

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GİYİM ENDÜSTRİSİ VE MODA TASARIMI EĞİTİMİ
KUAFÖRLÜK VE GÜZELLİK BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

REFLEKSOTERAPİST EĞİTİM PROGRAMI İÇERİĞİNİN
BELİRLENMESİ

Hazırlayan
Sheyda EMAMİ

ANKARA-2008

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GİYİM ENDÜSTRİSİ VE MODA TASARIMI EĞİTİMİ
KUAFÖRLÜK VE GÜZELLİK BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

REFLEKSOTERAPİST EĞİTİM PROGRAMI İÇERİĞİNİN
BELİRLENMESİ

Hazırlayan
Sheyda EMAMİ

Danışman
Doç.Dr. Celalettin R. Çelebi

ANKARA-2008

Sheyda EMAMİ'nin

Refleksoterapist Eğitim Programı İçeriğinin Belirlenmesi Başlıklı Tezi ... / ...

/ 2008 tarihinde, jürimiz tarafından Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Giyim Endüstrisi Ve Moda Tasarımı Eğitimi Bölümü Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi
Eğitimi Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye : (Tez Danışmanı): Doç. Dr. Celalettin R. ÇELEBİ.....

Üye : Prof. Dr. Tayyip DUMAN

Üye : Yrd. Doç. Fatma AYHAN.....

ÖNSÖZ

Sektörler ve işletmeler arası ilişkileri dikkate alarak insan gücü yetiştirilmesi, başka bir ifade ile hızlı gelişmelere açık insan tipinin ön plana çıkartılmasını zorunlu kılmaktadır. Teknolojik yenilikler, ulaştırma hizmetlerindeki gelişmeler, koordinasyon, haberleşme olanaklarının ucuzlayarak iyileşmesi, işletmelerin bölgesel ve dünya ölçeğinde iş yapmaya zorlamakta; bu ise yeni dinamik insan gücü niteliğini ortaya çıkarmaktadır. Uluslararası rekabetin artması, bir yandan giderek artan şekilde daha nitelikli insan gücü yetiştirilmesini, diğer taraftan insan kaynakları yönetimi sisteminin daha etkili hale gelmesini gerektirmektedir. Tüm bu gelişmeler hizmet ve ürün niteliklerinde uluslararası standart olgusunu da beraberinde getirmektedir.

Yüzyılın değişen şartlarına ayak uydurabilmek, öne çıkardığı değerlere sahip çağdaş bir toplum olarak yaşayabilmek için, sadece okur-yazar olmak yeter sebep olmaktan çıkmıştır. Zira geçen yüzyılın son çeyreğinde meydana gelen hızlı değişim süreci, bireyleri ve toplumları kontrol edemedikleri yönelimlere sürüklemekte; böylece günümüzün ve geleceğin bilgi toplumu oluşmaktadır. Bu oluşum kişinin bir taraftan merkezi konuma gelmesini sağlarken, diğer taraftan demokratik sivil toplum örgütlerinin güçlenmesi, gönüllü kuruluşların etkinleşmesi, doğal çevremize yönelen tehditler sonucu yeni bir çevre bilincinin gelişmesi, öğrenmeyi öğrenmek, gibi yeni oluşum ve kavramları da beraberinde getirmektedir.

Mesleki ve teknik eğitim; toplumsal hayatın her alanında ihtiyaç duyulan mesleklerde kalifiye teknik elemanlar yetiştirilmesi için gerekli bilgi ve becerilerin verildiği eğitimidir. Mesleki ve teknik eğitimin amacı, toplumun hedefleri ve iş çevrelerinin talepleri doğrultusunda bireylere belirli bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeterliliklerinin kazandırılmasıdır. Bir toplumun en önemli varlığı insan kaynağıdır. Bu nedenle günümüzde tüm toplumlar işgücüne ve insan kaynaklarına yatırım yapma yarışındadırlar. Gelişmiş ülkeler arasında yer almak, onlarla bütünleşmek isteyen toplumların elindeki en önemli kaynak, insan gücüdür. Bilim ve teknolojiadaki gelişmeler tüm ülkelerde insan kaynaklarında aranılan nitelikleri de etkilemektedir. Bu insan gücünü iyi kullanarak diğer ülkeler arasında

rekabet edebilme imkanı vardır. Günümüzde vasıflı işgücü uluslar arası platformda da en önemli unsur haline gelmiştir. Yoksa niteliksiz bir nüfus ile dünya rekabet yarışında başarılı olmak mümkün değildir. Nitelik düzeyi yeterli olmayan işgücü ile küresel pazarda rekabet etmek güçtür. Başarı ve rekabet daha çok bilgi-beceriye bağımlı hale gelmiştir. Nüfus artışı yüksek, okullaşma oranı yetersiz, dolayısıyla genel eğitimi düşük kalmış olan toplumlarda nitelikli iş gücüne olan ihtiyaç hızla artmaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim, eğitim sisteminin ekonomik boyutu ile ilgilidir. Mesleki ve teknik eğitim, mal ve hizmet üretimi için gerekli her seviyedeki üretici iş gücünü yetiştirmeyi amaçlar.

Yaşadığımız yüzyılda tüm çalışanların teknolojiyi anlayabilecek kadar temel becerilere sahip olmaları, ekip halinde çalışabilmeleri, değişikliklere kolayca uyum sağlayabilmeleri, bilgiyi yorumlayan, kullanan ve yeni teknolojiler üreten insan olmaları, karar verme ve problem çözebilmeleri, yazılı ve sözlü iletişim kurabilmeleri, kaliteli ürün ve hizmet üretiminde sorumluluk alabilmeleri beklenmektedir. Değişken şartlara uyum sağlayabilen, sorun gideren, çevresi ile iyi iletişim kurabilen, ekip çalışması yapabilen, mesleğinin gerektirdiği teknik becerilere sahip, yetişmiş mesleki ve teknik insan gücü, kalkınmanın gücü olacaktır.

Ülkemizi yarına taşıyacak ve bilişim toplumuna dönüştürecek insan gücünün büyük bölümü üniversitelerin çeşitli ön lisans programı, özel kurs ve sertifika programlarında yetiştirilmektedir.

Söz konusu programlarda mesleki eğitime dayanan çeşitli bölümler mevcut olup mezuniyet sonrası istihdam imkanı bulmaktadırlar. İhtiyaçların sürekli ve hızlı olarak değişmesi, teknolojik gelişmeler ise günümüzde yeni meslek dallarını ortaya çıkarmaktadır. Günümüzde işsizliğin olduğu düşünülürse yeni meslek dallarının ortaya çıkması elbette ki sevindiricidir. Ancak diğer yandan bu meslek dallarında standardizasyonun olmayışı, kulaktan dolma bilgilerle mesleğin edinilmeye çalışılması söz konusu mesleğin insan gücünün niteliğini düşürmektedir.

Ülkemizde henüz şekillenmeye başlayan refleksoterapi, bir meslek dalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kısa dönemli kurslarla sayısı büyüyen refleksoterapistlerin ise ciddi anlamda eğitim almaları gerekmektedir.

Yaklaşık on iki bin yıllık bir geçmişi olan refleksolojinin ilk uygulama yeri geleneksel tıbbın doğuş ve uygulama yeri olan eski Çin ve Mısır'dır.

Tarihte İnka ve Çin medeniyeti migren, bel - boyun fıtığı, troid ve mide rahatsızlıkları olmak üzere bütün nörolojik hastalıklarda bu yöntemi uygulamışlardır. Bunun yanısıra refleksoloji terapisinin bireyi günlük stres ve anksiyateden uzaklaştırıp rahatlatmış bilinmektedir.

Refleksoloji, bugün destekleyici ya da tamamlayıcı tedavi dediğimiz tedaviler arasında yer almaktadır.

Refleksoloji, sinir noktalarını belirli tekniklerle uyarmanın ortaya elektrokimyasal mesajları çıkardığını, bunda nöronların yardımı ile ilgili organı uyardığını savunur.

Bunun yanısıra psikolojide, özellikle panik atak ve depresyon hastalığının tedavisinde destekleyici olarak uygulanmakta olup, başta Rusya ve Amerika'daki engelliler üzerinde özellikle otistik ve spastik engelli çocuklar ile felçli hastalar olmak üzere birçok engel grubunda ciddi gelişmelerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Bu çalışma, önlisans programında yer alması önerilen program öğrencilerinin istenilen düzeyde eğitilebilmesi, alanında gerekli mesleki bilgi ve becerilerinin kazandırılması amacıyla Refleksoterapi Eğitim Programı İçeriğinin bilimsel yollarla düzenlenmesini esas almıştır.

Refleksoterapi Eğitim Programı İçeriğinin belirlenmesi, alanında yetiştirilecek bireylerin mesleklerini icra ederken daha verimli ve alanlarında daha yetkin olmalarına imkan sağlayacaktır.

Bu araştırmanın gerçekleşmesinde her aşamada çalışmalarımı yönlendiren, değerli bilgisi ve desteği ile bana yol gösteren danışmanım Sayın Doç.Dr. Celalaettin Rumi ÇELEBİ'ye çok teşekkür ederim.

Araştırmanın başladığı günden bu yana gösterdiği sabır ve yardımları için eşime, aileme, emeği geçen tüm hocalarıma, arkadaşlarıma ve ankete katılan tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Ankara 2008

Sheyda EMAMİ

ÖZET
REFLEKSOTERAPİST EĞİTİM PROGRAMI
İÇERİĞİNİN BELİRLENMESİ

Sheyda Emami

Yüksek lisans, Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Celalettin R.Çelebi

Haziran - 2008

Bu araştırmada belirlenen hedef grupların Refleksoterapist Eğitim programında yer alması düşünülen derslerin ve bu derslerin içeriğinde yer alması gereken konulara ilişkin görüşleri saptamaya çalışılmıştır.

Araştırma Ankara İlinde çalışan Fizyoterapistleri, Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlik Programından mezun olup Ankara, Antalya, İstanbul ve İzmir’de görev yapan Kuaförlük ve Cilt Bakımı Öğretmenleri ve Üniversitelerde Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Öğretmenlik Programında görevli Öğretim Elemanları ve Refleksoloji uygulayıcıları olmak üzere toplam 203 kişinin görüşü alınarak gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında Yurt dışında (Londra da) refleksoloji uygulayıcıların (32 kişinin) görüşleri de benzer anketle alınmıştır.

Araştırma, Tarama Modeline dayalı, Betimsel Araştırma Yöntemleri ile yapılmıştır. Araştırmada kullanılan anket, Refleksoterapist Eğitim programında yer alması düşünülen derslerin ve konuların içeriğini belirlemek üzere araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Anketin hazırlanabilmesi için fizyoterapistler, ilgili akademisyenler, öğretmenler ve refleksoloji uygulayıcılardan oluşan yaklaşık 40 kişiyle ön görüşme yapılarak, uzman görüşü alınmıştır. Sonuçta 72 sorudan oluşan anket hazırlanarak, akademisyenler, fizyoterapistler, öğretmenler ve refleksoloji uygulayıcılarından oluşan 203 kişiye uygulanmıştır. Ankette yer alan görüşlerin frekans, yüzde ve aritmetik ortalamaları bulunmuştur. Akademisyenlerin sayısının az olması nedeniyle ayrı bir grup olarak değil, öğretmenler grubunun içinde değerlendirilmiştir. Anlamlılık tespiti için gruplar arasında Tek Yönlü Varyans Analizi (F Testi) yapılmıştır. Varyans analizi sonucunda, Fizyoterapistler, Refleksoloji Uygulayıcıları ve Öğretmen Gruplarının görüşleri arasında anlamlı farklılık olup olmadığının bulunması için Tukey Testi kullanılmıştır.

Tek Yönlü Varyans Analizi (F Testi) ve Tukey Testi sonuçlarına göre, 8 dersten 5’i hakkında grupların görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. 3 derse ilişkin olarak grupların görüşleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda sorulara verilen cevapların aritmetik ortalamalarının değerleri, tek yönlü varyans analizi (F Testi) ve Tukey Testi sonuçları dikkate alınarak Refleksoterapist Eğitim Programında yer alması düşünülen dersler için önerilen konular belirlenmiştir.

ABSTRACT
A STUDY ON THE CURRICULUM CONTENT
OF A REFLEXOLOGY TRAINING PROGRAM

Sheyda Emami

Master, Hair Dressing and Beauty Instructor Training Department

Thesis Supervisor, Doç. Dr. Celalettin R.Çelebi

June - 2008

This study aims to define the opinions of identified sample groups on essential content of “A Study on The Curriculum Content Of A Reflexology Training Program”.

This study is conducted regarding the personal approaches of 203 panelist who are academicians at Gazi, Çukurova, Mersin, Adnan Menderes and Ege universities, expert physiotherapists in Ankara and branch teachers at vocational high schools in Ankara, İstanbul, İzmir and Antalya cities and expert reflexologist in Turkey. Furthermore 32 personel expert reflexologist in London .

The study was done through descriptive research method based on scanning model. The questionnaire of the research was designed by the researcher so as to determine the contents of the courses “A Study on The Curriculum Content Of A Reflexology Training Program”. In order to be able to prepare the questionnaire, total of randomly chosen 40 people composed of master professionals and instructors were interviewed initially and expert opinion was received. Consequently, a questionnaire of 72 questions was prepared and applied to 203 respondents comprising master professionals, instructors and academicians. The frequency, percentage and arithmetic average of the views in the study were calculated. Since the number of academicians are low, to determine if there is a significant difference between the groups, academicians are evaluated as a part of instructors group, not a separate group. One directional variance analyse (F Test) was employed to determine significance. In case whether a significant difference occurs or not, in the group of master professionals and instructors, Tukey Test is used.

As a result of the one Directional Variance and Tukey Test, the views of master professional and instructors groups differed significantly in 5 questions out of 8 and did not differed significantly in 3 questions.

The arithmetic average of the data obtained as a result of this research has determined subjects for the courses of “A Study on The Curriculum Content Of A Reflexology Training Program” by taking account the one Directional Variance analyse (F Test) and Tukey Test results.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLOLAR LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiv
RESİMLER LİSTESİ.....	xv
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xvi

BÖLÜM

1. GİRİŞ.....	1
Problem.....	23
Amaç.....	24
Önem.....	24
Varsayımlar.....	26
Sınırlılıklar.....	26
Tanımlar.....	27
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	30
3. YÖNTEM.....	28
Araştırmanın Modeli.....	32
Evren ve Örneklem.....	34
Verilerin Toplanması.....	35
Verilerin Analizi.....	35
4. BULGULAR ve YORUMLAR.....	37
5. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	220
Sonuç.....	220
Öneriler.....	254
KAYNAKÇA.....	255

EKLER

Ek1- Önerilen Refleksoterapist Eğitim Programınınİçeriği.....	260
Ek 2- Sağlık Bakanlığının yayımladığı Temel ilk Yardım Eğitiminin içeriği.....	264
Ek 3- Uzman Görüşü Formu.....	267
Ek 4- Anket Formu.....	268
Ek 5- Anket Formu İngilizce.....	274

TABLÖLAR LİSTESİ

TABLO 1	Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımı.....	37
TABLO 2	Katılımcıların Cinsiyetine Göre Dağılımı.....	38
TABLO 3	Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	38
TABLO 4	Ankete Katılan Grupların Dağılımı.....	39
TABLO 5	Katılımcıların Çalıştıkları Alana Göre Dağılımı.....	39
TABLO 6	Katılımcıların Refleksoloji Eğitimi Alıp Almadıklarına Göre Dağılımı.....	40
TABLO 7	Katılımcıların Deneyim Durumlarına Göre Dağılımı.....	40
TABLO 8	Yurt dışı Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımı.....	41
TABLO 9	Yurt dışı Katılımcıların Cinsiyetine Göre Dağılımı	41
TABLO 10	Yurt dışı Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	42
TABLO 11	Yurt dışı Katılımcıların Deneyim Durumlarına Göre Dağılımı.....	42
TABLO 12	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programına İlişkin Görüşleri.....	43
TABLO 13	Refleksoterapist Eğitimi Programına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalaması Dağılımları.....	45
TABLO 14	Katılımcıların Eğitim Programının Düzeyine ilişkin görüşleri.....	47
TABLO 15	Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programına İlişkin Görüşleri.....	47
TABLO 16	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin	

	Görüşleri.....	48
TABLO 17	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı.....	58
TABLO 18	Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Anatomisi 1-2 Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirmeleri.....	61
TABLO 19	Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirilmesi.....	62
TABLO 20	Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi’ne İlişkin alt testlerin değerlendirilmesi.....	63

TABLO 21	Refleksoterapist Eğitim Programında “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersine İlişkin, alt testlerin değerlendirilmesi.....64
TABLO 22	Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersine İlişkin alt testlerin değerlendirilmesi65
TABLO23	Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi’ne İlişkin alt testlerin değerlendirilmesi.....66
TABLO 24	Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi’ne İlişkin alt testlerin değerlendirilmesi.....67
TABLO 25	Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirilmesi.....68
TABLO 26	Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin görüşleri.....69
TABLO 27	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....71
TABLO 28	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı.....85
TABLO 29	Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....90
TABLO 30	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....94

TABLO 31	Katılımcıların Anket Gruplarının Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı.....	108
TABLO 32	Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	113
TABLO 33	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	117
TABLO 34	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı.....	126
TABLO 35	Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	129
TABLO 36	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	132
TABLO 37	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı.....	149
TABLO 38	Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakımı Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	154
TABLO 39	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi bilgisi ve uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	158
TABLO 40	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı.....	172

TABLO 41	Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	177
TABLO 42	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	181
TABLO 43	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerinin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı.....	189
TABLO 44	Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	192
TABLO 45	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin onularına İlişkinGörüşleri.....	194
TABLO 46	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerinin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı.....	211
TABLO 47	Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	216

ŞEKİLLER LİSTESİ

ŞEKİL 1	İmalat Sürecinde Sistem Kavramı.....	9
ŞEKİL2	Basitleştirilmiş Öğrenim-Öğretim Sistemi.....	10

RESİMLER LİSTESİ

RESİM 1	Ayak Haritası.....	16
RESİM 2	El Haritası.....	17
RESİM 3	Ayaklar Bedenin Aynasıdır.....	17
RESİM 4	Ayak Refleksolojisi Parkuru.....	20
RESİM 5	Refleksoloji Tarihi.....	22

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1	Katılımcıların Eğitim Alanlarına Göre Dağılımı.....	220
Grafik 2	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin Görüşleri.....	223
Grafik 3	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	227
Grafik 4	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	231
Grafik 5	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	235
Grafik 6	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	238
Grafik 7	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi bilgisi ve uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	242
Grafik 8	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	247
Grafik 9	Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.....	249

1. GİRİŞ

Her insan bazı özelliklerle donanık bir organizma olarak belli bir toplum ve kültür içine doğmakta ve o toplumda kültürlenerek oluşup gelişmektedir. Yani insan, şu ya da bu anlamda fakat mutlaka biyo-kültürel ve sosyal bir varlıktır.

Bir organizma olarak yaşamına başlayan birey fiziki, sosyal ve kültürel çevresiyle etkileşimlerinin ürünü olarak bazı alışkanlıklar kazanır ve bunları diğer insanlarla paylaşır. Kültürel şartlar içinde sosyal ilişkiler, hem toplum, hem kültürün, hem de bireyin mahiyetlerini etkiler. Bireyler arası iletişim, sosyal ilişkilerin ve gerçeğin, dolayısıyla da insanın oluşum ve gelişim sürecinin temelinde yatmaktadır. İnsan toplumsal bakımdan ve kültürlenme yoluyla yeniden yaratılmaktadır (Ertürk, 1998:3-4).

İnsanın kişilik yapısı, içinde doğduğu ve yetiştiği kültür tarafından belirlenir. Doğanın dışında insanın yarattığı her şeye, genel anlamda kültür diyebiliriz. Kültür, doğumdan sonra kazanılır ve öğrenilir. Öğrendiği bilgileri ve kazandığı alışkanlıkları, kendisinden sonra gelenlere aktarabilen tek varlığın insan olduğunu söyleyebiliyoruz.

Her toplum kendi kültürünün özelliklerini yeni kuşaklara aktarır. İnsanın çocuk, genç ve yetişkin olarak kendi toplumuyla bütünleşmesi, toplum içinde etkinlik kazanması ve yetişmesi sırasında karşılaştığı bilinçli ve bilinç dışı öğrenmeler kültürel özelliklerin yeni kuşaklara aktarılmasıyla gerçekleşir. Kültürel özelliklerin yeni kuşaklara aktarılması kültürleme olarak da adlandırılabilir. Kültürleme ailede, sokakta ve hemen her yerde bilinçli yada bilinç dışı yaygın kendiliğinden oluşan ve bireysel olan öğrenmeleri de kapsar. Kültürlemenin amaçlı olarak yapılan kısmı eğitimidir.

Eğitim sözcüğü, farklı görüşteki eğitimcilere değişik biçimlerde tanımlana gelmiştir. Bu farklılığın asıl nedeni, eğitimcilerin, farklı felsefi görüşlerden hareketle olanı değil olması gerekeni tanımlama girişimidir.

Eğitim düşünürlerinin, felsefelerinin ve bakış açılarının farklı olma nedeniyle şimdiye kadar, eğitimciler farklı tanımlanmıştır.

Eğitim sürecinden geçen kişinin davranışlarında bir değişme olması beklenir. Eğitim yoluyla insanın amaçları, bilgileri, davranışları, tutumları ve ahlak ölçülerinin değiştiği bilinmektedir.

Eğitimin birçok tanımı yapılmıştır. Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişim oluşturma sürecidir (Ertürk, 1998: 12).

Kazanılan davranışlar her zaman istendik olmayabilir. Öğrenme ürünü olan davranışlar genelde informal yada formal olan eğitimle kazanılır.

İnformal eğitim, yaşam içinde kendiliğinden oluşan bir süreçtir. Böyle bir eğitim, belli bir plan ve program uygulanmadan, yaşam içinde kendiliğinden gerçekleşir. Amaçlı ve planlı değil gelişi güzeldir.

Formal eğitim, amaçlıdır; önceden hazırlanmış bir program çerçevesinden planlı olarak yapılır, eğitim yoluyla gerçekleştirilir. Okullarda ya da kurumlarda bir plan ya da program uygulanarak gerçekleştirilen eğitime formal eğitim denir. Ailede formal ve informal eğitim süreçleri bir arada iç içe yürür. Formal eğitim, örgün eğitim ve yaygın eğitim olarak iki gruba ayrılır.

Örgün eğitim, kişilerin yaşama atılmadan, yani iş ve meslek kollarında çalışmaya başlamadan önce okul ya da okul niteliği taşıyan yerlerde genel ve özel bilgiler bakımından önce okul öncesi eğitimden başlayıp üniversitenin sonuna kadar yapılan eğitim sürecini kapsamaktadır.

Yaygın eğitim, örgün eğitim kurumlarının dışında eğitim görenler için uygulanan kısa ve uzun dönemli eğitimidir. Halk eğitimi, hizmet içi eğitim

seminerleri ve iş başında eğitim uygulamaları yaygın eğitim kapsamına girmektedir (Demirel, Kaya, 2001: 2,4,7,8,9).

Akyüz’e göre eğitim, “Kişinin zihni, bedeni, duygusal, toplumsal yeteneklerini davranışlarının istenilen doğrultuda geliştirilmesi ya da ona bir takım amaçlarla dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümüdür. Eğitim hayat boyu sürer” (1997:2).

Varış’a göre, “Eğitim, insanların yaşama yollarının , “kültürün” tanıtılması ve geliştirilmesini amaç edinildiğinde, eğitim araçlarının sosyal koşullarla ilişkili olması gerekmektedir” (1996:97).

Türkoğlu ise eğitimi; “Toplumun yaratıcı, gücü ve verimini arttıran, bireye yeteneklerini geliştirme dayanağı veren, sosyal adalet fırsat ve olanak eşitliği ilkelerini gerçekleştiren en etkili araçtır. Çağımızda eğitim, yalnızca bilgi aktarmak değil aynı zamanda yaşam biçimini oluşturmak için yapılan tüm faaliyetleri kapsamaktadır” şeklinde tanımlamıştır (1997:1-2).

Yeşilyaprak; “Eğitim, bireyin bedensel, duygusal, düşünsel ve sosyal yeteneklerinin kendisi ve toplum için en uygun şekilde gelişmesi oluşumudur” diye tanımlamıştır (2002:1-2).

Binbaşıoğlu’na göre: “Eğitim, öğrenme ve öğretim sonucu, özellikle içinde bulunan toplumun olumlu (pozitif) değer yargılarını göz önünde bulundurarak, kişinin doğuştan getirdiği yeti ve yeteneklerin bir “bütün” halinde geliştirilmesini amaçlayan, fiziksel ve toplumsal çerçeveye etkin bir uyum sağlayan davranış geliştirme süreci ya da bununla ilgili toplumsal süreçlerin tümüdür” (1988:31).

Genel çizgilerle eğitim, bireyin içinde yaşadığı toplumda davranış biçimleri edindiği süreçler toplamıdır (Varış,1996:13).

Öğrenci davranışlarında istenilen değişiklik yada değişiklikler oluşturmak gereğiyle ayrıntılı olarak yapılan planlamaya öğretim programı denir (Tekin, 1987:8).

Ammeran ve Protzer Eğitim programını tasarlanan eğitim sonucunu sağlamada izlenen bir plan olarak tanımlamakta ve öğretime bu sonucu sağlama süreci olarak bakmaktadır (Aktaran, Sezgin; 2000:8).

Larson ise, Eğitim programına, tasarlanan eğitim amaçlarının gerçekleşmesi için uygun derslerin meydana getirdiği bir bütün olarak bakan, program etkinliği ile iş veya görev analizi arasındaki ilişkiye dikkati çekmektedir. Eğitim programı geliştirmede amaç, öğrenciye arzulanan tecrübeyi kazandırmak, amaçlanan davranış değişmesini sağlamaktadır (Segin, 2000:8.9).

Program ve eğitim kavramlarının kapsamı konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Bazı yazarlara göre :

Saylar ve Alexander eğitim programını “eğitim amaçlarının gerçekleşebilmesi için bireye kazandırılacak öğrenme tecrübelerinin bir bütünü” olarak tanımlamaktadır (Aktaran; Sezgin, 2000:5).

Binbaşıoğlu’na göre eğitim programı “en belirgin özelliğiyle” belli bir öğretim basamağında çeşitli sınıf ve derecelerde ele alınacak konuların ve bunların amaçlarının, sınıflara göre düzenleniş biçimini ve her dersin haftada kaç saat okutulacağını gösteren bir kılavuzdur (1988:73,74).

Varış’a göre eğitim programı; eğitilenlerin davranış standartlarından, öğrenme ve öğretim etkinliklerine değin, çalışmalara kılavuzluk etmekte ve bir aracı yol oynamaktadır (1996:12).

Doğan, program ve öğretim tasarımı; “eğitim ihtiyacının değerlendirilmesini, diğer bir ifadeyle öğrencide meydana gelecek davranış

değişikliğinin belirlenmesini, buna ulaşmak için öğrencinin karşı karşıya geleceği içeriğin seçilmesini ve düzenlenmesini, öğretim materyallerinin geliştirilmesini, bu materyallerde uygulanacak öğretim yüzeylerinin seçilmesini ve amaca ne oranda ulaştığını belirlemek için değerlendirme araç ve standartlarını geliştirilmesini içerir” şeklinde açıklamıştır (1997:3).

Özçelik; eğitim programının bir dersle ilgili öğretme-öğrenme sürecinde neleri, niçin ve nasıl alacağını gösteren bir kılavuz, başka bir deyişle bu nitelikte bir proje planıdır.

Her okulda öğrencilere hangi davranışların öğretileceği önceden kararlaştırılmış ve bu okulların hedefleri olarak, okul programlarında yer almıştır. Bununla da kalınmayarak, her okulda öğrencilere bu davranışlardan hangilerinin hangi derslerde yani hangi derslerdeki öğretme-öğrenme süreçleri içinde öğretileceği de belirlenmiş ve ilgili derslerin özel harfleri içine sayılmıştır. Öğretim programlarında daha sonra, derste bu davranışların öğrencilere nasıl kazandırılacağı, örneğin bunun için öğrencilerin nasıl bir öğrenme durumu ile, ne yönde bir etkileşime sokulacakları ve davranışların öğrenciler tarafından öğrenilmiş olup olmayacağının nasıl meydana çıkarılacağı da belirlenmiştir (1989: 3,4).

Erden, eğitim programını, bir eğitim kurumunun amaçları doğrultusunda düzenlenmiş “planlı” eğitim faaliyetlerinin tümü olarak tanımlar (1998:4).

Eğitim sistemleri eğitim programları ile işlenirlik kazanır Eğitim programı kapsamlı ve çok boyutlu olduğu için tanımında güçlükler ve çelişkilerle karşılaşmaktadır. Bu nedenle literatürde eğitim programının birbirinden farklı tanımlarına rastlanmaktadır.

Bazı eğitimciler eğitim programlarını geniş anlamda ek olarak programların öğrencilerin okulun rehberliğindeki okul içi ve dışı tüm yaşantıları içermesi gerektiğini savunmaktadır. Bu yaklaşım doğru olmakla birlikte, böyle bir program hazırlamak oldukça güçtür. Çünkü eğitim sürecinde öğrenciler bir birleriyle,

çevreleriyle ve öğretmenlerle sosyal ve psikolojik etkileşimleri sonucu pek çok davranış ve tutum kazanır. Bunları belli bir plan ya da programla kontrol etmek hemen hemen olanaksızdır. Bu nedenle sosyal ve psikolojik etkileşimle kazanılan davranışlar programın, informal ya da örtük kısmının yan ürünleri olarak kabul etmek ve bu çerçevede değerlendirmek daha gerçekçi olacaktır (Erden,1998:2.3).

“Öğretim programı, okulda ya da okul dışında bireye kazandırılması planlanan bir dersin öğretimi ilgili tüm etkinliklerin kapsadığı yaşantılar düzeneğidir” (Demirel, 2000: 7).

Popham ve Baker eğitim programını, okulun gerçekleştirilmesinden sorumlu olduğu planlanmış öğrenme sonuçları olarak tanımlamaktadırlar (Aktaran; Sezgin, 2000: 7).

“Öğretim Programı: Belli bir öğretim basamağında çeşitli sınıf ve derslerde ele alınacak konuların ve bunların amaçlarının, sınıflara (öğrencilerin ilgi, yaş ve zihin düzeylerine) göre düzenleniş biçimini ve her dersin haftada kaç saat okutulacağını gösteren bir kılavuzdur” (Binbaşioğlu, 1988: 74).

Saylor, Alexander ve Lewis öğretim programını bir plan olarak, öğretimi de bu planı uygulama aşaması olarak tanımlar. Öğretim programı ve öğretim ayrı olarak incelenmesine karşın birbirine bağımlı kavramlardır. Eğitim programı, okul yönetimi altında öğrenme deneyimlerinin bir plan ve program olarak ortaya çıkmasıdır. Öğretim ise eğitim programını kullanılmaya hazır hale getirmektir. En yalın anlatımla eğitim programı bir programlama süreci, öğretim ise bir yöntemdir” (Aktaran; Demirel, 2000: 8).

“Eğitim programı; öğrenene okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği olarak tanımlanabilir” (Demirel, 2000: 5).

Ammerman ve Pratzver; eğitim programını tasarlanan eğitim sonucunu sağlamada izlenen bir plan olarak tanımlamakta ve öğretime bu sonucu sağlama süreci olarak bakmaktadırlar” (Aktaran; Sezgin, 2000: 8).

Bir başka bakış açısıyla, öğretim çıktılarına öncelik vererek, eğitim programı şöyle tanımlanmaktadır. “Eğitim programı; okullarda bireye kazandırılması düşünülen niteliklerin nasıl kazandırılacağına ilişkin bir plan olarak ele alınabilir” ya da “istendik hedef ve davranışların kazandırılması için stratejilerin belirlendiği yazılı doküman ya da eylem planıdır” (Demirel, 2000: 4).

Eğitim programı geliştirmede amaç öğrenciye arzulanan tecrübeyi kazandırmak, amaçlanan davranışların değişmesini sağlamaktır (Sezgin, 2000:9).

Program geliştirme en genel anlamıyla eğitim programlarının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi sürecidir. Tanımdan da anlaşılacağı gibi, program geliştirme süreklilik isteyen bir çalışmadır. Program geliştirmeye yönelik yaklaşımları iki temel grupta toplamak mümkündür. Fidan (1986) bu yaklaşımları ürüne ve sürece ağırlık veren modeller olarak ele almıştır. Ornstein ve Hunkins (1988) ise bu yaklaşımları teknik-bilimsel, teknik- bilimsel olmayan olmak üzere iki grupta toplamıştır (Aktaran; Erden,1998: 4).

Gençleri, uluslararası işgücü piyasasında aranılan niteliklere sahip bireyler olarak yetiştirebilmek için uygulanacak yaklaşımlarla, bugüne kadar uygulananlardan farklılık göstermektedir. Bu oluşum eğitim programlarının tasarımında ve öğretim planlamasında da kendini göstermektedir (Doğan, 1997:1).

Bu durum daha kapsamlı, planlı, etkili ve verimli eğitim tasarımı ve değerlendirme süreçlerine duyulan ihtiyacı hızla artırmış bulunmaktadır.

Öğretim bireyin ve toplumun eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde geliştirilmesini temin etmek amacı ile bugün öğretimde sistem yaklaşımı yaygın olarak kullanılmaktadır.

Program ve öğretim tasarım sistemi aşağıdaki boyutları kapsamaktadır :

- Programı planlama,
- Eğitim ihtiyaçlarını değerlendirme,
- İçeriği analiz etme,
- İçeriği seçme ve düzenleme,
- Öğretim stratejisini belirleme,
- Öğretim kaynaklarını ve öğretim yöntemlerini geliştirme,
- Değerlendirme ve geri bildirim,

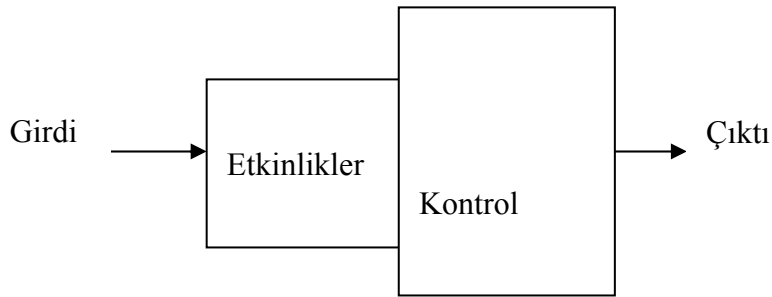
Sonuçlarına göre gerekli düzenlemeleri gerçekleştirmedir (Doğan,1997:2).

Program kapsamının farklı olmasına bakmaksızın, bireyi amaçlarına ulaştıracak tüm etkinlikleri kapsar, iyi hazırlanmış bir eğitim programının ve öğretim sistemlerinin aşağıdaki sorulara cevap vermesi gerekir.

Toplumun (yörenin) ve bireyin ihtiyacı nedir ve nasıl belirlenmelidir? Programın genel amaç hangi verilere dayalı olarak ve nasıl ifade edilmelidir? İçerik nasıl seçilmelidir? Amaçlara ulaşmak için ne tür eğitim yaşantıları temin edinmelidir? Eğitim yaşantıları nasıl düzenlenmelidir? İçerik öğrencilere nasıl iletilmelidir? Amaçlara ulaşp ulaşmadığı nasıl kontrol edilmelidir? Neyi ve nasıl değerlendireceğimizi nasıl belirlemeliyiz?

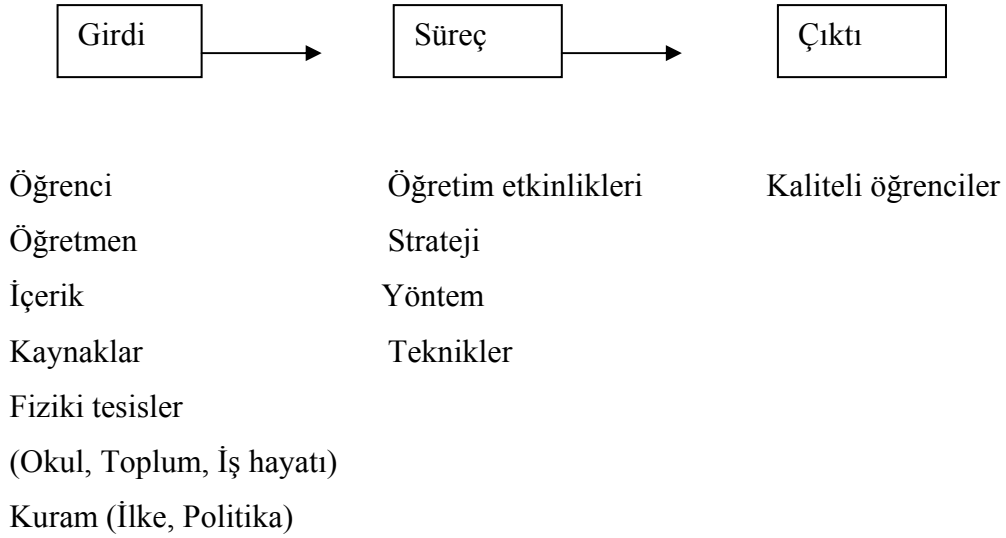
Program niyet ve amaçlarını ilgililere açık olarak iletebilmelidir. Program; öğretmene, neyi niçin ve nasıl öğreteceğini, yöneticiye hangi fiziki tesislere ve makinalara ihtiyaç olacağını, müfettişe neyi nasıl değerlendireceğini, öğrenciye ne öğreneceğini ve kendisinden ne beklediğini, işverene hangi bitmiş ürün (mezunu) alması gerektiğini, bildirmeli ve değerlendirme için bir temel oluşturmalıdır (Aktaran; Doğan ,1997: 5).

Sistem: Sistem, birbiri ile ilişkili çeşitli unsurların bir araya gelmeleri ve her hangi bir unsurda meydana gelen değişikliğin sistem bütünü etkileyecek şekilde faaliyet göstermesi olarak düşünülebilir. Sistem kavramı, belirli bir amaca ulaşabilmek için, mevcut teknoloji, iş gücü ve insan kaynaklarının, hedefe göre düzenlenmesi ve hedefte meydana gelebilecek değişikliklere etkili olarak cevap verilmesini içerir. İşlevsel bir sistemde her öğrenim kendisine düşen katkıyı yapması beklenmektedir. Her öğenin kendisine özgü bir görevi vardır ve bu görev planlandığı şekilde yerine getirilemezse tüm sistemde aksaklıklar görülür. Program tasarımında sistemi meydana getiren her öğe, istenilen şekilde görevini yerine getirdiği zaman, mezunları işe alan işveren, mezunların hizmetinden yararlanan tüketici ve onları yetiştiren veya bir üst öğretimde onlara ders verebilecek öğretmen için kabul edilebilir. Bir ürün (mezunlarda istenilen davranış değişikliği) meydana gelmiş olur (Doğan,1997:10).

Şekil 1: İmalat Sürecinde Sistem Kavramı

Program ve öğretim tasarımı, öğretimi etkileyen tüm öğelerin dikkate alınmasını gerektirir. Sistem, programı tamamlamış bir öğrencinin amaçlarda belirlenmiş yetkileri kazanması için sistem yaklaşımı, program tasarımına uygulandığı şekil, basitleştirilmiş olarak şekil 2’de görülmektedir.

Şekil 2: Basitleştirilmiş Öğrenim-Öğretim Sistemi

Girdi: Sisteme girecek bireylerin niteliklerini içerir. İçeriğin seçilmesi, öğretim ortamının oluşturulması bu bölümün kapsamındadır.

Süreç: İçeriğin ne şekilde işleneceğini, iletişimini, iletişimin nasıl sağlayacağını, kaynaklarını nasıl kullanacağını, çeşitli yöntem ve teknikleri içerir.

Çıktı: Girdi ve süreç bölümlerinin meydana getirdiği ürünle (kaliteli öğrenci) ilgilidir. Mezunların kazandıkları beceriler, topluma katkıları ve mesleklerinde tatmin olma durumları gibi değerlendirme öğeleri bu bölümün parçasıdır.

Sistem kuramı program ve öğretim tasarımına uygulandığında, tasarım süreci çeşitli aşamalardan oluşur.

Bu aşamalar şunlardır:

- Eğitim programını planlama
- Program için içeriği belirleme ve seçme
- Öğretimi tasarlama, geliştirme ve uygulama (Doğan, 1997:13).

“Sistem yaklaşımında temel hedef, üretimi etkileyen bütün unsurları birlikte düşünmek, tasarlanan ürünü, istenilen niteliklerde, istenilen zamanda ve yapılabilir asgari maliyette gerçekleştirmektir.” (Sezgin, 2000: 3). Sistem yaklaşımı daha çok marjinal faydayı artırmayı amaçlayan bir yaklaşımdır.

Varış program geliştirmenin şu dört özelliğine dikkat çekmektedir:

- Program geliştirme operasyonel bir süreçtir. Bununla program geliştirme ile uygulamanın iç içe olduğu anlatılır.
- Program geliştirme kapsamlı bir süreçtir, ifadesi program geliştirme ile ilgili tüm faktörlerin göz önünde tutulması ve geliştirmesi kastedilir.
- Program geliştirme devamlı bir süreçtir, derken programın sosyokültürel ve bilimsel verilerin ışığında sürekli olarak geliştirilmesi gerektiği ifade edilir.
- Program geliştirme bir araştırma sürecidir, çünkü program geliştirme objektif verilerin elde edilmesini gerektiren uygulamalı süreçtir (Aktaran; Küçükahmet, 2002: 22).

Program geliştirmeyi sistem yaklaşımı yönünden inceleyen yazarlar, sistemin etkinliği ile bireye kazandırılması tasarlanan tecrübelerin ihtiyaçlara uygun olması arasındaki ilişki üzerinde durmuşlardır.” (Sezgin, 2000: 8). Bu da eğitim programlarının bilimsel açıdan ele alınmasını kolaylaştırmaktadır.

Varış (1996: 65,81) program geliştirmedeki yaklaşımları üç gruba ayırmaktadır.

- Derslere Göre Düzenlenen Program
- Aktivite İlkesine Dayanan Program
- Problemlere Göre Düzenlenen Program

Program geliştirme süreçlerinde ikinci önemli aşama amaçlara uygun içerik etkinliklerin seçimidir. Varış’a göre (1996: 114-115); Eğitim programında içerik eğitim amaçlarının gerçekleşmesi için yararlanılan bir kaynaktır. Böyle bir kaynak:

- Kendi içinde değer taşıması
- Etkinlikle kullanılması

İki önemli sorunu oluşturmaktadır. İçerik olguların ve olayların ezberlenmek üzere bir araya getirilmesi değil, fakat yaşama alanlarının anlam taşıyan bölümlerinin aktif bir çabayla düzenlenmesidir. İçerik nitelik yönünden betimsel ve normatif olmak üzere ikiye ayrılır. Betimsel içerik, olgu ve ilkelerden oluşur. Bunlar gözlemi yapılabilen olayların dile getirilmesidir.

“İçerik seçiminde en önemli nokta öğretim programında yer alan hedeflerle tutarlılık boyutudur. Genelde eğitim sistemi merkezi yönetimle yönetilen ülkelerde, özellikle ülkemizde içerik seçimi merkezi yönetim tarafından gerçekleştirilmektedir. İçerik düzenlemesinde temel ilkeler somuttan soyuta, basitten karmaşığa, kolaydan zora, yakın çevreden uzağa doğru yapılabilen bir sıralamadır. Bu ilkeler her ders için geçerli olabilir.” (Demirel, 2000: 109).

Bir içerik; hedef davranışlarla tutarlı, çağdaş, bilimsel, sanatsal ve felsefi bilgiyle donanık, öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyine uygun somuttan soyuta, basitten karmaşığa, kolaydan zora ve birbirinin önkoşulu, bilinenden bilinmeyene, kendi içinde mantıklı bir tutarlılığı olacak şekilde düzenlenmelidir. Ayrıca içeriğin “soyutlama, düzey, şema, vardama, materyal örgütleme, alıştırma (soru), görsel düzen, değişik öğrenme-öğretme etkinlikleri ve içerik” ilkelerine uyması da gerekmektedir (Sönmez,2001:108).

“Seçilen içeriğin program hedefleriyle tutarlılığının yanı sıra kimi ölçütlere uygunluğu da araştırılmalıdır. İçerik seçimiyle ilgili ölçütler aşağıda verilmiştir. Bu ölçütler:

- Kendi kendine yeterlilik (self- sufficiency)
- Anlamlılık (significance)
- Geçerlilik (validity)
- İlgililik (interest)
- Yararlılık (utility)
- Öğrenebilirlik (learnability)
- Ekonomiklik (feasibility) boyutlarında ele alınmaktadır (Demirel, 2000: 35).

İçerik, öğrenme-öğretme etkinliklerinin gerçekleşmesinde rol oynayan ve belirlenen hedeflerin kazanılmasında önemli bir araç olarak ortaya çıkmaktadır. O halde, eğitimde kalitenin yakalanması ve çağdaş bir eğitim için içerik seçimi ve düzenine gerekli önem verilmelidir.

Eğitim programının son boyutu değerlendirmedir, “Değerlendirme sonuçları da eğitim programının hedeflerine ne kadar ulaşıp ulaşamadığını ortaya koyar. Bir bakıma bu sonuçlar sisteme dönüt (geri-besleme-geri bildirim) sağlar” (Demirel, 2000: 29).

“Bu boyutta en önemli ölçüt, öğretim programlarında yer alan her hedef ve davranışların en az bir test maddesi ya da soru ile sınanmasıdır. Böylece öğrenciye kazandırılması planlanan her davranışın ölçülmesi sağlanmış olacaktır. Nitelikli eğitim hizmeti vermek ve verilen hizmeti kontrol etmek bu tür çalışmalarla gerçekleşebilir. Ölçme ve değerlendirme çalışmalarında öğretim programlarında yer alan ölçme sorularından ya da öğretmenlerin bizzat kendilerinin hazırlayacakları sorulardan yararlanmaları görülmektedir” (Demirel, 2000: 36).

Mesleki ve Teknik Eğitimin Önemi

Mesleki eğitim, bireye bir işin gerektirdiği mesleki yeterlilikleri kazandırmayı ve onun yeteneklerini çok yönlü geliştirmeyi amaçlar. Mesleki eğitim iş, birey ve eğitimden oluşan üç boyutlu bir bütündür. Bu öğelerde meydana gelen değişimler mesleki eğitimin amaç, kapsam, öğretme-öğrenme stratejileri, süre, örgütlenme, değerlendirme vb. öğelerinde anlamlı değişiklikler yapmaktadır. Bireyin ve iş hayatının ihtiyaçlarına cevap verebilecek biçimde tasarlanmış ve etkili biçimde uygulanmış, mesleki eğitim, kalkınmayı hızlandırmada ve işsizliği azaltmada etkili olmaktadır. Genç nüfus yapısına sahip ülkemizde, çağın ihtiyaçlarına göre yetiştirilecek becerili ve teknik insan gücü, Türkiye’nin rekabet gücünün yükseltilmesine katkıda bulunur.

Orta ğretim kurumları mezunlarından yüksek öğretime devam etme imkanı bulamamış ve iş hayatında geçerliliğı olan mesleki yeterliliklere sahip olamayan büyük bir gençlik kitlesi bulunmaktadır. Bu gençlere, iş gücü piyasasının taleplerine uygun mesleki yeterlilik kazandırılması mesleki yaygın eğitimin görevidir (Sezgin, 2000).

Mesleki ve Teknik Eğitimde meslek alanlarına özgü ğretim teknolojileri ile bireylere mesleki davranışlar kazandırılır. Bu davranışların sanayide belirli standartlara uygun olarak kullanılması için insan gücü ihtiyaçlarının iyi tanımlanması ve meslek kademelerinin sağılıklı olarak belirlenmesi zorunludur.

Mesleki eğitimden beklenen pazarın değışen yapısına ve teknolojik değışikliklere kolayca cevap verebilecek ve uyum içinde çalışabilecek, daha yüksek bilgi düzeyine sahip, sürekli öğrenen ve daha fazla sorumluluk alan işgücüdür.

Bu nedenle mesleki eğitimde bireylere bilimsel ve teknolojik gelişmelerin, sektörel alanların ve çalışma hayatının öngördüğü mesleki yeterliliklere sahip yüksek performanslı işgücünün yetiştirilmesi hedeflenmektedir (Karağaçlı, 1998:297).

Son yıllarda iyice hızlanan hayat temposu bitmeyen koşuşturma, zaman darlığı, ev ve iş yerindeki aşırı stres, ruhumuzu etkilemekle kalmayıp, vcutlarımızda da izini bırakıyor. Bu yüzden bedensel ve ruhsal yorgunluk hissetmeyen yoktur. İnsanlar bu stresden ve onun verdiğı rahatsızlıktan kurtulmak, rahatlamak ve kendilerini iyi hissetmek için yol arayışı içinde dirler. Bu nedenle genellikle vücut bakım ve spor salonlarına yönelirler. Bu merkezlerde yapılan uygulamalardan biriside Refleksolojidir.

Genelde herkes günlük hayatında stresle karşı karşıya geliyor. Vücudumuz bu stersle başa çıkmakta bazen yeniliyor. Halbuki vücudun tüm sistemleri stersle yaşamaya belirli miktarda olursa alışkıdır. Çünkü bu stress onu motive ederek daha enerjik çalışmasını sağılar. Ama modern yaşam tarzının yarattığı sters vücudu yorgun düşmesine ve hastalanmasına neden oluyor.

Günümüzde hastalıkların büyük bir çoğunluğu strese bağlı geliyor. Üzüntü, korku, endişe ve benzeri olumsuz duygu ile düşünceler bedende dengesizlikler yaratıyor. Dengesini yitirmiş bir beden de doğal olarak verimli çalışmıyor. İnsan bedeninin randımanlı çalışması için enerji akımının kesintisiz olması şart. İşte, Refleksolojide bu noktada devreye giriyor ve bedende serbest enerji akışını sağlıyor.

Reflexology: Oxford English sözlüğü refleksolojiyi şu şekilde tanımlar: Gerilimi almak ve hastalıkları tedavi etmek için ayaklardaki belirli noktalara masaj uygulaması.

Refleks ise şöyle tanımlar:

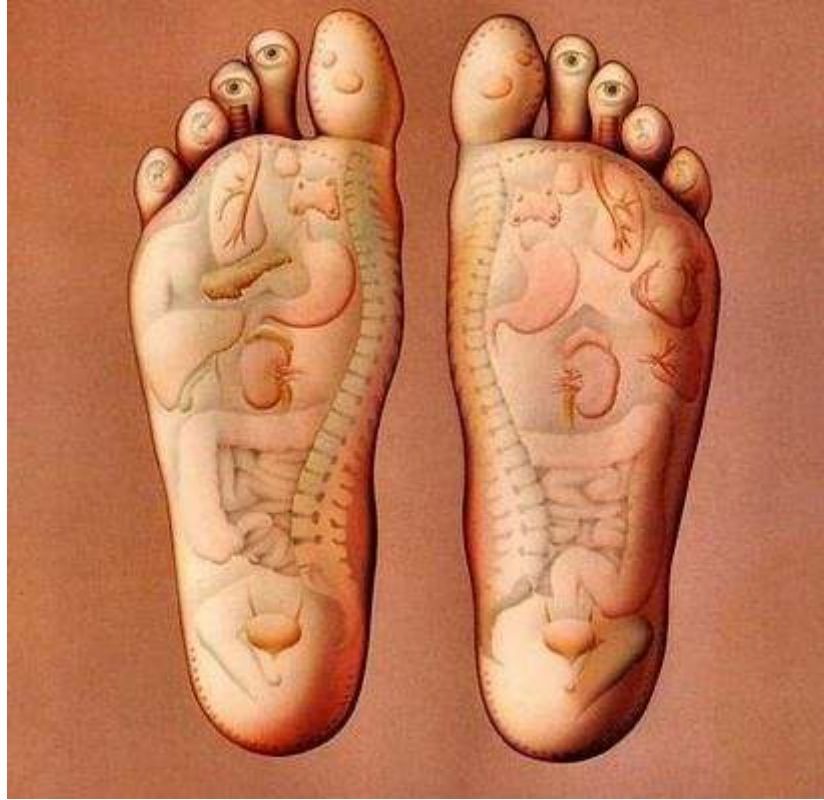
Bir uyarana verilen istem dışı ya da otomatik bir hareket.

Bu refleksoloji sanatı ve biliminin gerçek tanımının yalnızca yüzeyine değinmektedir. Aslında, “refleks” sözcüğünün tanımı oldukça yanıltıcıdır. Refleksologlar bir şeye karşılık olan bir “hareket” değil, daha çok belirli bir fiziksel , zihinsel ya da duygusal işlevin artma, azalma veya yeniden dengelemesi biçiminde başka bir uyarana ya da tepki ararlar (Vennells, 2002:19).

Birçok kültürde eski zamanlardan beri uygulanan Refleksoloji, ayaklarda bedenin tüm bölgelerine, organlarına ve sistemlerine karşılık gelen refleks noktaları olduğu ve bu noktaların beden anatomisinin aynası olduğu prensibine dayanan bir sanattır. Özel el ve parmak teknikleriyle bu refleks noktalarına uygulanan baskı, stresin azaltılmasını sağlayarak bedende fizyolojik değişikliklere yol açar. Bu ilaçsız terapi, beden fonksiyonlarını normalleştirerek vücudun kendi kendini iyileştirme mekanizmasını harekete geçirir. Normalleşmiş beden fonksiyonları insana rahatlama, kaliteli bir uyku ve toksinlerden arınmış bir beden sağladığı gibi, dolaşım sistemini de güçlendirir; ağrıları dindirir. Refleksoloji tekniğiyle, bütün vücuda masaj yapmadan stresi vücuttan uzaklaştırmak, rahatlamayı ve dinlenmeyi sağlamak mümkündür. Refleksoloji ‘denge’ sağlayan bir terapidir. Refleksoloji Terapisi kişinin

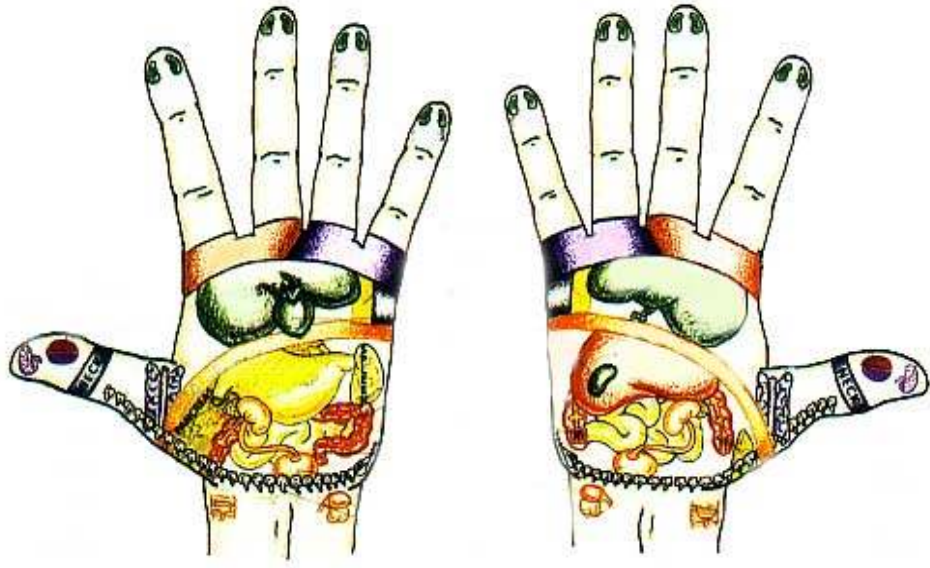
kendisini, fiziksel, duygusal ve ruhsal bakımdan iyi hissetmesini sağlar ve kişiye doğal dengesini kazandırır (Çaldemir, 2006).

Genel bir uygulama sonrasında tüm beden, zihin, ruh yapısı birlikte daha dengeli çalışmaya başladığı hissedilir. Özellikle yorucu ve stresli geçen bir hafta ya da günün sonunda bu uygulamayı yaşayan insan, bedeninin gevşediğini, kaslarındaki gerginliğin gittiğini, zihnindeki karışıklık ve durağanlığın kaybolduğunu ve tüm beden dinlendiğini hisseder (Yahyaoğlu, 2004).

Resim 1- Ayak Haritası

Refleksoloji, stresin etkilerini hafifletip derin bir rahatlama getirerek sinir sisteminin normal çalışabilmesini sağlıyor. Rahatlamış bir vücut kendi kendini iyileştirebiliyor (Aksel,Wilhelm, 2004).

Resim 2- El Haritası

Resim 3-Ayaklar Bedenin Aynasıdır

Modern refleksoloji hem bir bilim hemde bir sanattır. Bir bilim olduğu için iyi bir şekilde incelenmeli, güvenilir pratisyenler tarafından yapılmalıdır. İyileştirme sanatı olan refleksoloji ile refleksoterapist dikkatli ve sabırlı çalıştığında, amacına odaklandığında ve hele istekli çalıştığında çok iyi sonuçlar elde edilir.

Refleksolojinin amacı:

Temel prensibi refleks noktalarına baskı uygulayarak vücudun bağışıklık sistemini harekete geçirmektir. Refleksolojinin amacı El, Ayak, Kulak ve Baş üzerinde yer alan refleks noktalarını aktifleştirmektir ki, günlük hayatımızda bu noktaları farkına varmadan uyarma gereği duyarız. Örneğin: ellerimizi birbirine sürterek mutluluk hissimizi pekiştiririz. Başımız ya da dişimiz ağrıdığında elimizi birbirine kenetleyerek parmak uçlarımıza yapmış olduğumuz baskı ağrımızın hafiflemesine yardımcı olur.

Her şey den önce Refleksolojinin faydaları hakkında bir kaç şey söylemek gerekiyor:

Refleksoloji stresi azaltır ve derin relaksasyona neden olur: Stresden kaçınmak mümkün değildir. Stres bizim günlük yaşamımızın bir parçasıdır. Örneğin bir akşam yemeği partisi vermek çok stresli ve neşeli olabilir. Eğer Stresle başa çıkamasak bir çok probleme neden olur. Vücudun direnci bozulur ve bir çok hastalığın tehditi altında kalırız. Hastalıkların %75'i stresle ilişkilidir. Refleksoloji stresi derin, sakin relaksasyon yaratarak azaltır.

Refleksoloji kan dolaşımını düzeltir: Kan dolaşımının vücut için çok önemli olduğunu biliyoruz, oksijen ve besin maddelerini tüm hücrelere taşır ve metabolizma sonucu atık maddeleri uzaklaştırır. Kan damarlarımızın, kasılıp - gevşemesi bir çoğumuzun farkında olmadığı bir durumdur ve bu durum uyumlu çalışmak için önemlidir. Stres ve gerilim, kalp -damar sistemini sıkıştırır, kan dolaşımını yavaşlatır. Refleksoloji stresi ve gerimi azaltarak kalp-damar sisteminin normal çalışmasını sağlar.

Refleksoloji vücudu toksinlerden ve atık maddelerden temizler : İnsan vücudu kendi kendini temizleme mekanizmasına sahiptir. Deri, lenf ve salgı sistemleri (lenf düğümleri, böbrekler, kalın bağırsak ve cilt). Eğer bu mekanizma bloke olursa toksinler ve atık maddeler problem yaratır. Vücut sağlığı, ev sağlığına benzer: nasıl ev sağlığı için çöpleri düzenli olarak boşaltmanız gerekiyor ise Refleksoloji de derin relaksasyon yaratarak, atık maddelerin temizlenmesi ile, tüm sistemlerin verimli çalışmasını sağlar.

Refleksoloji tüm sistemleri dengeler: Teknik terim hemostasizdir ve bir canlının durum dengesi anlamına gelir. Vücuttaki binlerce parça kendilerine has kanunları olduğu halde tek bir beden oluştururlar. Sağlıklı bir beden oluşturmak için tüm parçaların birlikte çalışması gerekmektedir. Eğer bir parça bu düzenden uzaklaşırsa diğer kısımlar bozulmaya başlar. Vücudun uyumlu bir şekilde çalışması için sıklıkla düzenleme yapmak gereklidir. Bu düzenlemeden sonra vücudun bütün parçalarının uyumlu biçimde çalışması kolaylaşır.

Refleksoloji yaşam enerjisini güçlendirir: Bütüncül (holistik) düşüncede, insan vücudu, devamlı değişen, dinamik enerji sistemi olarak kabul edilmektedir. Çinlilerin “ch’i”, Hintlilerin “prana” diye adlandırdıkları ve Batı’da “hayat Enerjisi” olarak bilinen bu enerji, doğu geleneklerine göre her şeyi yaratan kuvvetin bir parçasıdır. Hayat enerjisinin diğer dolaşım yolları gibi kendine özgü yolları, kanalları olup kesin bir akış yönü ile vücuttaki her hücreye varabilecek bir niteliğe sahiptir. Bu kanallar meridyen diye adlandırılır. Organların görevlerini yerine getirebilmeleri ve sağlıklı çalışabilmeleri için bu enerjinin tıkanmadan düzenli olarak akması gerekiyor. Çin düşüncesinde ve Ayurvedik tıpta, düzgün yol alan, vücuda dengeli dağılan enerji, sağlığın temelini oluşturur. Refleksoloji bu meridyenlerdeki bloke olan enerjinin uygulanan baskı ve özel tekniklerle açılmasını ve serbestce dolaşmasını sağlar, vücuttaki akışını düzenler.

Refleksoloji koruyucu sağlık bakımıdır: Koruyucu sağlık bakımı, çevremizdeki tehlikelerden korunmak için çok önemlidir: Stres, şişmanlık, gıdalardaki kimyasal katkı maddeleri, kirlenmiş sular, radyoaktif, kalitesiz hava

yalnız bir kaçıdır. İnsanın bağışıklık sistemi stresden uzak ortamlarda en iyi şekilde çalışır. Bu nedenle refleksoloji stresi azaltarak vücudun hastalıklara karşı iyi bir şekilde savunmasında yardımcı olur.

Refleksoloji, yaratıcılığı ve verimliliği teşvik eder: Yorgunluk insanların performansını düşürür. Refleksoloji gerilimi azaltarak, beyini yatıştırarak bize özgürce düşünebilme imkanı sağlar ve böylece en iyi fikirlerimizin ortaya çıkmasını, zor görevlerde uzun süre huzurla çalışabilme imkanını sağlar.

Refleksoloji ilişkileri besler: Refleksoloji iki insanı özel, içten ve güçlü ilişkilerle birleştirebilir. İyi hissetme bulaşıcıdır. Siz iyi hissettiğinizde diğerleride buna karşılık verir.

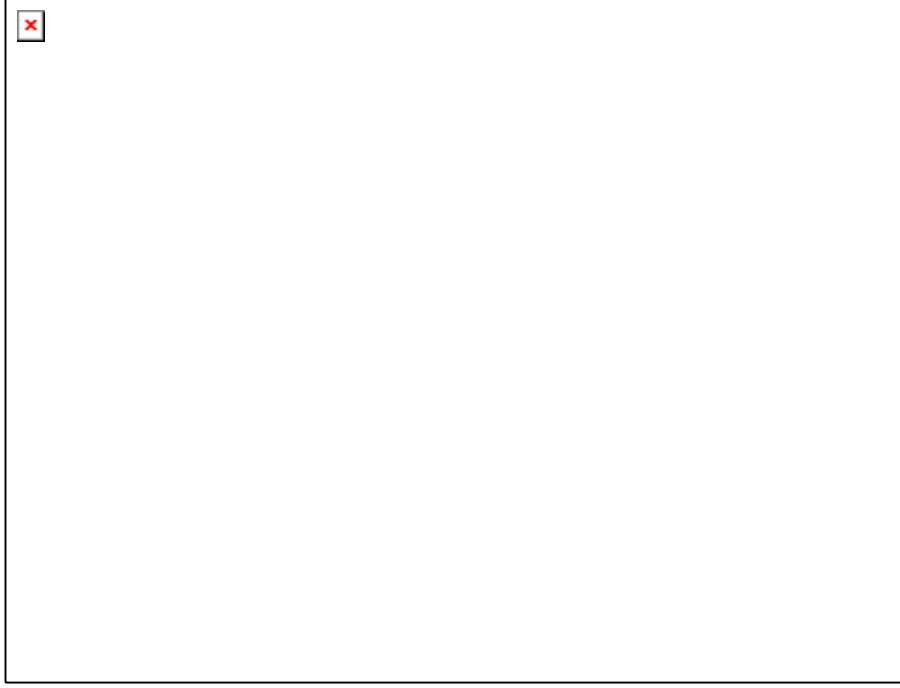
Refleksoloji uygulayıcıların yüzünü güldürür: Tüm vücut bakım çalışanları ve iyileştiriciler kendi çalışmalarının yüz güldürücü olduğunu söylerler. Çünkü hepsi daha sağlıklı ve daha iyi hissetmenize yardımcı olacaklardır. Ancak burada esas iyileştiren mekanizma kanalların açılarak enerji devirdaiminin tamamlanmasıdır. Bu şekilde sağlık ve iyilik hissinin oluşturulmasıdır.

Resim 4- Ayak Refleksoloji Parkuru

Refleksolojinin Tarihçesi

Elimizdeki kanıtlara göre Refleksolojinin tarihçesi 4000 yıl'dan önceye dayanmaktadır. Saqqara'da, Mısırlı bir doktorun mezarında resimlerin keşf edilmesi, M. Ö. 2300 yıllarında gerçek refleksoloji terapisinin geliştiğini göstermektedir.

Resim 5- Refleksoloji Tarihi

Nitekim Çinliler'de refleksolojiyi keşf ederek, akupunkturla birlikte kullanıyorlarmış. Çinli bir doktor, Wang-Wei, M.Ö. 4. asırda hastaların vücuduna akupunktur iğneleri uyguladıktan sonra ayak tabanlarına sıkı bir şekilde baskı uyguluyormuş. Bu baskıyı arzu ettiği terapi etkilerinin görünmesine kadar sürdürürmüş. Doktor Wang-Wei uyguladığı ve sürdürmekte olduğu bu baskı yöntemini, hastalarının vücudunda iyileştirici enerji dışarıya çıkana kadar sürdürürmüş.

İki eski büyük medeniyet olan, Mısır ve Çinliler arasında ilişkinin olup olmadığı sorusunu, aralarında paylaştıkları aynı iyileştirici teknik bilimi ortadan

kaldırıyor. Ama her iki kültür de eski zamanlarda iyileştirici yöntemin merkezi olmuş ve tüm dünyaya bu yöntemleri yayarak öğretmişler (Gillanders, 1995).

Refleksoloji Batı'da bu yüzyılın başına kadar hiç bilinmiyordu. Zamanımızda bir Amerikalı kulak-burun-boğaz doktoru olan Dr. William H. Fitzgerald tarafından yeniden keşfedilmiştir. Fitzgerald, bedeni, ayakta bulunan bazı basınç noktalarını kullanarak tedavi etme ihtimali üzerinde durdu. M.Ö 3000 yıllarında Çinlilerin yaptığı gibi buna "Bölge Terapisi" adını verdi ve bunu akupunkturla beraber kullandı. O, vücudun bazı bölgelerine sıkıca bastırarak veya masaj yaparak oldukça uzakta olan diğer bölgelerinde etki oluşturabileceğini keşfetti. Meslektaşı olan Doktor E. Bowers ise, 1916'da Doktor Fitzgerald tarafından ileri sürülen bu tedaviyi herkese anlatmış ve beraber yaptıkları bazı buluşları 1917 yılında "Bölgesel Terapi" adında bir kitapta toplamışlardır.

Doktor Fitzgerald çeşitli kurslar düzenlemiş ve bu teknikleri, uygulamayla ilgilenen kişilere öğretmiştir. Fitzgerald'ın öğrettiklerini 1930'larda geliştirip yalnızca ayak bölgesinde yoğunlaştıran ise yine bir Amerikalı olan masöz Eunice Ingham'dır. Yıllarını bu metodun nasıl işe yaradığını anlamaya çalışarak geçiren ve kendine özgü bir masaj tekniği geliştiren Eunice Ingham'a, haklı olarak modern ayak refleksolojisinin annesi de denir. O, ayağı inceleyerek -ayakta hassas bir nokta bulduğunda bu noktayı vücut anatomisi ile eşleştirerek- çok dikkatli bir şekilde ayakta alanların vücut organlarıyla olan ilişkisinin haritasını çıkartmıştır. Sonunda ayaklar üzerinde tüm vücudun haritasını oluşturdu. Çalışmaları o kadar başarılı oldu ki, ünü yayıldı ve günümüzde ayak refleksolojisinin kurucusu olarak tanındı (Yurderi, 2006).

PROBLEM

Refleksoterapist eğitim programı diğer ülkelerde olduğu gibi belirli bir standarda uygun olmalıdır. Refleksoterapist eğitim programı Türkiye’de uygulanmamaktadır. Yalnız bazı kurumlar 3-7 günlük şeklinde eğitim programı sunuyorlar ki, bunun da ne kadar etkili ve gerçekçi olduğu tartışılır. Diğer ülkeler AB, ABD vs. en az 1 yıllık eğitim programına sahiptirler. Refleksolojinin: tarihini, amacını, önemini, tanımını, iş pratiği, etik kurallar ve uygulama kuralları ile ilgili bir akademik eğitim programının hazırlanması gerekmektedir. Yalnız bu şekilde kaliteli bir eğitim ve hizmet sağlanabilir.

ALT PROBLEMLER

- 1- Eğitimcilerin Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinde yer alması düşünülen deslere ilişkin görüşleri nelerdir?
- 2- Fizyoterapistlerin Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinde yer alması düşünülen deslere ilişkin görüşleri nelerdir?
- 3- Ülkemizde çalışan Refleksoloji Uygulayıcıların Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinde yer alması düşünülen deslere ilişkin görüşleri nelerdir?
- 4- Araştırmaya katılan grupların Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinde yer alması düşünülen deslere ilişkin görüşlerinde anlamlı farklılık var mıdır?
- 5- Yurt dışında (Londra) çalışan Refleksoloji Uygulayıcıların Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinde yer alması düşünülen deslere ilişkin görüşleri nelerdir?
- 6- Eğitimcilerin Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinde yer alması düşünülen deslerin konularına ilişkin görüşleri nelerdir?

7- Fizyoterapistlerin Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinde yer alması düşünülen derslerin konularına ilişkin görüşleri nelerdir?

8- Ülkemizde çalışan Refleksoloji Uygulayıcıların Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinde yer alması düşünülen derslerin konularına ilişkin görüşleri nelerdir?

9- Yurt dışında (Londra) çalışan Refleksoloji Uygulayıcıların Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinde yer alması düşünülen derslerin konularına ilişkin görüşleri nelerdir?

ARAŞTIRMANIN AMACI

Refleksoterapist Eğitim Programında yer alacak derslerin; akademisyenler, branş öğretmenlerin, refleksoloji uygulayıcıları ve fizyoterapistlerin görüşleri doğrultusunda içeriğinin belirlenmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Bu araştırmada ülkenin bu açıdan eksikliğini giderilmesine çalışılmıştır.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Refleksoterapist eğitiminin önemi:

- Medyanın artan ilgisi: Refleksoloji ile ilgili daha çok makale yayınlandıkça faydaları, uygulanış şekli ve etkileri hakkında daha çok bilgiye ulaşılmaktadır.
- Tıp profesyonellerin dikkatini çekmesi: İngilterenin büyük üniversitelerinin hastanelerinde ve özel kliniklerde bazı doktorlar tarafından ekonomik bir tedavi yöntemi olması açısından tercih ediliyor.
- Yapılan uygulamaların araştırılması: Kontrollü uygulamalar Avrupa ve ABD de uygulanmaktadır.

- Refleksolojinin kanuni düzenlemeleri: Dünya çapında, eğitim standartlarının açıklanması ve Refleksoloji uygulama yeterliği bunun kanıtıdır.
- Refleksoloji Eğitim standartlarının geliştirilmesi: Refleksoterapist eğitim programları genelde Part time olarak en az 9 ay sürüyor (Louise&Micheal keet, 2007).

Genç nüfusun işsizlik problemi ülkemizin başlıca sorunları arasında yer almaktadır. “Ülkemizde eğitim sisteminde mesleki eğitime yönelmeyi teşvik edecek düzenlemeler yapılması gerektiği ve zorunlu temel eğitimden sonra mesleki eğitime yönelme oranının %60'lara çıkarılacağı kalkınma planlarında onlarca yıldır vurgulanmasına karşın hala bu hedeflere ulaşılmamıştır. Hala işgücü arzı ile talebi arasında nitelik yönünden uyumsuzluk bulunmakta, bir yanda yoğun ve yapısal işsizlik sorunu yaşanırken diğer yanda işletmelerin nitelikli işgücü açığı karşılanamamaktadır.” (TESK, 2006). Bu araştıma ile ortaya çıkan sertifika programı içeriğinin halen çalışmakta olan işgücünün niteliğinin artırılması konusunda faydalı olacağı düşünülmektedir.

Turizm çeşitliliğinde önemli zengin kaynak ve imkanlara sahip olmamıza rağmen ülke olarak turizm girdilerinden yeterli kaynak sağlanamadığının altını çizen Aksoy son yıllarda özellikle SPA turizminin önem kazanmaya başladığını belirtmiştir (Aksoy,2006).

Bildiğiniz gibi Spa sözcüğü “Sanus Per Aqua” yani su ile gelen sağlık anlamına gelmektedir. Asırlardır insanlar suyun insan vücuduna yaptığı yararlarından faydalanmış zaman içinde de tedavi yöntemlerini geliştirmişlerdir. Uluslar arası Spa birliğinin tarifine göre de “Spa’lar, değişik profesyonel hizmetlerin verilmesi ile aklın, vücudun ve ruhun yenilenerek insanın kendini iyi hissetmesini temin etmeye adanmış yerlerdir. “ Artık günümüzde Spa merkezleri yalnız su ile vücut bakımı yapılan yerler değil, fiziki sağlık ile zihin sağlığını dengeli bir şekilde sağlayan bakımları, aktiviteleri, uygun yemek düzenleri sunması yanında fitness, masajlar,

yüz, vücut güzelliğini de temin eder hale geldiler. İnsanları kendileri ile barışık kılan her türlü yöntem Spa’larda uygulanmaktadır.

Dünyada her gün yeni 10-12 Spa merkezi hizmet vermek üzere açılmaktadır. Spa endüstrisinin segmentlerine bakar isek, her biri sağlık ve wellness hizmeti vermektedir (Aksoy, 2006).

Refleksoterapi uygulamalarında genellikle Resort/Hotel ve Destination SPA merkezlerinde uygulanmaktadır. Bu sağlık turizmi açısından önem taşımaktadır. Refleksoterapi manipulasyonun diğer yöntemlerine nazaran daha kolay, ekonomik ve pratiktir. Bu uygulamalar SPA merkezlerinde eğitim alan kişiler tarafından yapıldığında müşteri (turiſt) memnuniyeti artacaktır.

ARAŖTIRMANIN VARSAYIMLAR

1. Ankete cevap veren örneklem grubun görüşlerinde samimi oldukları kabul edilmektedir.
2. Örneklem evreni temsil etmektedir.

ARAŖTIRMANIN SINIRLILIKLARI

1. Refleksoterapist Eğitim Programı içeriğinin oluşturulması ile ilgili akademisyenlerin, branŖ öğretmenlerin, uygulayıcıların ve fizyoterapistlerin görüşleri ile sınırlıdır.
2. Bulgularının geçerliliği anketlerin geri dönüş oranına, cevaplama sırasında cevaplayıcının havasına ve ankette yer alan soruların kalitesine bağlıdır.

TANIMLAR/TERİMLER

Eğitim: Bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1982).

Eğitim Progamı: Bir eğitim kurumunun veya sosyal çevrenin bireylerin yaşantılarını düzenlemek ve zenginleştirmek için yürüttüğü tüm etkinliklerdir (Varış, 1996). Eğitim Progamı, öğretme-öğrenme durumlarını gösteren ayrıntılı bir plandır (Sezgin, 2000).

Mesleki Eğitim: Meslek eğitimi belirli bir meslek alanına yönelik olarak yapılan eğitimidir (Doğan, 1997).

Ders İçeriği: Eğitim amaçlarının gerçekleşmesi için yararlanılan bir kaynaktır (Varış,1996).

Mesleki Eğitimde Program Kapsamı: Program kapsamı, iş analizine dayalı olarak hazırlanan öğretim envanterindenprogram amaçları dikkate alınarak seçilir (Sezgin, 2000).

Refleks:Bir uyarana verilen istemdışı ya da otomatik bir hareket.

Refleksoterapi: Gerilimi almak ve hastalıkları tedavi etmek için ayaklardaki belirli noktalara masaj uygulaması.

Terapist: Belirli bakımlar üzerinde uzmanlaşmış kimse.

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Refleksoterapist Eğitim Programı içeriğini belirlemeye yönelik doğrudan kaynağa rastlanmamıştır. Konusuyla dolaylı ilgisi bulunan bazı yayınlar bulunmaktadır. Bunlarda önemli görülenler aşağıda özetlenmiştir:

Yapılan literatür taraması sonucunda, araştırma konusu ile ilgili doğrudan veya dolaylı olarak ilgili araştırmalara rastlanmış olup, bu araştırma sonuçlarının özeti aşağıda verilmiştir.

Zeynep Aksel Wilhelm, (2004), “Adım Adım Sağlık, :Refleksoloji” adlı kitabında refleksoloji hakkında geniş bilgiler aktarmaktadır. Örneğin refleksolojinin tarihçesinden, ayak anatomisi, ayaklardaki beden haritası, uygulama yöntemleri ve refleksoloji hakkında Doğu düşüncesini açıklamaktadır.

Louise ve Michael Keet, (2007) “ Hand Reflexology” adlı kitapta refleksolojiye neden ihtiyaç duyulduğundan, refleksolojinin tarihçesi, etki mekanizması, el refleksolojinin uygulamaları, yararlı olduğu durumlar ve beden anatomisine kadar kapsamlı açıklamalarda bulunmaktadır.

Ann Gillanders, (1995, 2005) “Reflexology A Step- By Step Guide” ve “Reflexology Simple Routin For Home, Work & Travel” adlı kitaplarında Refleksolojinin prensipleri, uygulamada temel teknikler, insan vücudunun bütün sistemlerini (sindirim sistemi, solunum sistemi, sinir sistemi,vs) ayak ve el bölgesindeki uygulamaları ve tekniklerini anlatmaktadır.

Wendy Kavanagh, (2005) “Baby Touch” kitabında refleksolojinin çalışma mekanizması, faydaları temel tekniklerini açıklamaktadır. Bu kitapta özellikle refleksolojinin çocuklarda uygulama yöntemleri, çocuklarda refleks noktaları, İndikasyon-Kontraİndikasyonlar üzerinde durmaktadır.

Günter Stüttgen, (1999) “Reflex Therapy İn Dermatology” adlı yazısında sinir ağının ve deri üzerindeki refleks noktalarını ve bu noktaların sinir sistemi vasıtasıyla beyinle ilişkisini açıklıyor. Bu yazıda refleksoterapinin dermatolojideki önemi vurgulanmaktadır.

Jane Crebbin-Bailey, (2005) “The Spa Book –The Official Guide to Spa Therapy” adlı kitaptaki Refleksoloji kuvvetlerinin kullanımı ve uygulaması adlı yazısında refleksoloji uygulamasının faydaları, avantajları, uygulama teknikleri ve uygulama sonrası bakımdan bahsetmektedir.

David F. Vennells, (2002) “Refleksoloji- Ayak Masajıyla Gelen Sağlık” adlı kitabında refleksoloji nedir, refleks noktalarını saptanması, temel teknikler, refleksoloji hakkında doğu ve batı düşüncesini açıklamaktadır.

Kloster C. Bernard ve Waskowiak Astrid, (2005) “The Reflexology Atlas” kitabında refleks noktalarını ayak, el, kulak ve baş üzerinde göstermiş, uygulamanın faydaları, uygulanıp - uygulanmadığı durumları ve uygulamada altın kuralları açıklamaktadır.

Janet S. Carpenter, Jennifer G. Neal, (2005) “Other Complementary and Alternative Medicine Modalities: Acupuncture, Magnets, Reflexology, and Homeopathy” adlı makalede destekleyici tıp yöntemleri hakkında ve özellikle Refleksolojinin etkili olduğu durumlar hakkında bilgi verilmektedir. Örneğin adet dönemi rahatsızlığında, hafıza sorunlarında etkili olduğu yazılmaktadır. Bu makalede araştırmaya katılan 35 bayandan 31’inde, 6 hafta süren, 45 dakikalık seanslarla , 3 ay süresinde adet dönemi rahatsızlıklarının giderildiği belirtilmektedir.

Denise Tiran, Harry Chummun, (2004), “The Physiological Basis of Reflexology and Its Use as a Potential Diagnostic Tool”adlı makalede Refleksolojinin etki mekanizması, fizyolojik etkileri, sinir sisteminin işleyişi ve akupunkturla refleksolojinin ilişkisi hakkında bilgi verilmektedir.

P.Mackereth, S. L. Dryden and B. Frankel, (2000)” Reflexology: Recent Research Approaches” adlı makalede refleksolojinin uygulandığı durumlar, refleksoloji hakkında sorulan sorular, vaka incelemesine yer verilmektedir. Bu araştırmada bu tip uygulamalarda genelde 40 yaş üzeri bayanların, sakinleştirici bakımlara ve onkolojiye ihtiyaç duyan insanların talep ettikleri vurgulanmıştır.

Julie Stone, (2002) “Identifying Ethicolegal and Professional Principles in Reflexology” adlı makalede, son zamanlarda klinik refleksolojiye talebin arttığından bahsetmekte ve bu konudaki etik ve yasal yetkiler , refleksolojinin faydaları ve zararları hakkında bilgi verilmektedir. Refleksolojistlerin nadir olsa da bazı suç olaylarına (cinsel taciz, müşteriden para çalma, vergi kaçakçılığı) karışabilecekleri açıklanmaktadır. Bu nedenle özel iş yerlerinin güvenlik sınırları ve yetkileri hakkında detaylı bilgiler aktarılmaktadır.

Central London College of Reflexology’inin ders notları (2007) bu tür araştırmalarda ve içerik hazırlanmasında yol gösterici niteliktedir.

Meral Yıldırım (2007), “Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlik Programında Yer Alan Saça Renk Verme Teknikleri ve Uygulamaları I ve Saça Renk Verme Teknikeri ve Uygulamaları II Derslerinin İçeriğine İlişkin Görüşler” adlı yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, içerik hazırlama konusunda kişilere yardımcı olacak nitelikli bir çalışmadır.

Gülseren Çetin (2006), “Wellness Spa Terapisti Eğitim Programı İçeriğinin Belirlenmesi” konulu yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi de içerik hazırlama konusunda yapılmış çalışmalardan biridir.

Hasret Altıntaş (2005), “Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlik Programında Yer Alan Cilt Bakım Kozmetikleri ve Bakım Teknikleri I-II ve Uygulamaları Derslerinin İçeriğine İlişkin Görüşler” adlı yayınlanmamış Yüksek Lisans Tez çalışması içerik hazırlamada araştırmacılara yardımcı olacak niteliktedir.

Ömür Uçar (2004), “Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlik Programında Yer Alan Kozmetik Ürünler I ve Kozmetik Ürünler II Derslerinin İçeriğine İlişkin Öneriler” adlı yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi içerik hazırlama konusunda kişilere yardımcı olacak nitelikli bir çalışmadır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın yürütülmesinde izlenen yöntem, araştırmanın evren ve örnekleme, kullanılan veri toplama araçları, elde edilen verilerin analizi ve yorumlanmasında kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler yer almaktadır.

ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma tarama modeline dayanmaktadır. Refleksoterapist Eğitim Programı içeriğinin oluşturulmasına ilişkin Akademisyen, Öğretmen, Refleksoloji uygulayıcıları ve Fizyoterapistlerin görüşlerini belirlemek için tarama modeline dayalı, betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Araştırma gözlem ve deneylere dayalı test edilebilir organize bilgileri esas alarak, evreni anlamaya ve anlatmaya yönelik sistematik çalışmalar bütünüdür (Arseven.1994).

Araştırma insanın bilgide ilerleme, gelişmeyi sağlama, çevresini tanıma ve ondan en iyi şekilde yararlanabilme ve sorunlarına çare ve çözüm bulma amacıyla başvuracağı en önemli bir alettir (Aktaran; Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004:7).

Model, bir sistemin temsilcisidir. Modeller, temsil ettikleri sisteme oranla, daha yalın olurlar. Model, “ideal” bir ortamın temsilcisi olup, yalnızca “önemli” görülen değişkenleri içine alacak şekilde, gerçek durumun özetlenmiş halidir. Genel olarak, üç tür model vardır. Bunlar :

Simgesel,

Uyuşum ve

Benzeşim modelleridir (Karasar, 2003:76).

Araştırma modeli, “.... araştırma amacına uygun ve ekonomik olarak, verilerin toplanması ve çözümlenebilmesi için gerekli koşulların düzenlenmesi”dir (Aktaran Karasar 2003 :76).

Bu koşulların düzenlenmesinde iki temel yaklaşım vardır. Bunlar: Tarama ve Deneme’dir (Aktaran Karasar 2003 :76).

Araştırmacı, amacına ve içinde bulunduğu koşullara göre, bu temel yaklaşımlardan yararlanmak zorundadır (Aktaran Karasar 2003 :76).

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır.

Tarama modellerinde amaçların ifade edilişi genellikle, soru cümleleri ile olur (Karasar, 2003:76).

Tarama modeline dayalı betimsel araştırmalar, mevcut olan durumun belirlenmesi üzerine yapılmaktadır. “Betimsel (survey) araştırmalar belli bir zaman kesiti içinde çok sayıda denek veya objeden elde edilen verilerin analizi ile araştırma problemlerine veya problemlerine cevap arandığında uygulanacak araştırma yöntemleridir” (Arseven, 1994: 92). şeklinde tanımlanmaktadır. Betimsel (survey) araştırmalar, kullanılan tekniklere göre; “anket survey, mülakat survey, gözlem survey gibi” adlandırılmaktadır” (Kaptan, 1998: 61).

Bu bilgilerden yola çıkarak, araştırmada betimsel(survey) araştırma modeli kullanılarak, anket survey yoluyla elde edilen veriler değerlendirilerek Refleksoterapist Eğitim Programı içeriği belirlenmeye çalışılmıştır. İçeriği belirleyebilmek amacıyla alanda bu konu hakkında uzman ve bilgiye sahip olan kişilere mümkün olduğunca ulaşılmaya çalışılmıştır.

Bu eğitim programının amacına uygun içerik hazırlanabilmesi için, piyasada Refleksoloji Uygulayıcısı olan kişiler, Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmeliği Mezunları, Fizyoterapistler ve Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlik Programı Öğretim Elemanlarının görüşleri alınmıştır.

Ankete katılan ilgili grupların görüşlerinin aritmetik ortalamalarının sonucu olarak önerilen konuların derslerin içeriğinde bulunması gerektiği ortaya çıkmıştır.

EVREN VE ÖRNEKLEM

EVREN

Bu araştırmanın evrenini:

- Kuaförlük ve Cilt Bakımı Öğretim Elemanlarından Adana, Ankara, Aydın, İzmir ve Mersin de bulunan üniversitelerdeki 13 kişi,
- Ankara, Antalya, İstanbul ve İzmir'deki Gazi Üniversitesinin Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Öğretmenlik Programı mezunları,
- Refleksoloji uygulayıcıların tamamı,
- Ankara ilinde çalışan fizyoterapistlerin tamamı,
- Londra da çalışan Refleksolojistler tamamı oluşturmaktadır.

ÖRNEKLEM

Bu araştırmanın örneklemini;

- Adana, Ankara, Aydın, İzmir ve Mersin'deki Akademisyenlerden 13 kişi,
- Ankara, Antalya, İstanbul ve İzmir'de çalışan branş öğretmenlerden ulaşılabilen 108 kişi,
- Refleksoloji Uygulayıcılardan ulaşılabilen 43 kişi,
- Ankara ilinde çalışan fizyoterapistlerden ulaşılabilen 52 kişi,
- Yurt dışında (Londra) çalışan Refleksoloji Uygulayıcılardan ulaşılabilen 32 kişi, toplam 235 kişi oluşturmaktadır.

VERİ TOPLAMA TEKNİĞİ

Refleksoterapist Eğitim Programı içeriğinin oluşturulmasına ilişkin Tarama Modeline Dayalı Betimsel Araştırma Yöntemi kullanılmıştır. Bu amaçla, veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından anket formu hazırlanacaktır. Anket formu aşağıdaki işlem basamakları takip edilerek hazırlanmıştır.

Anket formunda yer alan refleksoterapist Eğitim programının içeriğine ilişkin sorulara kuramsal bir temel oluşturmak amacıyla ulaşılabilen yerli ve yabancı kaynak taraması yapılmıştır.

Her gruptan en az on kişi olmak üzere kişilere refleksoterapist Eğitim programının içeriğinde neler olmalı sorusu yöneltilerek uzman görüşü alınmıştır.

Refleksoloji uygulayıcılarına ulaşmak için araştırmada kartopu yöntemi kullanmıştır.

Uzman görüşleri ve literatür taraması ile elde edilen bilgiler doğrultusunda refleksoterapist Eğitim programının içeriği konusunda 72 sorudan oluşan likert tipi anket formu hazırlanmıştır.

Ankette yer alan katılıyorum seçeneğine 3, kısmen katılıyorum seçeneğine 2 ve katılmıyorum seçeneğine 1 sayısal değerleri verilmiştir. Hazırlanan anket örneklem grubuna uygulanmıştır.

VERİLERİN ANALİZİ

Refleksoterapist Eğitim Programı içeriğinin belirlenmesine yönelik örneklem gruplarının anket formundaki konulara ilişkin görüşleri ile elde edilen verilerin istatistiksel analizi aşağıdaki sıra izlenerek yapılmıştır:

Ankete cevap veren gruplardan, Refleksoterapist Eğitim Programı içeriğine ilişkin anket yoluyla toplanan veriler 3-1 derecelendirme ölçeğinde SPSS 15.0

programında bilgisayar ortamına aktarılmış, frekans(N) ve yüzde dağılımları hesaplanmış ve aritmetik ortalamaları alınmıştır.

Frekans (N) = Belli bir seçeneği tercih eden kişi sayısı

Yüzde (%) = Frekans Sayısı x 100/ Grubun Toplam Sayısı

Ağırlıklı Ortalama = $[(N \times 3) + (N \times 2) + (N \times 1)] / \text{Grubun Toplam Sayısı}$ (her madde için ayrı ayrı hesaplanmıştır).

Genel Aritmetik Ortalama = Ağırlıklı Aritmetik Ortalamalar Toplamı / Derslere ilişkin Toplam Öneri Sayısı

Puan Aralığı şu şekilde belirlenmiştir:

Puan aralıkları $(n-1)/n$ formülü ile hesaplanmıştır.

Buna göre puan aralığı şu şekilde belirlenmiştir.

2.95 ile 1.96 arası Katılıyorum

1.95 ile 0.96 arası Kısmen katılıyorum

0.95 ile 0 arası Katılmıyorum

Şeklinde belirlenmiştir.

Grupların görüşleri arasında fark olup olmadığını belirlemek üzere Varyans Analizi ve Tukey Testi uygulanmıştır.

Grupların görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlenmesinde $p = .05$ anlamlılık düzeyi belirlenmiştir.

Anketlerden elde edilen veriler Tablolar haline getirilerek yorumlanmıştır.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmada ele alınan problemlerin çözümü için toplanan verilerin istatistiksel analizi sonucunda elde edilen bulgularla, bu bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Yutdışı katılımcılardan elde edilen veriler ayrı olarak değerlendirmeye alınmıştır.

A- YURTDİŞİ KATILIMCILARIN KİŞİSEL BİLGİLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Bu bölümde katılımcıların kişisel bilgilerine ait bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 1- Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımı

YAŞ DURUMLARI	N	%
18 - 28 yaş arası	71	35,0
29 - 39 yaş arası	101	49,8
40 - 50 yaş arası	25	12,3
51 yaş ve üzeri	6	3,0
TOPLAM	203	100,0

Tablo 1’de ankete cevap veren katılımcıların %35,0’nın 18 – 28 yaş arası, %49,8’inin 29-39 yaş arası, %12,3’ünün 40 – 50 yaş arası, %3,0’nın ise 51 yaş ve üzeri oldukları sonucu gözlenmektedir.

Tablo 2 - Katılımcıların Cinsiyetine Göre Dağılımı

CİNSİYET	N	%
Bay	37	18,2
Bayan	166	81,8
TOPLAM	203	100,0

Tablo 2’de ankete cevap veren katılımcıların %18,2’sinin bay ve %81,8’inin bayan oldukları sonucu gözlenmektedir.

Tablo 3 - Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

EĞİTİM DURUMLARI	N	%
Ortaöğretim	5	2,5
Ön Lisans	23	11,3
Lisans	120	59,1
Yüksek Lisans	35	17,2
Doktora	20	9,9
TOPLAM	203	100,0

Tablo 3’de ankete cevap veren katılımcıların %2,5’inin ortaöğretim, %11,3’ünün ön lisans, %59,1’inin lisans, %17,2’sinin yüksek lisans ve %9,9’unun doktora eğitimi almış oldukları sonucu gözlenmektedir.

Tablo 4 - Ankete Katılan Grupların Dağılımı

ANKET GRUPLARI	N	%
Branş Öğretmenleri (1)	108	53,2
Fizyoterapistler (2)	52	25,6
Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	43	21,2
TOPLAM	203	100,0

Refleksoterapist Eğitim Programı İçeriğinde Yer Alması Gereken Dersler ve Konuların Belirlenmesi amacıyla hazırlanan anket Branş Öğretmenleri, Fizyoterapistler ve Refleksoloji Uygulayıcıları olmak üzere üç grupta toplam 203 kişiye uygulanmıştır. Tablo 4’de görüldüğü üzere Branş Öğretmenleri grubu 108 kişiden (N) oluşmakta olup, toplam katılımcılar içinde yüzdesi (%) 53,2; Fizyoterapistler grubu 52 kişiden (N) oluşmakta olup, toplam katılımcılar içinde yüzdesi (%) 25,6; Refleksoloji Uygulayıcıları grubu 43 kişiden (N) oluşmakta olup, toplam katılımcılar içinde yüzdesi (%) 21,2’dir.

Tablo 5 - Katılımcıların Çalıştıkları Alana Göre Dağılımı

ÇALIŞMA ALANI	N	%
Kamu	138	68,0
Özel	65	32,0
TOPLAM	203	100,0

Tablo 5’de ankete cevap veren katılımcıların %68,0’ının kamu sektöründe, %32,0’ının ise özel sektörde çalışmakta oldukları sonucu gözlenmektedir.

Tablo 6 - Katılımcıların Refleksoloji Eğitimi Alıp Almadıklarına Göre Dağılımı

REFLEKSOLOJİ EĞİTİMİ DURUMU	N	%
Evet	52	25,6
Hayır	151	74,4
TOPLAM	203	100,0

Tablo 6’da ankete cevap veren katılımcıların %25,6’sının refleksoloji eğitimi aldıkları, %74,4’ünün ise böyle bir eğitim almadıkları sonucu gözlenmektedir.

Tablo 7 - Katılımcıların Deneyim Durumlarına Göre Dağılımı

DENEYİM DURUMLARI	N	%
1 - 6 yıl arası	38	73,1
7 - 12 yıl arası	8	15,4
13 - 18 yıl arası	3	5,8
19 - 24 yıl arası	1	1,9
25 yıl ve üzere	2	3,8
TOPLAM	52	100,0

Tablo 7’de ankete cevap veren katılımcılardan Refleksoloji Eğitimi almış olan 52 kişinin deneyimleri yer almakta olup %73,1’inin 1-6 yıl arası, %15,4’ünün 7-12 yıl arası, %5,8’inin 13-18 yıl arası, %1,9’unun 19-24 yıl arası ve %3,8’inin 25 yıl ve üzeri refleksoloji uygulamaları konusunda deneyimlerinin olduğu sonucu gözlenmektedir.

Yurt dışı Katılımcıların Kişisel Bilgilerinin Dağılımı

Tablo 8- Yurt dışı Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımı

YAŞ DURUMLARI	N	%
18 - 28 yaş arası	5	15,6
29 - 39 yaş arası	9	28,1
40 - 50 yaş arası	18	56,3
51 yaş ve üzeri	-	-
TOPLAM	32	100,0

Tablo 8’de ankete cevap veren Yurt dışı katılımcıların %15,6’sının 18 – 28 yaş arası, %28.1’inin 29-39 yaş arası, %56,3’ünün 40 – 50 yaş arası, oldukları sonucu gözlenmektedir.

Tablo 9 –Yurt dışı Katılımcıların Cinsiyetine Göre Dağılımı

CİNSİYET	N	%
Bay	10	31,3
Bayan	22	68,8
TOPLAM	32	100,0

Tablo 9’da ankete cevap veren katılımcıların %31,3’ünün bay ve 68,8’inin bayan oldukları sonucu gözlenmektedir.

Tablo 10 - Yurt dışı Katılımcıların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

EĞİTİM DURUMLARI	N	%
Ortaöğretim	-	-
Ön Lisans	17	53,1
Lisans	11	34,4
Yüksek Lisans	2	6,3
Doktora	2	6,3
TOPLAM	32	100,0

Tablo 10’da ankete cevap veren katılımcıların %53,1’inin ön lisans, %34,4’ünün lisans, %6,3’ünün yüksek lisans ve %6,3’ünün doktora eğitimi almış oldukları sonucu gözlenmektedir.

Tablo11 - Yurt dışı Katılımcıların Deneyim Durumlarına Göre Dağılımı

DENEYİM DURUMLARI	N	%
1 - 6 yıl arası	22	68,8
7 - 12 yıl arası	5	15,6
13 - 18 yıl arası	3	9,4
19 - 24 yıl arası	2	6,3
25 yıl ve üzere	-	-
TOPLAM	32	100,0

Tablo 11’de ankete cevap veren katılımcılardan %68,8’inin 1-6 yıl arası, %15,6’sının 7-12 yıl arası, %9,4’ünün 13-18 yıl arası, %6,3’ünün 19-24 yıl arası refleksoloji uygulamaları konusunda deneyimlerinin olduğu sonucu gözlenmektedir.

B- KATILIMCILARIN REFLEKSOTERAPİST EĞİTİM PROGRAMINA İLİŞKİN BULGULAR

Tablo 12- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programına İlişkin Görüşleri

BOYUTLAR	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Refleksoterapist (Refleksoterapi Uzmanı) Eğitim Programına ihtiyaç var mı?	189	93,1	14	6,9	203	100,0
Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitim Programı veren kurum ve kuruluşlar var mıdır?	72	35,5	131	64,5	203	100,0
Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları süre açısından sizce yeterli mi dir?	77	37,9	126	62,1	203	100,0
Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları ders içerik açısından yeterli mi dir?	72	35,5	131	64,5	203	100,0
Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programlarını tamamlayan kişilerin bilgi ve becerileri sizce yeterli mi dir?	82	40,4	121	59,6	203	100,0

1- “Refleksoterapist (Refleksoterapi Uzmanı) Eğitim Programına İhtiyaç Var mı?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların %93,1’inin Evet, %6,9’unun ise Hayır cevabı vermiş oldukları görülmektedir.

2- “Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitim Programı veren kurum ve kuruluşlar var mıdır?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların %35,5’inin Evet, %64,5’inin ise Hayır cevabı vermiş oldukları görülmektedir.

3- “Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları süre açısından sizce yeterli mi dir?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların %37,9’unun Evet, %62,1’inin ise Hayır cevabı vermiş oldukları görülmektedir.

4- “Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları ders içerik açısından yeterli mi dir?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların %35,5’inin Evet, %64,5’inin ise Hayır cevabı vermiş oldukları görülmektedir.

5- “Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programlarını tamamlayan kişilerin bilgi ve becerileri sizce yeterli mi dir?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların %40,4’ünün Evet, %59,6’sının ise Hayır cevabı vermiş oldukları görülmektedir.

Tablo 13- Refleksoterapist Eğitimi Programına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalaması Dağılımları

BOYUTLAR	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
Refleksoterapist (Refleksoterapi Uzmanı) Eğitim Programına ihtiyaç var mı?	1,00	2,00	1,93	,25
Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitim Programı veren kurum ve kuruluşlar var mıdır?	1,00	2,00	1,35	,47
Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları süre açısından sizce yeterli mi dir?	1,00	2,00	1,37	,97
Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları ders içerik açısından yeterli mi dir?	1,00	2,00	1,35	,95
Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programlarını tamamlayan kişilerin bilgi ve becerileri sizce yeterli mi dir?	1,00	2,00	1,40	,98

1- “Refleksoterapist (Refleksoterapi Uzmanı) Eğitim Programına ihtiyaç var mı?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Hayır), en yüksek değer (2) (Evet) olup, aritmetik ortalama 1,93, standart sapma ,25 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların, “Refleksoterapist (Refleksoterapi Uzmanı) Eğitim Programına” ihtiyaç olduğunu çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- “Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitim Programı veren kurum ve kuruluşlar var mıdır?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Hayır), en yüksek değer (2) (Evet) olup, aritmetik ortalama 1,35, standart sapma ,47 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların, Türkiye’de Refleksoterapist Eğitim Programı veren kurum ve kuruluşların varlığı ile ilgili fazla bilgilerinin olmadığı söylenebilir.

3- “Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları süre açısından sizce yeterli mi dir?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Hayır), en yüksek değer (2) (Evet) olup, aritmetik ortalama 1,37, standart sapma ,97 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların çoğunluğun Refleksoterapist Eğitimi Programlarının süre açısından yeterli görmedikleri söylenebilir.

4- “Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları ders içerik açısından yeterli mi dir?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Hayır), en yüksek değer (2) (Evet) olup, aritmetik ortalama 1,35, standart sapma ,95 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların çoğunluğun Refleksoterapist Eğitimi Programlarının ders içeriği yönünden yeterli görmedikleri söylenebilir.

5- “Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programlarını tamamlayan kişilerin bilgi ve becerileri sizce yeterli mi dir?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Hayır), en yüksek değer (2) (Evet) olup, aritmetik ortalama 1,40, standart sapma ,98 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların çoğunluğunun Refleksoterapist Eğitimi Programlarını tamamlayan kişilerin bilgi ve becerilerinin istenilen seviyede görmediklerini söyleyebiliriz.

Tablo 14- Katılımcıların Eğitim Programının Düzeyine İlişkin Görüşleri

BOYUTLAR	N	%
Lisans (4 yıllık)	74	36,5
Önlisans (2yıllık)	74	36,5
Sertifika	48	23,6
Diğerleri	7	3,4
TOPLAM	203	100,0

“Refleksoterapist Eğitim Programı (REP) sizce hangi düzeyde verilmelidir?” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların; %36,5’inin Lisans (4 yıllık), %36,5’inin Önlisans (2 yıllık), %23,6’sının Sertifika Programı ve %3,4’ünün Diğerleri cevaplarını vermiş oldukları Tablo 14’de görülmektedir.

Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programına İlişkin Görüşleri

Tablo 15- Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programına İlişkin Görüşleri

BOYUTLAR	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Kısa süreli sertifika programları sizce bu eğitim için yeterli mi dir?	-	-	32	100	32	100,0
Üniversitelerde sizce Refleksoloji eğitimi verilmeli mi dir?	19	59,4	13	40,6	32	100,0

Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların “kısa süreli sertifika programları sizce Refleksoloji eğitimi için yeterli mi dir?” sorusuna tamamı Hayır cevabı verdikleri gözlenmektedir.

Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların “Refleksoloji Eğitimi Üniversitelerde verilmeli mi dir ?” sorusuna %59,4’ü Evet, %40,6’sı Hayır cevabı vermişlerdir.

C- REFLEKSOTERAPİST EĞİTİM PROGRAMININ ALAN DERSLERİNE İLİŞKİN BULGULAR

Tablo 16- katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin Görüşleri

Refleksoterapist Eğitim Programının Dersleri		Görüşü		Olmalı		Olmalı		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1- İnsan Anatomisi 1-2	Öğretmenler (1)	8	7,4	100	92,6	108	100		
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	50	96,2	52	100		
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	43	100	43	100,0		
	Tüm Gruplar	10	4,9	193	95,1	203	100,0		
2- İnsan Fizyolojisi 1-2	Öğretmenler (1)	10	9,3	98	90,7	108	100,0		
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	50	96,2	52	100,0		
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	43	100	43	100,0		
	Tüm Gruplar	10	5,9	193	94,1	203	100,0		
3- Mikrobiyoloji	Öğretmenler (1)	29	26,9	79	73,1	108	100,0		
	Fizyoterapistler (2)	24	46,2	28	53,8	52	100,0		
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	17	39,5	26	60,5	43	100,0		
	Tüm Gruplar	10	34,5	193	65,5	203	100,0		

Tablo 16– Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin Görüşleri

Refleksoterapist Eğitim Programının Dersleri		Görüşü		Olmalı		Olmalı		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
4- Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması	Öğretmenler (1)	14	13,0	94	87,0	108	100,0		
	Fizyoterapistler (2)	6	11,5	46	88,5	52	100,0		
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	41	95,3	43	100,0		
	Tüm Gruplar	10	10,8	193	89,2	203	100,0		
5- Refleksoterapi bilgisi ve uygulamaları	Öğretmenler (1)	10	9,3	98	90,7	108	100,0		
	Fizyoterapistler (2)	-	-	52	100	52	100,0		
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	43	100	43	100,0		
	Tüm Gruplar	10	4,9	193	95,1	203	100,0		
6- Mesleki İmaj	Öğretmenler (1)	20	18,5	88	81,5	108	100,0		
	Fizyoterapistler (2)	3	5,8	49	94,2	52	100,0		
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	1	2,3	42	97,7	43	100,0		
	Tüm Gruplar	10	11,8	193	88,2	203	100,0		

TABLO 16– Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin Görüşleri

Refleksoterapist Eğitim Programının Dersleri		Görüşü		Olmalı		Olmalı		TOPLAM	
		Olmalı		Olmalı		Olmalı		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
7- Salon Yönetimi	Öğretmenler (1)	22	20,4	86	79,6	108	100,0		
	Fizyoterapistler (2)	20	38,5	32	61,5	52	100,0		
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	4	9,3	39	90,7	43	100,0		
	Tüm Gruplar	10	22,7	193	77,3	203	100,0		
8- İlk Yardım ve uygulamaları	Öğretmenler (1)	11	10,2	97	89,8	108	100,0		
	Fizyoterapistler (2)	13	25,0	39	75,0	52	100,0		
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	43	100	43	100,0		
	Tüm Gruplar	10	11,8	193	88,2	203	100,0		

1- Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Anatomisi 1-2 Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün olmamalı, %92,6’sının olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin “İnsan Anatomisi 1-2” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Anatomisi 1-2 Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin %3,8’inin olmamalı, %96,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu

verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin “İnsan Anatomisi 1-2” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Anatomisi 1-2 Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının “İnsan Anatomisi 1-2” dersinin programda yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Anatomisi 1-2 Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların (tüm grupların) %4,9’unun olmamalı, %95,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların “İnsan Anatomisi 1-2” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %9,3’ünün olmamalı, %90,7’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin “İnsan Fizyolojisi 1-2” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin %3,8’inin olmamalı, %96,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin “İnsan Fizyolojisi 1-2” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan

sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının “İnsan Fizyolojisi 1-2” dersinin programda yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların (tüm grupların) %5,9’unun olmamalı, %94,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların “İnsan Fizyolojisi 1-2” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %26,9’unun olmamalı, %73,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin “Mikrobiyoloji” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin %46,2’sinin olmamalı, %53,8’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin “Mikrobiyoloji” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %39,5’inin olmamalı, %60,5’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının “Mikrobiyoloji” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların (tüm grupların) %34,5’inin olmamalı, %65,5’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu

verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların “Mikrobiyoloji” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programında “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %13,0’ının olmamalı, %87,0’ının olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin %11,5’inin olmamalı, %88,5’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %4,7’sinin olmamalı, %95,3’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların (tüm grupların) %10,8’inin olmamalı, %89,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %9,3’ünün olmamalı, %90,7’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin tamamının olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları” dersinin programda yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları” dersinin programda yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların (tüm grupların) %4,9’unun olmamalı, %95,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %18,5’inin olmamalı, %81,5’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu

verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin “Mesleki İmaj” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin %5,8’inin olmamalı, %94,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin “Mesleki İmaj” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %2,3’ünün olmamalı, %97,7’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının “Mesleki İmaj” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların (tüm grupların) %11,8’inin olmamalı, %88,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların “Mesleki İmaj” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %20,4’ünün olmamalı, %79,6’sının olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin “Salon Yönetimi” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin %38,5’inin olmamalı, %61,5’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu

verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin “Salon Yönetimi” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %9,3’ünün olmamalı, %90,7’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının “Salon Yönetimi” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların (tüm grupların) %22,7’sinin olmamalı, %77,3’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların “Salon Yönetimi” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %10,2’sinin olmamalı, %89,8’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin “İlk Yardım ve Uygulamaları” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin %25,0’nın olmamalı, %75,0’nın olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin “İlk Yardım ve Uygulamaları” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının “İlk Yardım ve

Uygulamaları” dersinin programda yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” sorusuna ilişkin olarak katılımcıların (tüm grupların) %11,8’inin olmamalı, %88,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri Tablo 16’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların “İlk Yardım ve Uygulamaları” dersinin programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Aşağıda yer alan Tablo 17’de anket gruplarının Refleksoterapist Eğitim Programında Yer Alması Düşünülen Alan Derslerine ilişkin görüşlerinin en düşük değeri, en yüksek değeri, aritmetik ortalaması ve standart sapmasının dağılımı yer almaktadır.

Tablo 17- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı

BOYUTLAR	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
1- İnsan Anatomisi 1-2	1,00	2,00	1,95	,21
2- İnsan Fizyolojisi 1-2	1,00	2,00	1,94	,23
3- Mikrobiyoloji	1,00	2,00	1,65	,47
4- Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması	1,00	2,00	1,89	,31
5- Refleksoterapi bilgisi ve uygulamaları	1,00	2,00	1,95	,21
6- Mesleki İmaj	1,00	2,00	1,88	,32
7- Salon Yönetimi	1,00	2,00	1,77	,41
8- İlk Yardım ve uygulamaları	1,00	2,00	1,88	,32

1- “Refleksoterapist Eğitim Programında, İnsan Anatomisi 1-2 Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Olmamalı), en yüksek değer (2) (Olmalı) olup, aritmetik ortalama 1,95, standart sapma ,21 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların “Refleksoterapist Eğitim Programında, İnsan Anatomisi 1-2 Dersi Olmalı mı?” konusunun programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- “Refleksoterapist Eğitim Programında, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Olmamalı), en yüksek değer (2) (Olmalı) olup, aritmetik ortalama 1,94, standart sapma ,23 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların “Refleksoterapist Eğitim Programında, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi Olmalı mı?” konusunun programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- “Refleksoterapist Eğitim Programında, Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Olmamalı), en yüksek değer (2) (Olmalı) olup, aritmetik ortalama 1,65, standart sapma ,47 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların “Refleksoterapist Eğitim Programında, Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı?” konusunun programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- “Refleksoterapist Eğitim Programında, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Olmamalı), en yüksek değer (2) (Olmalı) olup, aritmetik ortalama 1,89, standart sapma ,31

bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların “Refleksoterapist Eğitim Programında, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersi Olmalı mı?” konusunun programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- “Refleksoterapist Eğitim Programında, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Olmamalı), en yüksek değer (2) (Olmalı) olup, aritmetik ortalama 1,95, standart sapma ,21 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların “Refleksoterapist Eğitim Programında, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı?” konusunun programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- “Refleksoterapist Eğitim Programında, Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Olmamalı), en yüksek değer (2) (Olmalı) olup, aritmetik ortalama 1,88, standart sapma ,32 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların “Refleksoterapist Eğitim Programında, Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı?” konusunun programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- “Refleksoterapist Eğitim Programında, Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Olmamalı), en yüksek değer (2) (Olmalı) olup, aritmetik ortalama 1,77, standart sapma ,41 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların “Refleksoterapist Eğitim Programında, Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı?” konusunun programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- “Refleksoterapist Eğitim Programında, İlk Yardım ve uygulamaları Dersi Olmalı mı?” sorusuna ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Olmamalı), en yüksek değer (2) (Olmalı) olup, aritmetik ortalama 1,88, standart sapma ,32 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların “Refleksoterapist Eğitim Programında, İlk Yardım ve uygulamaları Dersi Olmalı mı?” konusunun programda yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Ankete cevap veren grupların Refleksoterapist Eğitim Programında yer almasını önerdikleri derslere ilişkin olarak görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Hazırlanan ankete katılan gruplar arasında anlamlı görüş farklılığı olup olmadığının belirlenmesi amacıyla 0.05 anlamlılık değeri üzerinden “Tukey Testi” uygulanmıştır.

Tablo 18- Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Anatomisi 1-2 Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirmeleri.

Boyutlar	İstatistikler Anket Grupları	n	x	s	F Değeri	Önem Düzeyi p	Tukey Testi
İnsan Anatomisi 1-2	Öğretmenler (1)	108	1,92	,26	1,89	p=,153	Önemsiz
	Fizyoterapistler (2)	52	1,96	,19			
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	43	2,00	,00			

Araştırmaya katılan grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Anatomisi 1-2 Dersi Olmalı mı” alt testinden aldıkları sonuçlara bakıldığında tek yönlü varyans analizi sonucunda elde edilen F değeri (1.89) olup gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur ($p=,153$). Bu sonuç grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Anatomisi 1-2 Dersi Olmalı mı” konusundaki görüşlerinde anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymaktadır.

Tablo 19- Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirilmesi

Boyutlar	İstatistikler Anket Grupları	n	x	s	F Değeri	Önem Düzeyi p	Tukey Testi
İnsan Fizyolojisi 1-2	Öğretmenler (1)	108	1,90	,29	2,66	$p=,072$	Önemsiz
	Fizyoterapistler (2)	52	1,96	,19			
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	43	2,00	,00			

Araştırmaya katılan grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi Olmalı mı” alt testinden aldıkları sonuçlara bakıldığında tek yönlü varyans analizi sonucunda elde edilen F değeri (2.66) olup gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur ($p=,072$). Bu sonuç grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi Olmalı mı” konusundaki görüşlerinde anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymaktadır.

Tablo 20- Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirilmesi

Boyutlar	İstatistikler Anket Grupları	n	x	s	F Değeri	Önem Düzeyi p	Tukey Testi
Mikrobiyoloji	Öğretmenler (1)	108	1,73	,44	3,25	p=,041	(1 – 2)
	Fizyoterapistler (2)	52	1,53	,50			
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	43	1,60	,49			

Araştırmaya katılan grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı” alt testinden aldıkları sonuçlara bakıldığında “Öğretmenler” grubu bireylerinin ortalamalarının diğerlerinden yüksek olduğu görülmektedir. Tek yönlü varyans analizi sonucunda elde edilen F değeri (3,25) olup gruplar arasında bir farklılık olduğunu ortaya koymaktadır ($p=.041$). Gruplar arasındaki bu farklılığın belirlenmesi amacıyla “Tukey Testi” yapılmış ve “Öğretmenler grubu ile “Fizyoterapistler” grubu bireyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Öğretmenler” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

Tablo 21- Refleksoterapist Eğitim Programında “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersi’ne ilişkin, alt testlerin değerlendirilmesi

Boyutlar	İstatistikler Anket Grupları	n	x	s	F Değeri	Önem Düzeyi p	Tukey Testi
Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması	Öğretmenler (1)	108	1,87	,33	1,11	p=,331	Önemsiz
	Fizyoterapistler (2)	52	1,88	,32			
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	43	1,95	,21			

Araştırmaya katılan grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması 1-2 Dersi Olmalı mı” alt testinden aldıkları sonuçlara bakıldığında tek yönlü varyans analizi sonucunda elde edilen F değeri (1.11) olup gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur ($p=,331$). Bu sonuç grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması 1-2 Dersi Olmalı mı” konusundaki görüşlerinde anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymaktadır.

Tablo 22- Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirilmesi

Boyutlar	İstatistikler Anket Grupları	n	x	s	F Değeri	Önem Düzeyi p	Tukey Testi
Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları	Öğretmenler (1)	108	1,90	,29	4,77	p=,009	(1 – 2) (1 – 3)
	Fizyoterapistler (2)	52	2,00	,00			
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	43	2,00	,00			

Araştırmaya katılan grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” alt testinden aldıkları sonuçlara bakıldığında “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin ortalamalarının “Öğretmenler” grubu bireylerinden yüksek olduğu görülmektedir. Tek yönlü varyans analizi sonucunda elde edilen F değeri (4,77) olup gruplar arasında bir farklılık olduğunu ortaya koymaktadır (p=.009). Gruplar arasındaki bu farklılığın belirlenmesi amacıyla “Tukey Testi” yapılmış ve “Öğretmenler” grubu ile “Fizyoterapistler” grubu arasında ve “Öğretmenler” grubu ile “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

Tablo 23- Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirilmesi

Boyutlar	İstatistikler Anket Grupları	n	x	s	F Değeri	Önem Düzeyi p	Tukey Testi
Mesleki İmaj	Öğretmenler (1)	108	1,81	,39	5,28	p=,006	(1 – 2) (1 – 3)
	Fizyoterapistler (2)	52	1,94	,23			
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	43	1,97	,15			

Araştırmaya katılan grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı” alt testinden aldıkları sonuçlara bakıldığında “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin ortalamalarının “Öğretmenler” grubu bireylerinden yüksek olduğu görülmektedir. Tek yönlü varyans analizi sonucunda elde edilen F değeri (4,77) olup gruplar arasında bir farklılık olduğunu ortaya koymaktadır ($p=.006$). Gruplar arasındaki bu farklılığın belirlenmesi amacıyla “Tukey Testi” yapılmış ve “Öğretmenler” grubu ile “Fizyoterapistler” grubu arasında ve “Öğretmenler” grubu ile “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

Tablo 24- Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirilmesi

Boyutlar	İstatistikler Anket Grupları	n	x	s	F Değeri	Önem Düzeyi p	Tukey Testi
Salon Yönetimi	Öğretmenler (1)	108	1,79	,40	6,34	p=,002	(1 – 2) (2 – 3)
	Fizyoterapistler (2)	52	1,61	,49			
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	43	1,90	,29			

Araştırmaya katılan grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı” alt testinden aldıkları sonuçlara bakıldığında “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin ortalamalarının, “Öğretmenler” ve “Fizyoterapistler” grubu bireylerinden yüksek olduğu görülmektedir. Tek yönlü varyans analizi sonucunda elde edilen F değeri (6,34) olup gruplar arasında bir farklılık olduğunu ortaya koymaktadır (p=.002). Gruplar arasındaki bu farklılığın belirlenmesi amacıyla “Tukey Testi” yapılmış ve “Öğretmenler” grubu ile “Fizyoterapistler” grubu arasında ve “Fizyoterapistler” grubu ile “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

Tablo 25- Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım Dersi’ne ilişkin alt testlerin değerlendirilmesi

Boyutlar	İstatistikler Anket Grupları	n	x	s	F Değeri	Önem Düzeyi p	Tukey Testi
İlk Yardım	Öğretmenler (1)	108	1,89	,30	7,80	p=,001	(1 – 2) (2 – 3)
	Fizyoterapistler (2)	52	1,75	,43			
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	43	2,00	,00			

Araştırmaya katılan grupların Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” alt testinden aldıkları sonuçlara bakıldığında “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin ortalamalarının, “Öğretmenler” ve “Fizyoterapistler” grubu bireylerinden yüksek olduğu görülmektedir. Tek yönlü varyans analizi sonucunda elde edilen F değeri (7,80) olup gruplar arasında bir farklılık olduğunu ortaya koymaktadır (p=,001). Gruplar arasındaki bu farklılığın belirlenmesi amacıyla “Tukey Testi” yapılmış ve “Öğretmenler” grubu ile “Fizyoterapistler” grubu arasında ve “Fizyoterapistler” grubu ile “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

Refleksoterapist Eğitim Programına “Eklemek İstedığınız Dersler Var mı?” şeklindeki açık uçlu soruya katılımcılar tarafından herhangi bir ders önerilmemiştir.

YURT DIŞI KATILIMCILARIN REFLEKSOTERAPİST EĞİTİM PROGRAMINDA YER ALMASI DÜŞÜNÜLEN ALAN DERSLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Tablo 26-Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin görüşleri

Görüşler Refleksotrapı Eğitim Programının Dersleri	Olmamalı		Olmalı		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
1- İnsan Anatomisi	-	-	32	100	32	100
2- İnsan Fizyolojisi	-	-	32	100	32	100
3- Mikrobiyoloji	12	37,5	20	62,5	32	100
4- Vücut Bakımı	-	-	32	100	32	100
5- Refleksoloji	-	-	32	100	32	100
6- Mesleki İmaj	3	9,4	29	90,6	32	100
7- Salon Yönetmi	5	15,6	27	84,4	32	100
8- İlk Yardım	-	-	32	100	32	100

Araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların tamamı İnsan Anatomisi dersinin okutulmasına katılmışlardır.

Araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların tamamı İnsan Fizyolojisi dersinin okutulmasına katılmışlardır.

Araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların %37,5'i Mikrobiyoloji dersine ilişkin olmamalı, %62,5'i olmalıdır yanıtı vermişlerdir.

Araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların tamamı Vücut Bakımı dersinin okutulmasına katılmışlardır.

Araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların tamamı Refleksoloji dersinin okutulmasına katılmışlardır.

Araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların %9,6'sı Mesleki İmaj dersine ilişkin olmamalı, %90,4'ü olmalıdır yanıtını vermişlerdir.

Araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların %15,6'sı Salon Yönetimi dersine ilişkin olmamalı, %84,4'ü olmalıdır yanıtını vermişlerdir.

Araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji uygulayıcıların tamamı İlk Yardım dersinin okutulmasına katılmışlardır.

D- KATILIMCILARIN REFLEKSOTERAPİST EĞİTİM PROGRAMINDA YER ALACAK DERSLERİN KONULARI HAKKINDA GÖRÜŞLERİ

Tablo 27- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılmıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
İnsan Anatomisi 1-2 Dersinin Konuları	Öğretmenler (1)	3	2,8	2	1,9	103	95,3	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	3	5,8	2	3,8	47	90,4	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	6	3,0	4	2,0	93	95,0	203	100,0
2- İnsan Vücudunun Genel Yapısı	Öğretmenler (1)	3	2,8	1	0,9	104	96,3	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	2	3,8	48	92,4	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	5	2,5	3	1,5	195	96,0	203	100,0
3- Sinir Sistemi	Öğretmenler (1)	4	3,7	4	3,7	100	92,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	2	3,8	48	92,4	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	6	3,0	6	3,0	191	94,0	203	100,0

Tablo 27- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
4- Endokrin Sistemi	Öğretmenler (1)	4	3,7	7	6,5	97	89,8	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	3	5,8	12	23,0	37	71,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	11	25,6	32	74,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	7	3,4	30	14,8	166	81,8	203	100,0
5- Hareket Sistemi.	Öğretmenler (1)	3	2,8	5	4,6	100	92,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	5	9,6	46	88,5	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	4	2,0	10	4,9	189	93,1	203	100,0
6- Dolaşım Sistemi	Öğretmenler (1)	4	3,7	9	8,3	95	88,0	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	13	25,0	39	75,0	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	4	2,0	22	10,8	177	87,2	203	100,0

Tablo 27- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
7- Solunum Sistemi	Öğretmenler (1)	6	5,6	8	7,4	94	87,0	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	17	32,7	34	65,4	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	11	25,6	32	74,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	7	3,4	36	17,7	160	78,9	203	100,0
8- Sindirim Sistemi	Öğretmenler (1)	6	5,6	11	10,2	91	84,2	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	5	9,6	16	30,8	31	59,6	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	11	5,4	27	13,3	165	81,3	203	100,0
9- Boşaltım Sistemi	Öğretmenler (1)	6	5,6	12	11,1	90	83,3	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	4	7,7	18	34,6	30	57,7	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	10	4,9	30	14,8	163	80,3	203	100,0

Tablo 27- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
İnsan Anatomisi 1-2 Dersinin Konuları	Öğretmenler (1)	7	6,5	13	12,0	88	81,5	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	7	13,5	14	26,9	31	59,6	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	11	25,6	32	74,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	14	6,9	38	18,7	151	74,4	203	100,0
10- Üreme Sistemi	Öğretmenler (1)	4	3,7	6	5,6	98	90,7	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	8	15,4	43	82,7	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	5	2,5	14	6,9	184	90,6	203	100,0
11- Duyu Organları	Öğretmenler (1)	4	3,7	6	5,6	98	90,7	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	8	15,4	43	82,7	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	5	2,5	14	6,9	184	90,6	203	100,0

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %2,8’inin Katılmıyorum, %1,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %95,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %5,8’inin Katılmıyorum, %3,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %90,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre;

Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,0’ının Katılmıyorum, %2,0’ının Kısmen Katılıyorum ve %95,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %2,8’inin Katılmıyorum, %0,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %96,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8’inin Katılmıyorum, %3,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %92,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2,5’inin Katılmıyorum, %1,5’inin Kısmen Katılıyorum ve %96,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %3,7’sinin Katılmıyorum, %3,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %92,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8’inin Katılmıyorum, %3,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %92,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının,

tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,0’ının Katılmıyorum, %3,0’ının Kısmen Katılıyorum ve %94,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %3,7’sinin Katılmıyorum, %6,5’inin Kısmen Katılıyorum ve %89,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %5,8’inin Katılmıyorum, %23,0’ının Kısmen Katılıyorum ve %71,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %25,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %74,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,4’ünün Katılmıyorum, %14,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %81,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %2,8’inin Katılmıyorum, %4,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %92,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Katılmıyorum, %9,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %88,5’inin katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2,0’nin Katılmıyorum, %4,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %93,1’inin Katılıyorum şeklinde

cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %3,7’sinin Katılmıyorum, %8,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %88,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %25,0’ının Kısmen Katılıyorum ve %75,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2,0’ının Katılmıyorum, %10,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %87,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %5,6’sının Katılmıyorum, %7,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %87,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Katılmıyorum, %32,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %65,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %25,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %74,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,4’ünün Katılmıyorum, %17,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %78,9’unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %5,6’sının Katılmıyorum, %10,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %84,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca

göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %9,6’sının Katılmıyorum, %30,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %59,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %5,4’ünün Katılmıyorum, %13,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %81,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %5,6’sının Katılmıyorum, %11,1’inin Kısmen Katılıyorum ve %83,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %7,7’sinin Katılmıyorum, %34,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %57,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %4,9’unun Katılmıyorum, %14,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %80,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %6,5’inin Katılmıyorum, %12,0’inin Kısmen Katılıyorum ve %81,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %13,5’inin Katılmıyorum, %92,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %59,6’sının katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca

göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %25,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %74,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %6,9’unun Katılmıyorum, %18,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %74,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %3,7’sinin Katılmıyorum, %5,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %90,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Katılmıyorum, %15,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %82,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2,5’inin Katılmıyorum, %6,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %90,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 27’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 28- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı

BOYUTLAR	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
1- Anatomiye Giriş	1,00	3,00	2,92	,36
2- İnsan Vücudunun Genel Yapısı	1,00	3,00	2,93	,33
3- Sinir Sistemi	1,00	3,00	2,91	,37
4- Endokrin Sistemi	1,00	3,00	2,78	,48
5- Hareket Sistemi.	1,00	3,00	2,91	,34
6- Dolaşım Sistemi	1,00	3,00	2,85	,40
7- Solunum Sistemi	1,00	3,00	2,75	,50
8- Sindirim Sistemi	1,00	3,00	2,75	,54
9- Boşaltım Sistemi	1,00	3,00	2,75	,53
10- Üreme Sistemi	1,00	3,00	2,67	,59
11- Duyu Organları	1,00	3,00	2,88	,39

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,92, standart sapma ,36 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,93, standart sapma ,33 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,91, standart sapma ,37 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan

“Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,78, standart sapma ,48 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,91, standart sapma ,34 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,85, standart sapma ,40 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,75, standart sapma ,50 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan

ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,75, standart sapma ,54 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,75, standart sapma ,53 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,67, standart sapma ,59 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,88, standart sapma ,39 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 29- Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin

Görüşler İnsan Anatomisi Dersinin Konuları	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1- Anatomiye Giriş	-	-	-	-	32	100	32	100
2-İnsan Vücudunun Genel Yapısı	-	-	-	-	32	100	32	100
3-Sinir sistemi	-	-	-	-	32	100	32	100
4-Endokrin Sistemi	-	-	4	12,6	28	87,5	32	100
5-Hareket Sistemi	-	-	-	-	32	100	32	100
6-Dolaşım Sistemi	-	-	-	-	32	100	32	100
7-Lenfatik Sistemi	-	-	-	-	32	100	32	100
8-Solunum Sistemi	-	-	-	-	32	100	32	100
9-Sindirim Sistemi	-	-	-	-	32	100	32	100
10-Boşaltım Sistemi	-	-	-	-	32	100	32	100
11-Üreme Sistemi	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100

1-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

2-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı ” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

3-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

4-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,6’sının kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de

gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

6-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

7-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Lenfatik Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Lenfatik Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

8-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

9-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

10-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

11-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 29’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 30- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
İnsan Fizyolojisi Dersinin Konuları									
1- Hücre Yapısı ve Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	6	5,6	24	22,2	78	72,2	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	3	5,8	9	17,3	40	76,9	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	1	2,3	13	30,3	29	67,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	10	4,9	46	22,7	147	72,4	203	100,0
2- Sinir Sistemi Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	3	2,8	8	7,4	97	89,8	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	2	3,8	50	96,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	3	1,5	10	4,9	190	93,6	203	100,0
3- Kas Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	3	2,8	6	5,6	99	91,7	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	1	1,9	51	98,1	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	3	1,5	7	3,4	193	95,1	203	100,0

Tablo30- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
İnsan Fizyolojisi Dersinin Konuları									
4-Özel Duyu Organları Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	8	7,4	13	12,0	87	80,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	6	11,5	45	86,6	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	1	2,3	1	2,3	41	95,3	43	100,0
	Tüm Gruplar	10	4,9	20	9,9	173	85,2	203	100,0
5-Boşaltım Sistemi Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	7	6,5	20	18,5	81	75,0	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	4	7,7	17	32,7	31	59,6	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	11	5,4	37	18,2	155	76,4	203	100,0
6-Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	3	2,8	8	7,4	97	89,8	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	13	25,0	38	73,1	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	4	2,0	21	10,3	178	87,7	203	100,0

Tablo30- Katılımcıların Anket Gruplarının Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
İnsan Fizyolojisi Dersinin Konuları									
7- Endokrin Sistemi Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	4	3,7	16	14,8	88	81,5	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	12	23,1	38	73,1	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	12	27,9	31	72,1	43	100,0
	Tüm Gruplar	6	3,0	40	19,7	157	77,3	203	100,0
8- Üreme Sistemi Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	8	7,4	21	19,4	79	73,1	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	8	15,4	15	2,88	29	55,8	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	11	25,6	32	74,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	16	7,9	47	23,2	140	69,0	203	100,0
9- Solunum Sistemi Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	5	4,6	15	13,9	88	81,5	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	14	26,9	36	69,3	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	7	3,4	29	14,3	167	82,3	203	100,0

Tablo30- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
10- Sindirim Sistemi Fizyolojisi	Öğretmenler (1)	4	3,7	18	16,7	86	79,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	16	30,8	34	65,4	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	11	25,6	32	74,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	6	3,0	45	22,2	152	74,9	203	100,0
11- Metabolizma	Öğretmenler (1)	4	3,7	12	11,1	92	85,2	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	12	23,1	39	75,0	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	1	2,3	1	2,3	41	95,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	6	3,0	25	12,3	172	84,7	203	100,0

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %5,6’sının Katılmıyorum, %22,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %72,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %5,8’inin Katılmıyorum, %17,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %76,9’unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %2,3’ünün Katılmıyorum, %30,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %67,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %4,9’unun Katılmıyorum, %22,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %72,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %2,8’inin Katılmıyorum, %7,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %8,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8’inin

Kısmen Katılıyorum ve %96,2'sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %1,5'inin Katılmıyorum, %4,9'unun Kısmen Katılıyorum ve %93,6'sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %3,7'sinin Katılmıyorum, %3,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %92,6'sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8'inin Katılmıyorum, %3,8'inin Kısmen Katılıyorum ve %92,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,0’ının Katılmıyorum, %3,0’ının Kısmen Katılıyorum ve %94,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %2,8’inin Katılmıyorum, %5,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %91,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %98,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo

30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %1,5'inin Katılmıyorum, %3,4'ünün Kısmen Katılıyorum ve %95,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %6,5'inin Katılmıyorum, %18,5'inin Kısmen Katılıyorum ve %75,0'ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %7,7'sinin Katılmıyorum, %32,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %59,6'sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %5,4’ünün Katılmıyorum, %18,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %76,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin, %2,8’inin Katılmıyorum, %7,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %89,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Katılmıyorum, %25,0’ının Kısmen Katılıyorum ve %73,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2,0’nin Katılmıyorum, %10,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %87,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %3,7’sinin Katılmıyorum, %14,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %81,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8’inin Katılmıyorum, %23,1’inin Kısmen Katılıyorum ve %73,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %27,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %72,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,0’nin Katılmıyorum, %19,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %77,3’ünün

Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %19,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %73,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %15,4’ünün Katılmıyorum, %28,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %55,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %25,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %74,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %9,9’unun Katılmıyorum, %23,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %69,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %4,6’sının Katılmıyorum, %13,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %81,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8’inin Katılmıyorum, %26,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %69,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının (%100) Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,4’ünün Katılmıyorum, %14,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %82,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin

%3,7'sinin Katılmıyorum, %16,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %79,6'sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8'inin Katılmıyorum, %30,8'inin Kısmen Katılıyorum ve %65,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %25,6'sının Kısmen Katılıyorum ve %74,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,0'mın Katılmıyorum, %22,2'sinin Kısmen Katılıyorum ve %74,9'unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %3,7'sinin Katılmıyorum, %11,1'inin Kısmen Katılıyorum ve %85,2'sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30'da gözlenmektedir. Bu verilerden

çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Katılmıyorum, %23,1’inin Kısmen Katılıyorum ve %75,0’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %2,3’ünün Katılmıyorum, %2,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %95,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,0’inin Katılmıyorum, %12,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %84,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 30’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 31- Katılımcıların Anket Gruplarının Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı

BOYUTLAR	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
1- Hücre Yapısı ve Fizyolojisi	1,00	3,00	2,67	,56
2- Sinir Sistemi Fizyolojisi	1,00	3,00	2,92	,32
3- Kas Fizyolojisi	1,00	3,00	2,93	,29
4- Özel Duyu Organları Fizyolojisi	1,00	3,00	2,80	,50
5- Boşaltım Sistemi Fizyolojisi	1,00	3,00	2,70	,56
6- Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi	1,00	3,00	2,85	,40
7- Endokrin Sistemi Fizyolojisi	1,00	3,00	2,74	,50
8- Üreme Sistemi Fizyolojisi	1,00	3,00	2,61	,63
9- Solunum Sistemi Fizyolojisi	1,00	3,00	2,78	,48
10- Sindirim Sistemi Fizyolojisi	1,00	3,00	2,71	,51
11- Metabolizma	1,00	3,00	2,81	,45

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,67, standart sapma ,56 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,92, standart sapma ,32 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,93, standart sapma ,29 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan

grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,80, standart sapma ,50 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,70, standart sapma ,56 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,85, standart sapma ,40 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,74,

standart sapma ,50 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,61, standart sapma ,63 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,78, standart sapma ,48 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,71, standart sapma ,51 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde

“Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,81, standart sapma ,45 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 32- Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin

Görüşler İnsan fizyolojisi Dersinin Konuları	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1- Hücre yapısı	-	-	-	-	32	100	32	100
2- Sinir Sistemi Fizyolojisi	-	-	-	-	32	100	32	100
3- Kas Fizyolojisi	-	-	-	-	32	100	32	100
4- Dolaşım Sistemi Fizyolojisi	-	-	-	-	32	100	32	100
5 -Lenfatik Sistemi Fizyolojisi	-	-	-	-	32	100	32	100
6- Sindirim Sistemi Fizyolojisi	-	-	-	-	32	100	32	100
7- Boşaltım Sistemi Fizyolojisi	-	-	-	-	32	100	32	100
8- Solunum Sistemi Fizyolojisi	-	-	-	-	32	100	32	100
9- Üreme Sistemi Fizyolojisi	-	-	2	18,8	26	81,3	32	100
10- Endokrin Sistemi Fizyolojisi	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100
11- Metabolizma	-	-	-	-	32	100	32	100

1-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Hücre yapısı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Hücre yapısı” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

2-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

3-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

4-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “DolaşımSistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,6’sının kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “DolaşımSistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Lenfatik Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de

gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Lenfatik Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

6-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

7-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

8-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

9-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

10-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

11-Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Metabolizma” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 32’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersinde “Metabolizma” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 33- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1- Mikrobiyolojiye Giriş	Öğretmenler (1)	17	15,7	15	13,9	76	70,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	19,2	19,2	14	26,9	28	53,8	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	3	7,0	73	16,3	33	76,7	43	100,0
	Tüm Gruplar	30	14,8	36	17,7	137	67,5	203	100,0
2- Bakteri Bilgisi	Öğretmenler (1)	18	16,7	18	16,7	72	66,7	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	13	25,0	17	32,7	22	42,3	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	15	34,8	26	60,5	43	100,0
	Tüm Gruplar	33	16,3	50	24,6	120	59,1	203	100,0
3- Virüs Bilgisi	Öğretmenler (1)	18	16,7	15	13,9	75	69,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	16	30,8	16	30,8	20	38,4	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	15	34,8	26	60,5	43	100,0
	Tüm Gruplar	36	17,7	46	22,7	121	59,6	203	100,0

Tablo 33- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü Mikrobiyoloji Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
4- Mantar Bilgisi	Öğretmenler (1)	14	13,0	15	13,9	79	73,1	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	14	26,9	15	28,8	23	44,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	1	2,3	4	9,3	38	88,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	29	14,3	34	16,7	140	69,0	203	100,0
5- Parazit Bilgisi	Öğretmenler (1)	16	14,8	17	15,7	75	69,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	16	30,8	16	30,8	20	38,4	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	14	32,6	27	62,8	43	100,0
	Tüm Gruplar	34	16,7	47	23,2	122	60,1	203	100,0
6- Temasla Geçen Hastalıklar	Öğretmenler (1)	7	6,5	9	8,3	92	85,2	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	5	9,6	16	30,8	31	59,6	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	1	2,3	40	93,0	43	100,0
	Tüm Gruplar	14	6,9	26	12,8	163	80,3	203	100,0

Tablo 33 – Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
7- Mikroorganizma- lardan Arınma Yöntemleri	Öğretmenler (1)	9	8,3	10	9,3	89	82,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	7	13,5	16	30,8	31	59,6	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	1	2,3	40	93,0	43	100,0
	Tüm Gruplar	18	8,9	27	13,3	158	77,8	203	100,0

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %15,7’sinin Katılmıyorum, %13,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %70,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %19,2’sinin Katılmıyorum, %26,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %53,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının,

%7,0'ının Katılmıyorum, %16,3'ünün Kısmen Katılıyorum ve %76,7'sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %14,8'inin Katılmıyorum, %17,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %67,5'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %16,7'sinin Katılmıyorum, %16,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %66,7'sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %25,0'ının Katılmıyorum, %32,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %42,3'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 25'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7'sinin Katılmıyorum, %34,8'inin Kısmen Katılıyorum ve %60,5'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33'de gözlenmektedir. Bu verilerden

çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %16,3’ünün Katılmıyorum, %24,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %59,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %16,7’sinin Katılmıyorum, %13,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %69,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %30,8’inin Katılmıyorum, %30,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %38,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7’sinin Katılmıyorum, %34,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %60,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %17,7’sinin Katılmıyorum, %22,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %59,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %13,0’ının Katılmıyorum, %13,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %69,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %26,9’unun Katılmıyorum, %28,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %44,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %2,3’ünün Katılmıyorum, %9,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %88,4’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %14,3’ünün Katılmıyorum, %16,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %69,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre;

araştırmaya katılanların, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin, %14,8’inin Katılmıyorum, %15,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %69,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %30,8’inin Katılmıyorum, %30,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %38,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7’sinin Katılmıyorum, %32,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %62,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %16,7’sinin Katılmıyorum, %23,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %60,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin, %6,5’inin Katılmıyorum, %8,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %85,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %9,6’sının Katılmıyorum, %30,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %59,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7’sinin Katılmıyorum, %2,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %93,0’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %6,9’unun Katılmıyorum, %12,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %80,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin, %8,3’ünün Katılmıyorum, %9,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve

%82,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %13,5'inin Katılmıyorum, %30,8'inin Kısmen Katılıyorum ve %55,8'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7'sinin Katılmıyorum, %2,3'ünün Kısmen Katılıyorum ve %93,0'ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %8,9'unun Katılmıyorum, %13,3'ünün Kısmen Katılıyorum ve %77,8'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 33'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 34- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı

BOYUTLAR	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
1- Mikrobiyolojiye Giriş	1,00	3,00	2,25	,73
2- Bakteri Bilgisi	1,00	3,00	2,42	,75
3- Virüs Bilgisi	1,00	3,00	2,41	,77
4- Mantar Bilgisi	1,00	3,00	2,54	,73
5- Parazit Bilgisi	1,00	3,00	2,43	,76
6- Temasla Geçen Hastalıklar	1,00	3,00	2,73	,57
7-Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri	1,00	3,00	2,68	,62

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,52, standart sapma ,73 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,42, standart sapma ,75 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,41, standart sapma ,77 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek

değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,54, standart sapma ,73 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,43, standart sapma ,76 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,73, standart sapma ,57 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,68, standart sapma ,62 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji

Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 35- Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin

Görüşler Mikrobiyoloji Dersinin Konuları	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1-Mikrobiyolojiye Giriş	-	-	-	-	32	100	32	100
2-Bakteriyal Enfeksiyonlar	-	-	-	-	32	100	32	100
3- Viral Enfeksiyonlar	-	-	8	25	24	75	32	100
4-Mantar Enfeksiyonlar	-	-	-	-	32	100	32	100
5-Parazit Bilgisi	-	-	6	18,8	26	81,3	32	100
6-Temasla Bulaşan Hastalıklar	-	-	-	-	32	100	32	100
7-Mikroorganizmalardan Arınma yöntemleri	-	-	-	-	32	100	32	100

1-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 35’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

2-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteriyal Enfeksiyonlar” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 35’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteriyal Enfeksiyonlar” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

3-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Viral Enfeksiyonlar” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %25’inin kısmen Katılıyorum, %75’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 35’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının Mikrobiyoloji Dersinde “Viral Enfeksiyonlar” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Enfeksiyonlar” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 35’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Enfeksiyonlar” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

5-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %18,8’inin kısmen Katılıyorum, %81,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 35’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji

Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Bulaşan Hastalıklar” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 35’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Bulaşan Hastalıklar” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

7-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma yöntemleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 35’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma yöntemleri” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 36- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1- Biyolojik Kökenli V.B.S	Öğretmenler (1)	10	9,3	26	24,1	72	66,7	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	3	5,8	14	26,9	35	67,3	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	1	2,3	2	4,7	40	93	43	100,0
	Tüm Gruplar	14	6,9	42	20,7	147	72,4	203	100,0
2- Maniplasyona Dayalı V.B.S	Öğretmenler (1)	8	7,4	11	10,2	89	85,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	10	19,2	41	78,8	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	2	4,7	41	95,3	43	100,0
	Tüm Gruplar	9	4,4	23	11,3	171	84,2	203	100,0
3- Zihinsel Bağlantılı V.B.S	Öğretmenler (1)	9	8,3	21	19,4	78	72,2	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	3	5,8	12	23,1	37	71,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	12	5,9	33	16,3	158	77,8	203	100,0

Tablo 36- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
4- Enerji Terapileri ile V.B.S	Öğretmenler (1)	8	7,4	14	13	86	79,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	10	19,2	40	76,9	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	10	4,9	24	11,8	169	83,3	203	100,0
5- Alternatif Tıbbi V.B.S.	Öğretmenler (1)	11	10,2	18	16,7	79	73,1	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	11	21,2	40	76,9	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	12	5,9	29	14,3	162	79	203	100,0
6-Su Sistemleri ile V.B.S. (SPA)	Öğretmenler (1)	8	7,4	14	13	86	79,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	13	25	38	73,1	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	1	2,3	42	97,7	43	100,0
	Tüm Gruplar	9	4,4	28	13,8	166	81,8	203	100,0

Tablo 36- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
7- Egzersize dayalı V.B.S	Öğretmenler (1)	8	7,4	14	13	86	79,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	13	25	37	71,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	10	4,9	27	13,3	166	81,8	203	100,0
8-Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)	Öğretmenler (1)	11	10,2	24	22,2	73	67,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	3	5,8	18	34,6	31	59,6	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	14	32,6	29	67,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	14	6,9	56	27,6	133	65,5	203	100,0
9- Kimyasallarla V.B.S	Öğretmenler (1)	13	12	27	25	68	63	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	4	7,7	17	32,7	31	59,6	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	13	30,2	1	2,3	29	67,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	30	14,8	45	22,2	128	63,1	203	100,0

Tablo 36- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
10- Aletli V.B.S	Öğretmenler (1)	10	9,3	18	16,7	80	74,1	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	5	9,6	15	28,8	32	61,5	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	1	2,3	3	7	39	90,7	43	100,0
	Tüm Gruplar	16	7,9	36	17,7	151	74,4	203	100,0
11- Koku/Parfüm/ Aromaterapi	Öğretmenler (1)	9	8,3	12	11,1	87	80,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	4	7,7	13	25	35	67,3	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	13	6,4	25	12,3	165	81,3	203	100,0
12- Diğerleri	Öğretmenler (1)	14	13	15	13,9	79	73,1	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	14	26,9	7	13,5	28	53,8	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	12	27,9	29	67,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	30	14,8	34	16,7	139	68,5	203	100,0

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %9,3’ünün Katılmıyorum, %24,1’inin Kısmen Katılıyorum ve %66,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %5,8’inin Katılmıyorum, %25,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %67,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %2,3’ünün Katılmıyorum, %4,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %93’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %6,9’unun Katılmıyorum, %20,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %72,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %10,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %85’4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Katılmıyorum, %19,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %78,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %4,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %95,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %4,4’ünün Katılmıyorum, %11,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %84,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %8,3’ünün Katılmıyorum, %19,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %72,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %5,8’inin Katılmıyorum, %23,1’inin Kısmen Katılıyorum ve %71,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %5,9’unun Katılmıyorum, %16,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %77,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %13’ünün Kısmen Katılıyorum ve %79,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8’inin Katılmıyorum, %19,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %76,9’unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %4,9’unun Katılmıyorum, %11,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %83,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %10,2’sinin Katılmıyorum, %16,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %73,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Katılmıyorum, %21,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %76,9’unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %5,9’unun Katılmıyorum, %14,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %79’unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su Sistemleri ile V.B.S (SPA)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %13’ünün Kısmen Katılıyorum ve %79,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su ile V.B.S (SPA)” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su Sistemleri ile V.B.S (SPA)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Katılmıyorum, %25’inin Kısmen Katılıyorum ve %73,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su ile V.B.S (SPA)” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su Sistemleri ile V.B.S (SPA)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %2,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %97,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su ile V.B.S (SPA)” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su Sistemleri ile V.B.S (SPA)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %4,4’ünün Katılmıyorum, %13,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %81,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su ile V.B.S (SPA)” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %13’ünün Kısmen Katılıyorum ve %79,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8’inin Katılmıyorum, %25’inin Kısmen Katılıyorum ve %71,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %4,9’unun Katılmıyorum, %13,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %81,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %10,2’sinin Katılmıyorum, %22,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %67,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Helioterapi ile V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %5,8’inin Katılmıyorum, %34,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %59,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Helioterapi ile V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %32,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %67,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Helioterapi ile V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %6,9’unun Katılmıyorum, %27,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %65,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre;

araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Helioterapi ile V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %12’sinin Katılmıyorum, %25’inin Kısmen Katılıyorum ve %36’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %7,7’sinin Katılmıyorum, %32,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %59,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %30,2’sinin Katılmıyorum, %2,3’sünün Kısmen Katılıyorum ve %67,4’sünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %14,8’inin Katılmıyorum, %22,2’sinin Kısmen

Katılıyorum ve %63,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %9,3'ünün Katılmıyorum, %16,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %74,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %9,6'sının Katılmıyorum, %28,8'inin Kısmen Katılıyorum ve %61,5'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %2,3'ünün Katılmıyorum, %7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %90,7'sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %7,9'unun Katılmıyorum, %17,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve

%74,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %8,3'ünün Katılmıyorum, %11,1'inin Kısmen Katılıyorum ve %80,6'sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %7,7'sinin Katılmıyorum, %25'inin Kısmen Katılıyorum ve %67,3'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %6,4'ünün Katılmıyorum, %12,3'ünün Kısmen

Katılıyorum ve %81,3'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

12- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde Diğerleri konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %13'ünün Katılmıyorum, %13,9'unun Kısmen Katılıyorum ve %73,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Diğerleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde Diğerleri konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %26,9'unun Katılmıyorum, %13,5'inin Kısmen Katılıyorum ve %53,8'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Diğerleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde Diğerleri konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7'sinin Katılmıyorum, %27,9'unun Kısmen Katılıyorum ve %67,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Diğerleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde Diğerleri konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %14,8'inin Katılmıyorum, %16,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve

%68,5'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 36'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde "Diğerleri" konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 37- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı

BOYUTLAR	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
1- Biyolojik Kökenli V.B.S	1,00	3,00	2,57	,65
2- Manipasyona Dayalı V.B.S	1,00	3,00	2,75	,58
3- Zihinsel Bağlantılı V.B.S	1,00	3,00	2,63	,63
4- Enerji Terapileri ile V.B.S	1,00	3,00	2,72	,59
5- Alternatif Tıbbi V.B.S.	1,00	3,00	2,62	,66
6- Su Sistemleri ile V.B.S (SPA)	1,00	3,00	2,72	,59
7- Egzersize dayalı V.B.S	1,00	3,00	2,70	,59
8- Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)	1,00	3,00	2,57	,67
9- Kimyasallarla V.B.S	1,00	3,00	2,50	,70
10- Aletli V.B.S	1,00	3,00	2,64	,64
11- Koku/ Parfüm/ Aromaterapi	1,00	3,00	2,72	,60
12- Diğerleri	1,00	3,00	2,60	,70

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,57; standart sapma ,65 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,75; standart sapma ,33 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,63; standart sapma ,63 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusunun yer almasına

ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,72; standart sapma ,59 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,62; standart sapma ,66 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su Sistemleri ile V.B.S (SPA)” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,72; standart sapma ,59 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su Sistemleri ile V.B.S (SPA)” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en

düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,70; standart sapma ,59 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,57; standart sapma ,67 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,50; standart sapma ,70 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik

ortalama 2,64; standart sapma ,64 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,72; standart sapma ,60 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku, Parfüm, Aromaterapi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Diğerleri” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,60; standart sapma ,70 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Diğerleri” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 38- Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakımı Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin

Görüşler Vücut Bakımı Dersinin Konuları	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1- Biyolojik kökenli V.B.S	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100
2- Manipasyona Dayalı V.B.S	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100
3- Zihinsel Bağlantılı V.B.S	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100
4- Alternatif Tıbbi V.B.S	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100
5-Su sistemleri ile V.B.S (SPA)	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100
6- Egzersize Dayalı V.B.S	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100
7-Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100
8- Kimyasallarla V.B.S	5	15,6	13	40,6	14	43,8	32	100
9- Aletli V.B.S	6	18,8	10	31,3	16	50	32	100
10- Koku/ Parfüm/ Aromaterapi	-	-	-	-	32	100	32	100

1-Refleksoterapist Eğitim Programı,Vücut Bakımı Dersinde “Biyolojik kökenli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Biyolojik kökenli V.B.S” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2-Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakımı Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3-Refleksoterapist Eğitim Programı,Vücut Bakımı Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4-Refleksoterapist Eğitim Programı,Vücut Bakımı Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5-Refleksoterapist Eğitim Programı,Vücut Bakımı Dersinde “Su sistemleri ile V.B.S (SPA)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre;

Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Su sistemiyle V.B.S (SPA)” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6-Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakımı Dersinde “Egzersize Dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Egzersize Dayalı V.B.S” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7-Refleksoterapist Eğitim Programı,Vücut Bakımı Dersinde “Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Heliyoterapi ile V.B.S” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8-Refleksoterapist Eğitim Programı,Vücut Bakımı Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının,%15,6’sının katılmıyorum, %40,6’sının kısmen Katılıyorum, %43,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9-Refleksoterapist Eğitim Programı,Vücut Bakımı Dersinde “Aletli V.B.S” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %18,8’inin katılmıyorum, %%31,3’ünün kısmen Katılıyorum, %50’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Aletli V.B.S” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10-Refleksoterapist Eğitim Programı,Vücut Bakımı Dersinde “Koku/ Parfüm/ Aromaterapi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 38’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Vücut Bakımı Dersinde “Koku/ Parfüm/ Aromaterapi”konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 39- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri

Görüşü Refleksoterapi Bilgisi ve uygulamaları Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1- Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi	Öğretmenler (1)	4	3,7	4	3,7	100	92,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	-	-	52	100	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	4	2	4	2	195	96	203	100,0
2- Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri	Öğretmenler (1)	3	2,8	2	1,9	103	95,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	1	1,9	51	98,1	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	3	1,5	3	1,5	197	97	203	100,0
3- Refleksoterapi Ekolleri	Öğretmenler (1)	5	4,6	12	11,1	91	84,3	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	3	5,6	49	94,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	3	7	40	93	43	100,0
	Tüm Gruplar	5	2,5	18	8,9	180	88,7	203	100,0

Tablo39- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
4-Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık	Öğretmenler (1)	5	4,6	2	1,9	101	93,5	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	3	5,8	49	94,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	5	2,5	5	2,5	193	95,1	203	100,0
5-Uygulama Teknikler ve Manevraları	Öğretmenler (1)	4	3,7	1	,9	103	95,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	1	1,9	51	98,1	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	4	2	2	1	197	97	203	100,0
6-Ayak Refleksoterapisi	Öğretmenler (1)	5	4,5	1	,9	102	94,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	-	-	52	100	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	5	2,5	1	,5	197	97	203	100,0

Tablo39- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
7- El Refleksoterapisi	Öğretmenler (1)	5	4,6	3	2,3	100	92,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	-	-	52	100	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	5	2,5	3	1,5	195	96	203	100,0
8-Kulak Refleksoterapisi	Öğretmenler (1)	6	5,6	4	3,7	98	90,7	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	1	1,9	51	98,1	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	11	25,6	32	74,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	6	3	16	7,9	181	89,2	203	100,0
9-Baş Refleksoterapisi	Öğretmenler (1)	6	5,6	2	1,9	100	92,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	-	-	52	100	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	1	2,3	42	97,7	43	100,0
	Tüm Gruplar	6	3	3	1,5	194	95,6	203	100,0

Tablo 39- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
10- Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları	Öğretmenler (1)	7	6,5	2	1,9	99	91,7	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	-	-	51	98,1	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	1	2,3	42	97,7	43	100,0
	Tüm Gruplar	8	3,9	3	1,5	192	94,6	203	100,0
11-Refleksoterapi Uygulama Durumları	Öğretmenler (1)	6	5,6	1	,9	101	93,5	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	-	-	-	-	52	100	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	1	2,3	42	97,7	43	100,0
	Tüm Gruplar	6	3	2	1	195	96,1	203	100,0

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %3,7’sinin Katılmıyorum, %3,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %92,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 239’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2’sinin Katılmıyorum, %2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %96’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %2,8’inin Katılmıyorum, %1,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %95,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan

Fizyoterapistlerin, %1,9'unun Kısmen Katılıyorum ve %98,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde "Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri" konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde "Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri" konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde "Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri" konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde "Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri" konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %1,5'inin Katılmıyorum, %1,5'inin Kısmen Katılıyorum ve %97'sinin, Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde "Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri" konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde "Refleksoterapi Ekolleri" konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %4,6'sının Katılmıyorum, %11,1'inin Kısmen Katılıyorum ve %84,3'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde "Refleksoterapi Ekolleri" konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde "Refleksoterapi Ekolleri" konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin %5,6'sının Kısmen Katılıyorum ve %94,2'sini Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39'da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre;

Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Ekolleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Ekolleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %93’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Ekolleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Ekolleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2,5’inin Katılmıyorum, %8,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %88,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Ekolleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %4,6’sının Katılmıyorum, %1,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %93,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin %5,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %94,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2,5’inin Katılmıyorum, %2,5’inin Kısmen Katılıyorum ve %95,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %3,7’sinin Katılmıyorum, %0,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %95,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %98,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji

Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2’sinin Katılmıyorum, %12’nini Kısmen Katılıyorum ve %97’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin 4,5%’inin Katılmıyorum, %0,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %94,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2,5’inin Katılmıyorum, %0,5’inin Kısmen Katılıyorum ve %97’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “El Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %4,6’sının Katılmıyorum, %2,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %92,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde “El Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “El Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “El Refleksoterapisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “El Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “El Refleksoterapisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “El Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %2,5’inin Katılmıyorum, %1,5’inin Kısmen Katılıyorum ve %96’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca

göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “El Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin (1) %5,6’sının Katılmıyorum, %3,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %90,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %98,1’nini Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %25,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %74,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3’ünün Katılmıyorum, %7,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %89,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %5,6’sının Katılmıyorum, %1,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %92,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %2,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %97,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3’ünün Katılmıyorum, %1,5’inin Kısmen Katılıyorum ve %95,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %6,5’inin Katılmıyorum, %1,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %91,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi

Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’unun Katılmıyorum, %98.1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %2.3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %97,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3,9’unun Katılmıyorum, %1,5’inin Kısmen Katılıyorum ve %94,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %5,6’sının Katılmıyorum, %0,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %93,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Refleksoterapi Dersinde

“Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %2,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %97,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3’ünün Katılmıyorum, %1’inin Kısmen Katılıyorum ve %96,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 39’da gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 40- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı

BOYUTLAR	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
1- Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi	1,00	3,00	2,94	3
2- Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri	1,00	3,00	2,95	,26
3- Refleksoterapi Ekolleri	1,00	3,00	2,86	,41
4- Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık	1,00	3,00	2,62	,34
5- Uygulama Teknikleri ve Manevraları. .	1,00	3,00	2,95	,29
6- Ayak Refleksoterapisi	1,00	3,00	2,94	,31
7- El Refleksoterapisi	1,00	3,00	2,93	,33
8- Kulak Refleksoterapisi	1,00	3,00	2,86	,42
9- Baş Refleksoterapisi	1,00	3,00	2,92	,35
10- Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları	1,00	3,00	2,90	,40
11- Refleksoterapi Uygulama Durumları	1,00	3,00	2,93	,35

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,942, standart sapma ,3 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,95; standart sapma ,26 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapi Ekolleri” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,86; standart sapma ,41 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Ekolleri” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusunun yer almasına ilişkin

araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,62; standart sapma ,34 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,95; standart sapma ,29 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,94; standart sapma ,31 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “El Refleksoterapisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1)

(Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,93; standart sapma ,33 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “El Refleksoterapisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,86 standart sapma ,42 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,92; standart sapma ,35 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,90; standart sapma ,40 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan

sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,93; standart sapma ,35 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 41 - Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin

Görüşler Refleksoterapi Dersinin Konuları	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1-Refleksolojiye Giriş	-	-	-	-	32	100	32	100
2-Refleksolojinin Tarihçesi	-	-	-	-	32	100	32	100
3-Refleksolojinin teorisi	-	-	-	-	32	100	32	100
4- Özel El ve Ayak Anatomisi	-	-	-	-	32	100	32	100
5- Uygulama teknikleri	-	-	-	-	32	100	32	100
6- Ayak Refleksolojisi	-	-	-	-	32	100	32	100
7- El Refleksolojisi	-	-	-	-	32	100	32	100
8-Kulak Refleksolojisi	-	-	10	31,3	22	68,8	32	100
9-Baş Refleksolojisi	-	-	10	31,3	22	68,8	32	100
10-Refleksolojinin Endika-Kontrendikasyon	-	-	-	-	32	100	32	100

1-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “Refleksolojiye Giriş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin “Refleksolojiye Giriş” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

2-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “Refleksolojinin Tarihçesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin “Refleksolojinin Tarihçesi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

3-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “Refleksolojinin teorisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin “Refleksolojinin teorisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

4-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “Özel El ve Ayak Anatomisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin “Özel El ve Ayak Anatomisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

5-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “Uygulama teknikleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin

“Uygulama teknikleri” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

6-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “Ayak Refleksolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin “Ayak Refleksolojisi” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

7-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “El Refleksolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin “El Refleksolojisi konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

8-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “Kulak Refleksolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %31,3’ünün kısmen Katılıyorum, %68,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin “Kulak Refleksolojisi” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “Baş Refleksolojisi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %31,3’ünün kısmen Katılıyorum, %68,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin “Baş Refleksolojisi” konusunun yer almasını Çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10-Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoloji Dersinin “Refleksolojinin Endika-Kontrendikasyon” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı

Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 41’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Refleksoloji Dersinin “Refleksolojinin Endika-Kontrendikasyon” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 42- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri

Görüşü Mesleki İmaj Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1- Kişisel ve Mesleki Sağlık	Öğretmenler (1)	5	4,6	9	8,3	94	87	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	5	9,6	46	88,5	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	6	3	14	6,9	183	90	203	100,0
2- Fiziki Duruş	Öğretmenler (1)	8	7,4	6	5,6	94	87	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	1	1,9	10	19,2	41	78,8	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	12	27,9	31	72,1	43	100,0
	Tüm Gruplar	9	4,4	28	13,8	166	81,8	203	100,0
3- Kişilik Özellikleri	Öğretmenler (1)	8	7,4	10	9,3	90	83,3	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	15	28,8	35	67,3	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	11	25,6	32	74,4	43	100,0
	Tüm Gruplar	10	4,9	36	17,7	157	77,3	203	100,0

Tablo 42- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü Mesleki İmaj Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
4- Etkili İletişim	Öğretmenler (1)	8	7,4	8	7,4	92	85,2	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	2	3,8	14	26,9	36	69,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	10	4,9	22	10,8	171	84,2	203	100,0
5- Profesyonel Etik.	Öğretmenler (1)	8	7,4	9	8,3	91	84,3	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	3	5,8	4	7,7	45	86,5	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	11	5,4	13	6,4	179	88,2	203	100,0
6- Profesyonel İnsan İlişkileri	Öğretmenler (1)	9	8,3	6	5,6	93	86,1	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	3	5,8	8	15,4	41	78,8	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	-	-	-	-	43	100	43	100,0
	Tüm Gruplar	12	5,9	14	6,9	177	87,2	203	100,0

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %4,6’sının Katılmıyorum, %8,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %87’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden

çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin , %1,9’unun Katılmıyorum, %9,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %88,5’i nin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının (3), Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %3’ünün Katılmıyorum, %6,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %90’ının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %5,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %87’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %1,9’u Katılmıyorum, %19,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %78,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %27,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %72,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %4,4’ünün Katılmıyorum, %13,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %81,8’nini Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %9,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %83,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8’inin Katılmıyorum, %28,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %67,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre;

Fizyoterapistlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %25,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %74,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının , Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %4,9’unun Katılmıyorum, %17,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %77,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %7,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %85,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin , Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %3,8’inin Katılmıyorum, %26,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %69,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %4,9’unun Katılmıyorum, %10,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %84,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %8,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %84,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %5,8’inin Katılmıyorum, %7,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %86,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %5,4’ünün Katılmıyorum, %6,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %88,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %8,3’ünün Katılmıyorum, %5,6’sını Kısmen Katılıyorum ve %86,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %5,8’inin Katılmıyorum, %15,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %78,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %5,9’unun

Katılmıyorum, %6,9'unun Kısmen Katılıyorum ve %87,2'sini Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 42'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 43- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerinin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı

BOYUTLAR	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
1- Kişisel ve Mesleki Sağlık	1,00	3,00	2,87	,41
2- Fiziki Duruş	1,00	3,00	2,77	,51
3- Kişilik Özellikleri	1,00	3,00	2,72	,54
4- Etkili İletişim	1,00	3,00	2,79	,51
5- Profesyonel Etik.	1,00	3,00	2,82	,50
6- Profesyonel İnsan İlişkileri	1,00	3,00	2,81	,52

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,87; standart sapma ,41 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,77; standart sapma ,51 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,77; standart sapma ,54 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum)

olup, aritmetik ortalama 2,79; standart sapma ,51 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,82; standart sapma ,50 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,81; standart sapma ,52 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 44 - Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin

Görüşler Mesleki İmaj Dersinin Konuları	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1- Kişisel ve Mesleki Sağlık	-	-	-	-	32	100	32	100
2- Profesyonel Etik	-	-	-	-	32	100	32	100
3- Fiziki Duruş	-	-	-	-	32	100	32	100
4- Kişisel Özellikler	-	-	-	-	32	100	32	100
5- Etkili İletişim	-	-	4	12,5	28	87,5	32	100
6- Profesyonel İnsan İlişkileri	-	-	6	18,8	26	81,3	32	100

1-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 44’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinin “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

2-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin “Profesyonel Etik” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 44’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinin “Profesyonel Etik” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

3-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin “Fiziki Duruş” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 44’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinin “Fiziki Duruş” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

4-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin “Kişisel Özellikler” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 44’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinin “Kişisel Özellikler” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

5-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin “Etkili İletişim” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %12,5’inin Kısmen Katılıyorum, %87,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 44’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinin “Etkili İletişim” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6-Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %18,8’inin Kısmen Katılıyorum, %81,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 44’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Mesleki İmaj Dersinin “Profesyonel İnsan İlişkileri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 45- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri

Görüşü		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
1- Salon tipleri ve yerleşimi	Öğretmenler (1)	8	7,4	22	20,4	78	72,2	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	10	19,2	18	34,6	24	46,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	15	34,9	26	60,5	43	100,0
	Tüm Gruplar	20	9,9	55	27,1	128	63,1	203	100,0
2-Salon isimlendirme /Marka yaratma	Öğretmenler (1)	9	8,3	24	22,2	75	69,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	10	19,2	19	36,5	23	44,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	3	7	6	14	34	79,1	43	100,0
	Tüm Gruplar	22	10,8	49	24,1	132	65	203	100,0
3- Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü	Öğretmenler (1)	11	10,2	22	20,4	75	69,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	16	30,8	12	23,1	24	46,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	3	7	14	32,6	26	60,5	43	100,0
	Tüm Gruplar	30	14,8	48	23,6	125	61,6	203	100,0

Tablo 45- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü Salon Yönetimi Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
4- Salon Kiralama	Öğretmenler (1)	14	13	25	23,1	69	63,9	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	18	34,6	12	23,1	22	42,3	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	14	32,6	3	7	26	60,5	43	100,0
	Tüm Gruplar	46	22,7	40	19,7	117	57,6	203	100,0
5- Salon açmanın yasal prosedürleri.	Öğretmenler (1)	10	9,3	19	17,6	79	73,1	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	11	21,2	13	25	28	53,8	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	-	-	41	95,3	43	100,0
	Tüm Gruplar	23	11,3	32	15,8	148	72,9	203	100,0
6- Salon Finansmanı	Öğretmenler (1)	11	10,2	24	22,2	73	67,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	16	30,8	14	26,9	22	42,3	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	14	32,6	2	4,7	27	62,8	43	100,0
	Tüm Gruplar	41	20,2	40	19,7	122	60,1	203	100,0

Tablo 45- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü Salon Yönetimi Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
7- Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi	Öğretmenler (1)	10	9,3	19	17,6	79	73,1	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	8	15,4	18	34,6	26	50	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	3	7	12	27,9	28	65,1	43	100,0
	Tüm Gruplar	21	10,3	49	24,1	133	65,5	203	100,0
8- İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi	Öğretmenler (1)	8	7,4	13	12	87	80,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	8	15,4	15	28,8	29	55,8	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	1	2,3	40	93	43	100,0
	Tüm Gruplar	18	8,9	29	14,3	156	76,8	203	100,0
9- Malzeme odasında bulunması gerekenler	Öğretmenler (1)	8	7,4	11	10,2	89	82,4	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	5	9,6	10	19,2	37	71,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	13	30,2	28	65,1	43	100,0
	Tüm Gruplar	15	7,4	33	16,3	155	76,4	203	100,0

Tablo 45- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü Salon Yönetimi Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
10- Salon Personeli	Öğretmenler (1)	8	7,4	14	13	86	79,6	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	7	13,5	11	21,2	34	65,4	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	13	30,2	28	65,1	43	100,0
	Tüm Gruplar	17	8,4	38	18,7	148	72,9	203	100,0
11- Salonda Gelir- Gider göstergeleri	Öğretmenler (1)	11	10,2	19	17,6	78	72,2	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	11	21,2	17	32,7	24	46,2	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	14	32,6	2	4,7	27	62,8	43	100,0
	Tüm Gruplar	36	17,7	38	18,7	129	63,5	203	100,0

Tablo45- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin Devamı

Görüşü Salon Yönetimi Dersinin Konuları		Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		TOPLAM	
		N	%	N	%	N	%	N	%
12- Salon Kayıtları ve Formları	Öğretmenler (1)	13	10,2	19	17,6	78	72,2	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	8	15,4	14	26,9	30	57,7	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	1	2,3	40	93	43	100,0
	Tüm Gruplar	20	9,9	29	14,3	154	75,9	203	100,0
13- Salon Tanıtımı ve Pazarlaması	Öğretmenler (1)	10	9,3	14	13	84	77,8	108	100,0
	Fizyoterapistler (2)	9	17,3	18	34,6	25	48,1	52	100,0
	Refleksoloji Uygulayıcıları (3)	2	4,7	13	30,2	28	65,1	43	100,0
	Tüm Gruplar	20	9,9	49	24,1	134	66	203	100,0

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4’ünün Katılmıyorum, %20,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %72,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin,

%19,2'sinin Katılmıyorum, %34,6'sının Kısmen Katılıyorum ve %46,2'sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %4,7'sinin Katılmıyorum, %34,9'unun Kısmen Katılıyorum ve %60,5'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %9,9'unun Katılmıyorum, %27,1'inin Kısmen Katılıyorum ve %63,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %8,3'ünün Katılmıyorum, %22,2'sinin Kısmen Katılıyorum ve %69,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %19,2'sinin Katılmıyorum, %36,5'inin Kısmen Katılıyorum ve %44,2'sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu

verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin , Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %7’sinin Katılmıyorum, %14’ünün Kısmen Katılıyorum ve %79,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %10,8’inin Katılmıyorum, %24,1’inin Kısmen Katılıyorum ve %65’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %10,2’sinin Katılmıyorum, %20,4’ünün Kısmen Katılıyorum ve %69,4’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %30,8’inin Katılmıyorum, %23,1’inin Kısmen Katılıyorum ve %46,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu

verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %7’sinin Katılmıyorum, %32,3’sünün Kısmen Katılıyorum ve %60,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının , Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %14,8’inin Katılmıyorum, %23,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %61,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %13’ünün Katılmıyorum, %23,1’inin Kısmen Katılıyorum ve %63,9’unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %34,6’sının Katılmıyorum, %23,1’nini Kısmen Katılıyorum ve %42,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden

çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının %32,6’sının Katılmıyorum, %7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %60,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %22,7’sinin Katılmıyorum, %19,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %57,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %9,3’ünün Katılmıyorum, %17,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %73,1’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin , Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin , %21,2’sinin Katılmıyorum, %25’inin Kısmen Katılıyorum ve %53,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7’sinin Katılmıyorum ve %95,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %11,3’ünün Katılmıyorum, %15,8’inin Kısmen Katılıyorum ve %72,9’unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %10,2’sinin Katılmıyorum, %22,2’sinin Kısmen Katılıyorum ve %67,6’sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %30,8’inin Katılmıyorum, %26,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %42,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji

Uygulayıcılarının, %32,6'sının Katılmıyorum, %4,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %62,8'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %20,2'sinin Katılmıyorum, %19,7'sinin Kısmen Katılıyorum ve %60,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %9,3'ünün Katılmıyorum, %17,6'sının Kısmen Katılıyorum ve %73,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %15,4'ünün Katılmıyorum, %34,6'sının Kısmen Katılıyorum ve %50'sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %7'sinin Katılmıyorum, %27,9'unun Kısmen

Katılıyorum ve %65,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %10,3'ünün Katılmıyorum, %24,1'inin Kısmen Katılıyorum ve %65,5'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4'ünün Katılmıyorum, %12'sinin Kısmen Katılıyorum ve %80,6'sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %15,4'ünün Katılmıyorum, %28,8'inin Kısmen Katılıyorum ve %55,8'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7'sinin Katılmıyorum, %2,3'ünün Kısmen

Katılıyorum ve %93'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %8,9'unun Katılmıyorum, %14,3'ünün Kısmen Katılıyorum ve %76,8'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4'ünün Katılmıyorum, %10,2'sinin Kısmen Katılıyorum ve %82,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %9,6'sının Katılmıyorum, %19,2'sinin Kısmen Katılıyorum ve %71,2'sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7'sinin Katılmıyorum, %30,2'sinin Kısmen

Katılıyorum ve %65,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %7,4'ünün Katılmıyorum, %16,3'ünün Kısmen Katılıyorum ve %76,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %7,4'ünün Katılmıyorum, %13'ünün Kısmen Katılıyorum ve %79,6'sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %13,5'inin Katılmıyorum, %21,2'sinin Kısmen Katılıyorum ve %65,4'ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7'sinin Katılmıyorum, %30,2'sinin Kısmen Katılıyorum ve %65,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi

Dersinde “Salon Personeli” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %8,4’ünün Katılmıyorum, %18,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %72,9’unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir- Gider göstergeleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %10,2’sinin Katılmıyorum, %17,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %72,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir- Gider göstergeleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir- Gider göstergeleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %21,2’sinin Katılmıyorum, %32,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %46,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir- Gider göstergeleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir- Gider göstergeleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %32,6’sının Katılmıyorum, %4,7’sinin Kısmen Katılıyorum ve %62,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir- Gider göstergeleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir-Gider göstergeleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %17,7’sinin Katılmıyorum, %18,7’inin Kısmen Katılıyorum ve %63,5’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir- Gider göstergeleri” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

12- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %10,2’sinin Katılmıyorum, %17,6’sının Kısmen Katılıyorum ve %72,2’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %15,4’ünün Katılmıyorum, %26,9’unun Kısmen Katılıyorum ve %57,7’sinin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7’sinin Katılmıyorum, %2,3’ünün Kısmen Katılıyorum ve %93’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %9,9’unun

Katılmıyorum, %14,3'ünün Kısmen Katılıyorum ve %75,9'unun Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

13- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Öğretmenlerin %9,3'ünün Katılmıyorum, %13'ünün Kısmen Katılıyorum ve %77,8'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Öğretmenlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Fizyoterapistlerin, %17,3'ünün Katılmıyorum, %34,6'sının Kısmen Katılıyorum ve %48,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Fizyoterapistlerin, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan Refleksoloji Uygulayıcılarının, %4,7'sinin Katılmıyorum, %30,2'sinin Kısmen Katılıyorum ve %65,1'inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan (tüm grupların), %9,9'unun Katılmıyorum, %24,1'inin Kısmen Katılıyorum ve %66'sının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 45'de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; araştırmaya katılanların, Salon Yönetimi Dersinde “Salon

Tanıtımı ve Pazarlaması” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 46- Kaılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerinin Aritmetik Ortalamaların Dağılımı

BOYUTLAR	En Düşük Değer	En Yüksek Değer	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
1- Salon tipleri ve yerleşimi	1,00	3,00	2,53	,66
2- Salon isimlendirme/Marka yaratma	1,00	3,00	2,54	,68
3- Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü	1,00	3,00	2,46	,73
4- Salon Kiralama	1,00	3,00	2,34	,82
5- Salon açmanın yasal prosedürleri.	1,00	3,00	2,61	,68
6- Salon Finansmanı	1,00	3,00	2,39	,80
7- Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi	1,00	3,00	2,55	,67
8- İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi	1,00	3,00	2,67	,36
9- Malzeme odasında bulunması gerekenler	1,00	3,00	2,68	,60
10- Salon Personeli	1,00	3,00	2,64	,63
11- Salonda Gelir- Gider göstergeleri	1,00	3,00	2,45	,77
12. Salon Kayıtları ve Formları	1,00	3,00	2,66	,65
13. Salon Tanıtımı ve Pazarlaması	1,00	3,00	2,56	,66

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,53; standart sapma ,66 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon tipleri ve yerleşimi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,54; standart sapma ,68 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,46; standart sapma ,73 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”,

“Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,34; standart sapma ,82 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,61; standart sapma ,68 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,39; standart sapma ,80 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,55; standart sapma ,67 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre;

ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,67; standart sapma ,36 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,68; standart sapma ,60 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,64; standart sapma ,63 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir- Gider göstergeleri” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,45; standart sapma ,77 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir- Gider göstergeleri” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

12- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,66; standart sapma ,65 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

13- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusunun yer almasına ilişkin araştırmaya katılan “Öğretmenler”, “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları”ndan oluşan grupların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda en düşük değer (1) (Katılmıyorum), en yüksek değer (3) (Katılıyorum) olup, aritmetik ortalama 2,56; standart sapma ,66 bulunmuştur. Bu verilerden çıkan sonuca göre; ankete katılan ilgili grupların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusunun ders içeriğinde yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Tablo 47 - Yurt dışı Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin Konularına İlişkin Görüşlerin

Görüşler Salon Yönetimi Dersinin Konuları	Katılmıyorum		Kısmen Katılıyorum		Katılıyorum		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1- İşletme Planlaması	-	-	2	6,3	30	93,8	32	100
2- Market Prensipleri	-	-	-	-	32	100	32	100
3- Hukuki statu	-	-	-	-	32	100	32	100
4- Salon açmanın Prosedürleri	-	-	-	-	32	100	32	100
5- Salon Finansmanı	-	-	2	6,3	30	93,8	32	100
6- Salonun İç Dizaynı	-	-	10	31,3	22	68,8	32	100
7- Salon Personeli	-	-	6	18,8	26	81,3	32	100
8- Salon Ekipman ve Cihazları	-	-	2	6,3	30	93,8	32	100
9- Danışmanlık Formları	-	-	-	-	32	100	32	100
10- müşteri Formları	-	-	-	-	32	100	32	100
11-Salon Tanıtımı ve Pazarlaması	-	-	-	-	32	100	32	100

1-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “İşletme Planlaması” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının,%6,3’ünün kısmen katılıyorum, %93,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “İşletme Planlaması” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “Market Prensipleri” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “Market Prensipleri” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

3-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “Hukuki statu” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “Hukuki statu” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

4-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “Salon açmanın Prosedürleri konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “Salon açmanın Prosedürleri” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

5-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “Salon Finansmanı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %6,3’ünün Kısmen Katılıyorum, %98,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “Salon Finansmanı” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “Salonun İç Dizaynı” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %31,3’ünün Kısmen Katılıyorum, %68,8’inin Katılıyorum

şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “Salonun İç Dizaynı” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “Salon Personeli” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %18,8’inin Kısmen Katılıyorum, %81,3’ünün Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “Salon Personeli” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “Salon Ekipman ve Cihazları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, %6,3’ünün Kısmen Katılıyorum, %93,8’inin Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “Salon Ekipman ve Cihazları” konusunun yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “Danışmanlık Formları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “Danışmanlık Formları” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

10-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “müşteri Formları” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “müşteri Formları” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

11-Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinin “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusuna ilişkin olarak araştırmaya katılan yurt dışı Refleksoloji Uygulayıcılarının, tamamının Katılıyorum şeklinde cevap verdikleri Tablo 47’de gözlenmektedir. Bu verilerden çıkan sonuca göre; Refleksoloji Uygulayıcılarının, Salon Yönetimi Dersinin “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusunun yer almasını tamamı uygun gördükleri söylenebilir.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde, anket uygulamaları sonucu elde edilen bulguların yorumlarına bağlı sonuçlar belirtilerek, belirlenen sonuçlar doğrultusunda öneriler geliştirilmiştir.

SONUÇLAR

Bulgular sonucu elde edilen sonuçlar aşağıda verilmiştir:

A. Kişisel Bilgilere Dayalı Sonuçlar:

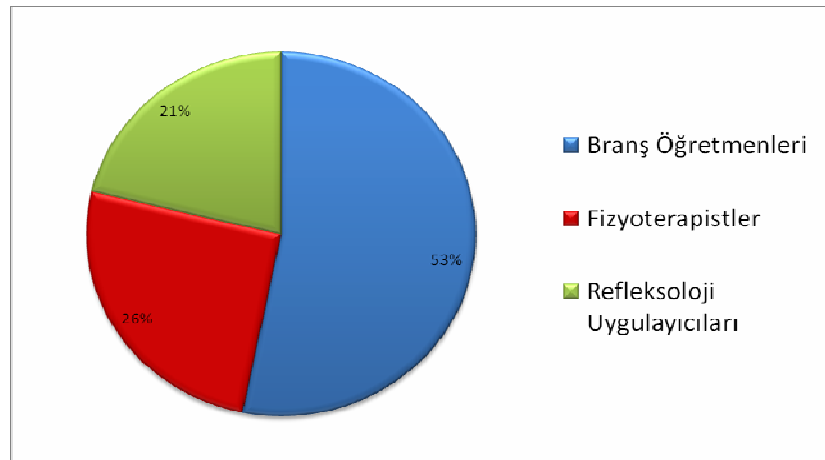
Türkiye’de katılımcıların %49,8’i; 29-39 yaş ve yurt dışı katılımcıların %56,3’ü 40-50 yaş arasında olduğu tespit edilmiştir.

Türkiye’de katılımcıların %81’ini ve yurt dışı katılımcıların %68,8’ini bayanlar oluşturuyor.

Türkiye’de katılımcıların %59,1’inin eğitimi lisans düzeyinde ve yurt dışı katılımcıların %53,1’i Önlisans düzeyinde olduğu görülmektedir.

Türkiye’de katılımcıların eğitim alanlarına göre dağılımı:

Grafik 1- katılımcıların eğitim alanlarına göre dağılımı

Bu araştırmaya katılan fizyoterapistlerin sayısının az olması, Fizyoterapistler Derneğinin Başkanı araştırmaya sıcak bakmamasından ve Devlet Hastanelerinde Fiziktedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Merkezi olarak belirlenen merkezlerde çalışanların genel olarak araştırmaya katılmayı red etmelerinden kaynaklanmaktadır.

Türkiye’de katılımcıların %68’inin çalışma alanlarını kamu olarak belirtmişlerdir.

Türkiye’de katılımcıların %74,4’ü Refleksolojiyle ilgili her hangi bir eğitim almadıklarını belirtmişlerdir. Buda bu konuda bir eksikliği ortaya koymaktadır.

Türkiye’de araştırmaya katılan 203 kişiden yalnız 53 kişi Refleksoloji uygulayıcısı olarak deneyimleri olduğunu belirtmişlerdir. Bu 53 kişinin %73,1’inin 1-6 yıl arası deneyimleri olduğu görülmektedir. Yurt dışı Katılımcıların da %68,8’i 1-6 yıl arası deneyimlerinin olduğu belirtmişlerdir.

B. Refleksoterapist Eğitim Programına İlişkin Görüşler:

Katılımcıların %93,1’i Refleksoterapist Eğitim Programına **ihtiyaç olduğunu** belirtmişlerdir.

Katılımcıların %64,5’i Refleksoterapist Eğitimi veren bir **kurum tanımadıklarını** beyan etmişlerdir.

Katılımcıların bu eğitim hangi düzeyde olmalı sorusuna **%36,5’inin Lisans düzeyi** ve **%36,5’i Önlisans düzeyinde** olmalı şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Katılımcıların %62,1’i bu kurumların eğitimini **süre açısından yetersiz** gördüklerini belirtmişlerdir.

Katılımcıların **%64,5'i** bu kurumların eğitimini ders **içeriği** açısından **yetersiz** görmüşlerdir.

Katılımcıların **%59.6'sı** bu eğitimi alan **kişilerin bilgi ve becerilerini** **yetersiz** görmektedirler.

Yurt dışı katılımcıların **tamamı** **kısa süreli Refleksoterapi eğitiminin** **yetersiz** olduğunu belirtmişlerdir.

Yurt dışı katılımcıların **%59,4'ü** bu eğitim **Üniversitelerde verilmeli mi dir?** sorusuna **evet** yanıtı vermişlerdir.

C. Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programında Yer Alacak Derslere İlişkin Görüşleri

Bu araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak Refleksoterapist Eğitim Programında Yer alması düşünülen alan derslerine ilişkin görüşlerinin sonucu aşağıda sunulmuştur:

Hazırlanan ankete katılan gruplar arasında anlamlı görüş farklılığı olup olmadığının belirlenmesi amacıyla 0.05 anlamlılık değeri üzerinden “Tukey Testi” uygulanmıştır.

Grafik 2- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programının Derslerine İlişkin Görüşleri.

1- Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Anatomisi 1-2 Dersi Olmalı mı?” Sorusuna katılımcıların %95,1’inin bu soruya olmalı şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu dersin programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda grupların görüşlerinde anlamlı bir fark olmadığını görülmektedir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programında “İnsan Fizyolojisi 1-2 Dersi Olmalı mı?” sorusuna araştırmaya katılan tüm grupların %94,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu dersin programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda grupların görüşlerinde anlamlı bir fark olmadığını görülmektedir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı?”sorusuna araştırmaya katılan tüm grupların %65,5’i olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %62,5’inin bu dersin programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda “Öğretmenler” grubu ile “Fizyoterapistler ” grubu bireyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Öğretmenler” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “Mikrobiyoloji Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programında “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersi Olmalı mı?”sorusuna araştırmaya katılan tüm grupların %89,2’si olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu dersin programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda grupların görüşlerinde anlamlı bir fark olmadığını görülmektedir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı?”sorusuna araştırmaya katılan tüm grupların %95,1’i olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu dersin programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda “Öğretmenler” grubu ile “Fizyoterapistler” grubu arasında ve “Öğretmenler” grubu ile “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

6-Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı?”sorusuna araştırmaya katılan tüm grupların %88,2’si olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %90,6’sının bu dersin programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir

Bunun yanında yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda “Öğretmenler ” grubu ile “Fizyoterapistler ” grubu arasında ve “Öğretmenler” grubu ile “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Fizyoterapistler” ve “Refleksoloji Uygulayıcıları ” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “Mesleki İmaj Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı?”sorusuna araştırmaya katılan tüm grupların %77,3’ü olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %84,4’ünün bu dersin programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda “Öğretmenler” grubu ile “Fizyoterapistler” grubu arasında ve “Fizyoterapistler” grubu ile “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “Salon Yönetimi Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım Dersi Olmalı mı?” sorusuna araştırmaya katılan tüm grupların %88,2’si olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

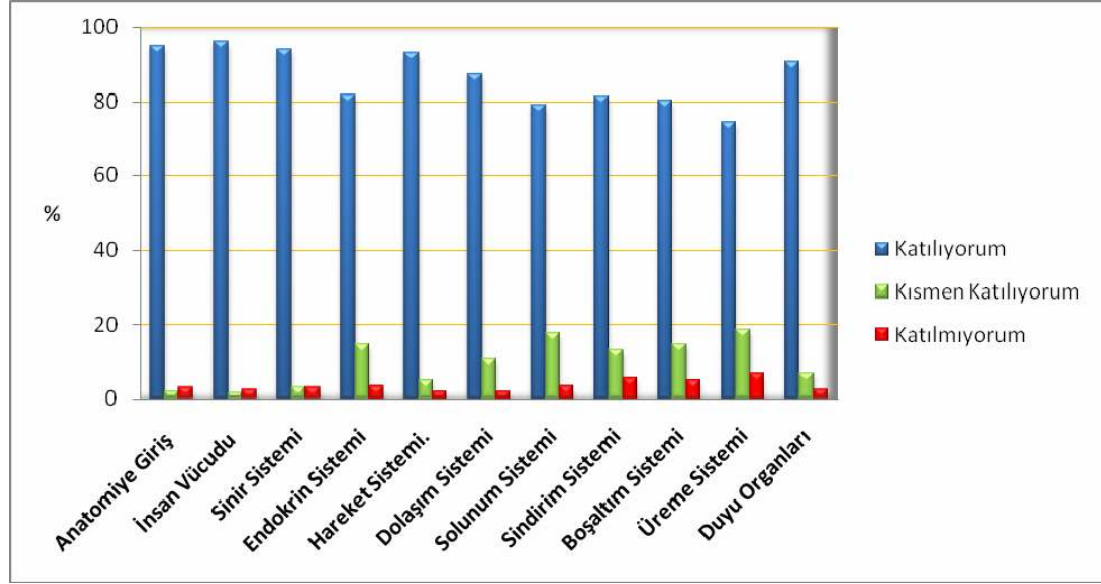
Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda “Öğretmenler” grubu ile “Fizyoterapistler” grubu arasında ve “Fizyoterapistler” grubu ile “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum “Refleksoloji Uygulayıcıları” grubu bireylerinin, Refleksoterapist Eğitim Programında “İlk Yardım ve Uygulamaları Dersi Olmalı mı” konusuna daha fazla eğilimli olduklarını göstermektedir.

D. Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programında Yer Alacak Derslerin Konularına İlişkin Görüşleri

Katılımcıların İnsan Anatomisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri:

Grafik 3- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Anatomiye Giriş” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %95,0’ının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “İnsan Vücudunun Genel Yapısı” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %96,0’ının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sinir Sistemi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %94,0’ının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Endokrin Sistemi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %81,8’i olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,4’ünün bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Hareket Sistemi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %93,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Dolaşım Sistemi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %87,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Solunum Sistemi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %78,9’unun olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Sindirim Sistemi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %81,3’ü olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Boşaltım Sistemi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %80,3’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Üreme Sistemi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %74,4’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

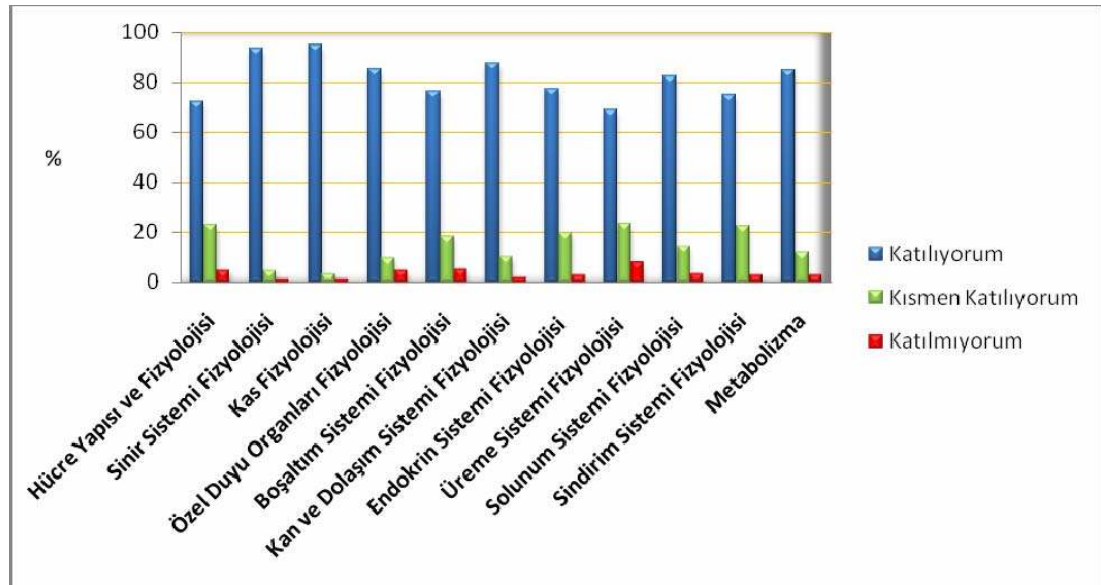
11- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Anatomisi 1-2 Dersinde “Duyu Organları” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %90,6’sının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Katılımcıların İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri:

Grafik 4- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Hücre Yapısı ve Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %72,4’ünün olmalı

şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%22,7'si kısmen katılıyorum şeklinde yanıt vermişlerdir.)

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sinir Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %93,6'sı olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kas Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %94,0'ın olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı İnsan Fizyolojisi Dersinde “Özel Duyu Organları Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %95,1'inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Boşaltım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %76,4’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır. (%18,2’si kısmen katılıyorum belirtmişlerdir.)

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %87,7’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır. (10,3’ü kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Endokrin Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin katılımcıların %77,3’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%19,7’si kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların %87,5'inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Üreme Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %69,0'ının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%23,2 kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların %81,3'ünün bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Solunum Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %82,3'ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%14,3'ü kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Sindirim Sistemi Fizyolojisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %74,9'u olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%22,2'si kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

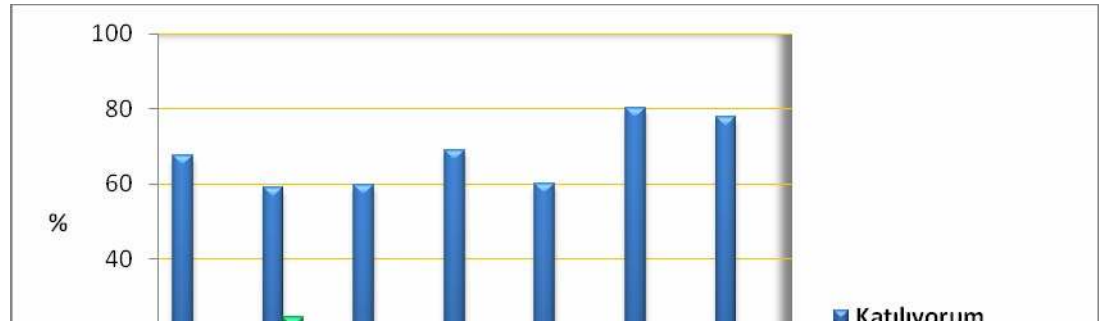
11- Refleksoterapist Eğitim Programı, İnsan Fizyolojisi Dersinde “Metabolizma” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %84,7’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%12,3’ü kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Katılımcıların Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri:

Grafik 5- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikrobiyolojiye Giriş” ilişkin olarak katılımcıların %67,5’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%17,7’si kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Bakteri Bilgisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %59,1’i olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%24,6’sı kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Virüs Bilgisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %59,6’sının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%22,7’si kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların %75’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mantar Bilgisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %69,0’ının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Parazit Bilgisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %60,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%23,2’si kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların %81,3’ünün bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Temasla Geçen Hastalıklar” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %80,3’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır. (%12,8’i kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mikrobiyoloji Dersinde “Mikroorganizmalardan Arınma Yöntemleri” konusuna ilişkin olarak katılımcıların

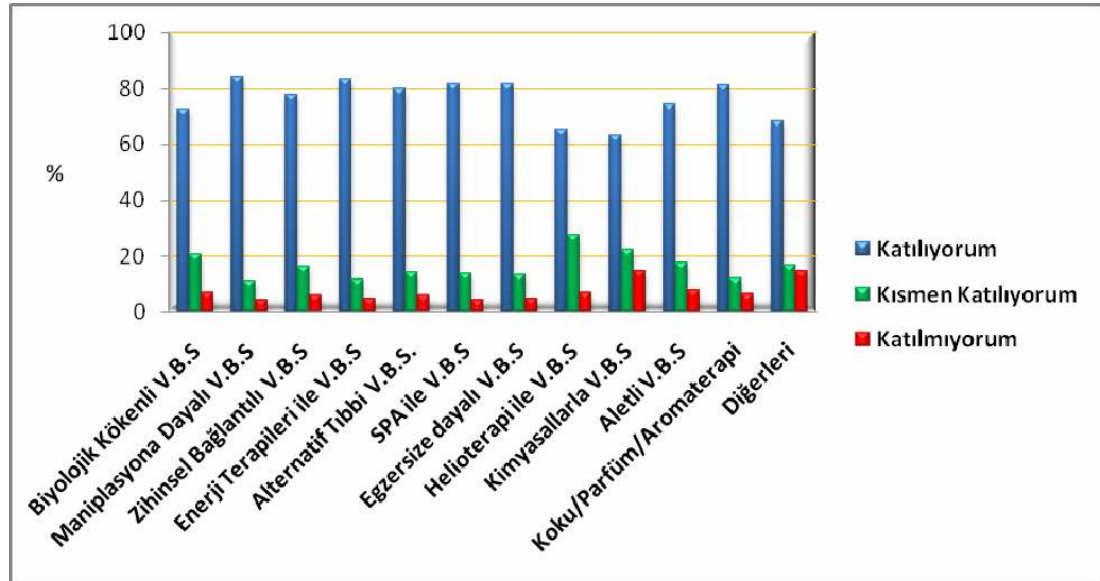
%77,8'inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır (%13,3'ü kısmen katılıyorum belirtmişlerdir).

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Katılımcıların Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri:

Grafik 6- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Biyolojik Kökenli V.B.S” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %72,4’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5'inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir (%12,5'i kısmen katılıyorum yanıtını vermişlerdir).

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Maniplasyona Dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %84,2'sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5'inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir (%12,5'i kısmen katılıyorum yanıtını vermişlerdir).

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Zihinsel Bağlantılı V.B.S” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %77,8'inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5'inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Enerji Terapileri ile V.B.S” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %83,3'ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5'inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Alternatif Tıbbi V.B.S” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %79’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Su sistemleri ile V.B.S (SPA)” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %81,8’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Egzersize dayalı V.B.S” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %81,8’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Güneşle tedavi Sistemleri ile V.B.S (Helioterapi)” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %65,5’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir .

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Kimyasallarla V.B.S” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %63,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %43,8’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir (%40,6’sı kısmen katılıyorum yanıtı vermişlerdir).

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Aletli V.B.S” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %74,4’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %50’sinin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir (%31,3’ü kısmen katılıyorum yanıtı vermişlerdir).

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

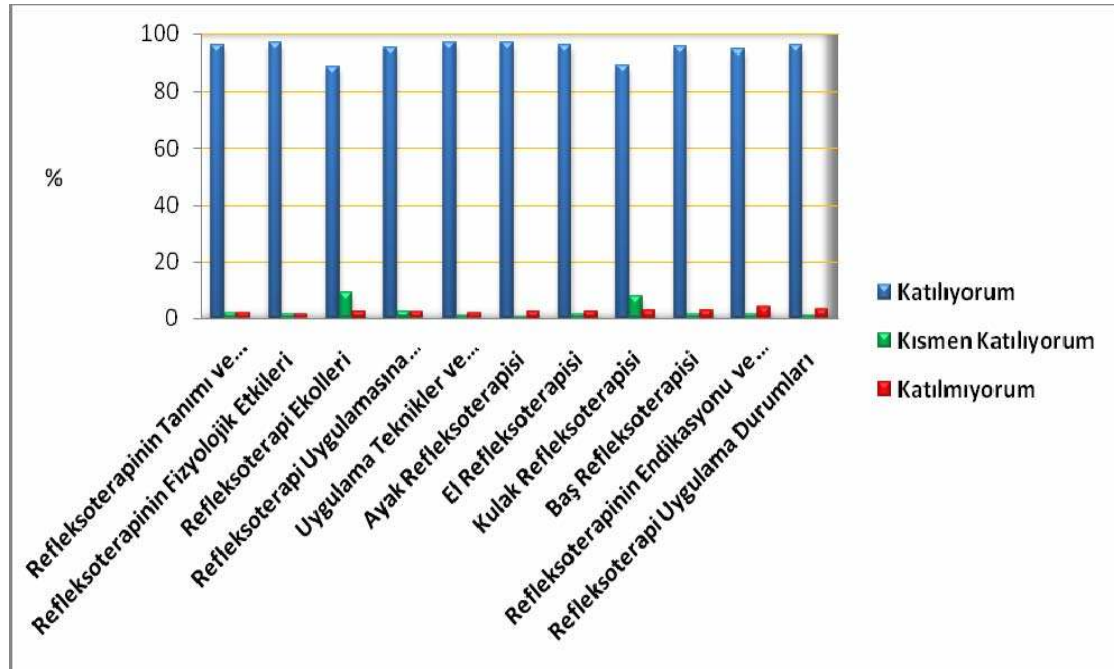
11- Refleksoterapist Eğitim Programı, “Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması Dersinde “Koku/ Parfüm/ Aromaterapi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %81,3’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Katılımcıların Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri:

Grafik7- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %96,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri” konusuna ilişkin olarak katılımcıların % 97’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapi Ekolleri” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %88,7’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %95,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Uygulama Teknikleri ve Manevraları. ” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %97’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Ayak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %97’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “El Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %96,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Kulak Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %89,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %68,8’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Baş Refleksoterapisi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %95,6’sının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %68,8’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %94,6’sının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu dersin programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

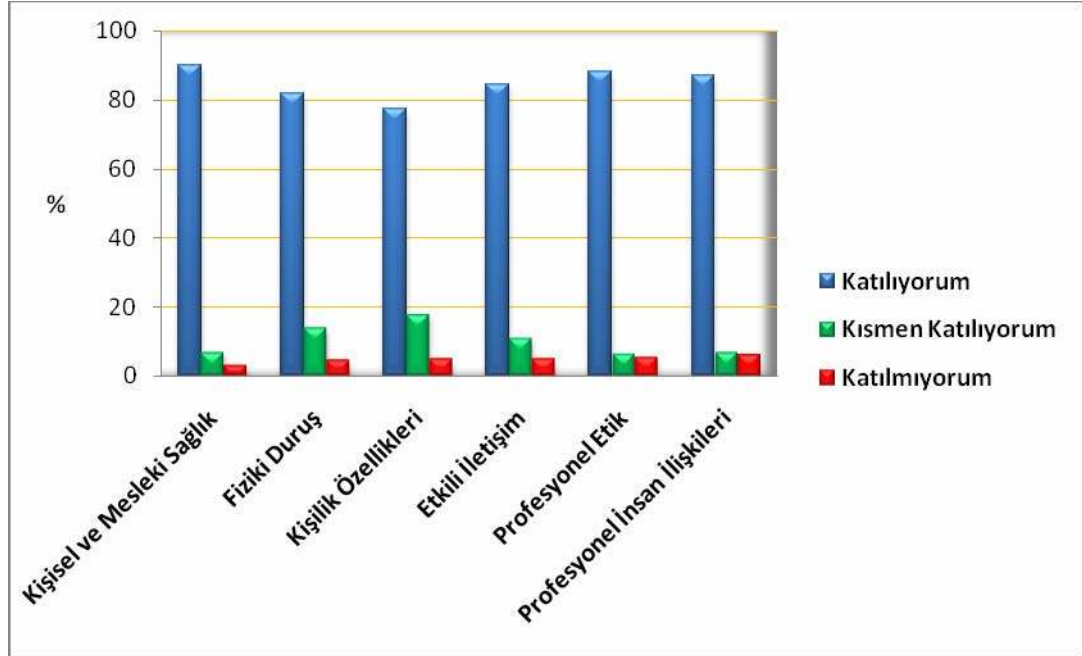
11- Refleksoterapist Eğitim Programı, Refleksoterapi Bilgisi ve Uygulamaları Dersinde “Refleksoterapi Uygulama Durumları” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %96,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu dersin programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Katılımcıların Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri:

Grafik 8- Katılımcıların Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinin Konularına İlişkin Görüşleri.

1- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişisel ve Mesleki Sağlık” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %90’nının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Fiziki Duruş” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %81,8’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Kişilik Özellikleri” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %77,3’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Etkili İletişim” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %84,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %87,5’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Mesleki İmaj Dersinde “Profesyonel Etik” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %88,2’sinin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

Yurt dışı katılımcıların %93,8'inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

2- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon isimlendirme/Marka yaratma” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %65'inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

3- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %61,6'sının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

4- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kiralama” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %57,6'sının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

5- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon açmanın yasal prosedürleri” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %72,9’unun olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

6- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Finansmanı” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %60,1’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %93,8’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

7- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %65,5’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %68,8’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir (%31,3’ü kısmen katıyorum yanıtını vermişlerdir).

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

8- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %76,8’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

9- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Malzeme odasında bulunması gerekenler” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %76,4’ünün olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %93,8’inin bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

10- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Personeli” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %72,9’unun olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların %81,3’ünün bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

11- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salonda Gelir-Gider göstergeleri” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %63,5’inin olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

12- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Kayıtları ve Formları” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %75,9’unun olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

13- Refleksoterapist Eğitim Programı, Salon Yönetimi Dersinde “Salon Tanıtımı ve Pazarlaması” konusuna ilişkin olarak katılımcıların %66’sının olmalı şeklinde cevap verdikleri anlaşılmaktadır.

Yurt dışı katılımcıların tamamının bu konunun programda yer almasına inandıklarını belirtmişlerdir.

Bu verilerden çıkan sonuca göre; katılımcıların bu konunun derste yer almasını çoğunlukla uygun gördükleri söylenebilir.

ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde Refleksoterapist Eğitim Programının içeriğinin belirlenmesine ilişkin öneriler yer almaktadır.

Refleksoterapist Eğitim Programı diğer ülkelerde olduğu gibi Üniversitelere bağlı Yaşam Boyu Eğitim kurumlarına bağlı olarak 2 yıllık setifika programı şeklinde açılmalıdır,

Refleksoterapist Eğitim Programı Meslek Yüksekokulları bünyesinde önlisans programı olarak da açılabilir,

Sağlık Turizmi- Turizm sağlığı ile ilgilenen turistik işletmeler bu eğitim programını desteklemeli ve işletmelerinde yabancı Refleksoloji uzmanı yerine yerli ve eğitim almış refleksoloji uzmanını istihdam etmelidirler,

Mevcut salonlarda/ merkezlerde hizmet veren uygulayıcıların acilen bu eğitim programıyla eğitime tabi tutularak bilgi ve becerileri geliştirilmelidir. Kabul edilen uygulama teknikleri uygulayıcılar tarafından benimsenerek, iyi teorik ve pratik bilgileri edindikten sonra uygulamaya başlamalıdır,

Tüm özel eğitim kuruluşları ihtiyaca yönelik eleman yetiştirmede Sertikifa eğitim programları düzenlemeli ve bu programlar önerilen eğitim programının içeriğine uyumlu olmalıdır.

İçeriğe ilişkin önerilerin ek 1 'de sunulmuştur.

Ankete katılanların %88,2'si İlk Yardım dersinin Refleksoterapist Eğitim Programında yer almasını belirtmişlerdir. Anketde bu dersin içeriğine yer verilmemiştir. Ancak Sağlık Bakanlığınca yayımlanan İlk Yardım yönetmeliği kapsamındaki standart ilk Yardım dersinin içeriği bu programda yer alan İlk Yardım dersinin içeriğini oluşturabilecek düzeyde olup bu standardın ders içeriği olarak kullanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir (Resmi Gazete Tarih: 22.05. 2002 Sayı : 24762)(ek 2).

KAYNAKÇA

AKSOY, B.,(2006). **Dünya yaşılanıyor, sağlık turizmine yüklenelim.** Hürriyet Gazetesi, Perşembe ,5 Ekim 2006.

AKYÜZ, Y., (1997). **Türk Eğitim Tarihi**, İstanbul, İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, 6. baskı.

ALTINTAŞ, H.,(2005). **Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlik Programında Yer Alan, Cilt Bakımı Kozmetikleri ve Bakım Teknikleri I-II ve Uygulamaları Derslerinin İçeriğine İlişkin Görüşler.** Ankara (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

ARIKAN, R., (2005). **Araştırma Teknikleri ve Rapor Hazırlama**, ankara , BRC Basım

ARSEVEN, A. D., (1994) . **Alan Araştırma Yöntemleri**, Ankara, Gül yayınevi

CARPENTER, J.S. & NEAL, J.G., (2005), **Other complementary and alternative medicine modalities: acupuncture, magnets, reflexology, and homeopathy**,The American Journal of Medicine Vol .118 (12B), 109S– 117S,

CENTRAL LONDON COLLEGE Of REFLEXOLOGY (2007) , ABC Diploma Level 3 , Reflexology Course Notes

CREBBİN-B.J., HARCUP, J. & HARRINGTON, J., (2005) . **The Spa Book- The Official Guide to Spa therapy** . London , Thomson

ÇALDEMİR, İ. (2006), www.ipekcaldemir.com.

ÇETİN, G., (2006). **Wellness Spa Terapi Eğitim programı İçeriğinin Belirlenmesi**, Ankara, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

DEMİREL, Ö., (2000). **Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara, Öncü Basımevi

DEMİREL, Ö.; KAYA, Z., (2001). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**, Ankara, Öncü Basımevi

DOĞAN, H., (1997). **Eğitimde Program ve Öğretim Tasarımı** , Ankara, Önder Matbacılık

DOĞAN, H., (1982). **ANALİZ ve Program hAZIRLAMA** , Ankara, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No.120

ERDEN, M., (1998) . **Eğitimde Program Değerlendirme**, Ankara, Anı yayıncılık

ERTÜRK, S., (1998). **Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara, Meteksan

FİDAN, N. (1996). **Okulda Öğrenme ve Öğretme**, Ankara, Alkım Yayınları

GİLLANDERS, A., (2005) . **Reflexology Simple Routin For home, work & travel**, London Gaia book limited

GİLLANDERS, A., (1995). **Reflexology A step- by-step guid**, London Gaia book limited

HATİBOĞLU, T., (2001). **Anatomi**, Ankara, Hatiboğlu Yayınevi

KAPTAN,S., (1998). **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikler**, Ankara, tek web Ofset Tesisleri

KARAĞAÇLI, M., (1998). **Temel İş Düzeyinde Öngörülen Mesleki Standart Boyutları**. 16. Milli Eğitim Şurası Hazırlık Dökümanı. Ankara.

KARASAR, N., (2003). **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım

KARASAR, N., (2001) . **Araştırmalarda Rapor Hazırlama**, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım

KAVANAGH, W., (2005) . **Baby Touch Massage and Reflexology forr babies and children**, London , octopus publishing grup limited

KEET, L. & M., (2007) . **Hand Reflexology**. London, octopus publishing grup limited

KLOSTER, C. and WASKOWİK, A., (2005) **The Reflexology Atlas**; Healin Art Press. USA

KÜÇÜKAHMET, L., (2002). **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**, Ankara. Nobel

MACKERETH, P. & DRYDEN, S.L. and FRANKEL , B., (2000), **Reflexology: Recent Research Approaches**, Complementary Therapies in Nursing &Midwifery 2000 Harcourt Publishers

NOYAN, A., (2003). **Yaşamda ve Hekimlikte FİZYOLOJİ**, Ankara, Meteksan

ÖZÇELİK, D.A, (1989). **Eğitim Programları ve Öğretim (Genel öğretim Yöntemleri)**, Ankara, Ösym Eğitim yayınları

ÖZTÜRK, M., (2004). **Öğretimi Planlama-uygulama ve Değerlendirme**, Ankara, Bizim Büro Basımevi.

Resmi Gazete 22.05.2002 Tarihli 24762 Sayılı “Sağlık Bakanlığı İlk Yardım Yönetmeliği” Ankara.

SEZGİN, İ., (2000). **Mesleki ve Teknik Eğitiminde Program Geliştirme**, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.4.baskı

SEZGİN, S. İ., (1982). **Mesleki Eğitimin Kapsam ve Gelişimi**, Türkiye’de Meslek Eğitimi ve Sorunları. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

SÖNMEZ, V., (2001). **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, Ankara. Anı yayıncılık

STONE, J., (2002) . **Identifying ethicolegal and professional principles in reflexology**, Complementary Therapies in Nursing &Midwifery, Elsevier Science Ltd.

STÜTTGEN, G., (1999) . **Reflex therapy İn Dermatology**. Clinics in Dermatology Volume 17, Number 1, Janurary/February, Pennsylvania, Elsevier

TİRAN, D. & CHUMMUN, H., (2004) , **The Physiological Basis of Reflexology and its use as a Potential Diagnostic Tool**, london , Elsevier Ltd.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), (2006).

TÜRKOĞLU, A., (1997), **Eğitim Bilimine Giriş**, İzmir, Memleket Gazetecilik ve Matbacılık

UÇAR, Ö., (2004). **Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlik Programında Yer Alan, Kozmetik Ürünler I ve Kozmetik Ürünler II Derslerinin İçeriğine İlişkin Görüşler**, Ankara, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

VARIŞ, F., (1996). **Eğitimde Program Geliştirme TEORİLER- TEKNİKLER**, Ankara, Alkım Yayıncılık Kitapçılık, 6.baskı

VENNELLS, D. F., (2002) **Refleksoloji, Ayak Masajıyla Gelen Sağlık**, Çev.SONER, S. İzmir, Ege Meta Yayınları

WILHELM. A, Z., (2004), **Adım Adım Sağlık: Refleksoloji**, İstanbul, Dharma yayınları.

WILHELM. A. Z., (2004), **El ve ayak masajıyla tüm organlara yayılan şifa: Refleksoloji**, 22/03/2004, [www/ bugday.org/](http://www.bugday.org/)

YAHYAOĞLU, R., (2004). **Refleksoloji**, TAMTIP (Türkiye'nin Tamamlayıcı Tıp Portalı) info@tamtip.com 2004-05-04.

YAZICIOĞLU, Y ve ERDOĞAN, S., (2004). **Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, Ankara, Detay Yayıncılık

YEŞİLYAPRAK, B., (2002). **Eğitimde Rehberlik Hizmetleri**, Ankara, Nobel yayın Dağıtım

YILDIRIM, M., (2007) . **Saça Renk Verme Teknikleri ve uygulamaları I ve Saça Renk Verme Teknikleri ve uygulamaları II Derslerinin İçeriğine İlişkin Görüşler**, Ankara, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

YURDERİ, E., (2006). **Alternatif Tıp, Refleksoloji**, [http://www. minidev. com/ atip/tip_reflex.asp](http://www.minidev.com/atip/tip_reflex.asp)

EK 1

Refleksoterapist Eğitim Programının içeriği için önerilen dersler ve derslerin konuları aşağıda belirtilmiştir:

1-İnsan Anatomisi 1-2

- 1-1. Anatomiye Giriş
- 1-2. İnsan Vücudunun genel yapısı
- 1-3. Sinir Sistemi
- 1-4. Endokrin Sistemi
- 1-5. Hareket Sistemi.
- 1-6. Dolaşım Sistemi
- 1-7. Solunum Sistemi
- 1-8. Sindirim Sistemi
- 1-9. Boşaltım Sistemi
- 1-10. Üreme Sistemi
- 1-11. Duyu Organları

2. İnsan Fizyolojisi

- 2-1. Hücre Yapısı ve Fizyolojisi
- 2-2. Sinir Sistemi Fizyolojisi
- 2-3. Kas Fizyolojisi
- 2-4. Özel Duyu Organları Fizyolojisi
- 2-5. Boşaltım Sistemi Fizyolojisi
- 2-6. Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi
- 2-7. Endokrin Sistemi Fizyolojisi
- 2-8. Üreme Sistemi fizyolojisi
- 2-9. Solunum Sistemi Fizyolojisi
- 2-10. Sindirim Sistemi Fizyolojisi
- 2-11. Metabolizma

3. Mikrobiyoloji

- 3-1. Mikrobiyolojiye Giriş
- 3-2. Bakteri Bilgisi
- 3-3. Virüs Bilgisi
- 3-4. Mantar Bilgisi
- 3-5. Mantar Bilgisi
- 3-6. Temasla Geçen Hastalıklar
- 3-7. Mikroorganizmalardan arınma yöntemleri

4. Vücut Bakım Sistemleri ve sınıflandırılması

- 4-1. Biyolojik Kökenli V.B.S
- 4-2. Maniplasyona Dayalı V.B.S
- 4-3. Zihinsel Bağlantılı V.B.S
- 4-4. Enerji Terapileri ile V.B.S
- 4-5. Alternatif Tıbbi V.B.S
- 4-6. SPA ile V.B.S
- 4-7. Egzersize dayalı V.B.S
- 4-8. Helioterapi ile V.B.S
- 4-9. Kimyasallarla V.B.S
- 4-10. Aletli V.B.S
- 4-11. Koku/Parfum/Aromaterapi
- 4-12. Diğerleri

5. Refleksoterapi Bilgisi ve uygulamaları

- 5-1. Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi
- 5-2. Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri
- 5-3. Refleksoterapi Ekolleri
- 5-4. Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık
- 5-5. Uygulama Teknikleri ve Manevraları
- 5-6. Ayak Refleksoterapisi
- 5-7. El Refleksoterapisi
- 5-8. Kulak Refleksoterapisi

5-9. Baş Refleksoterapisi

5-10. Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları

5-11. Refleksoterapi Uygulama Durumları

6. Mesleki İmaj

6-1. Kişisel ve Mesleki Sağlık

6-2. Fiziki Duruş

6-3. Kişilik Özellikleri

6-4. Etkili İletişim

6-5. Profesyonel Etik

6-6. Profesyonel İnsan İlişkileri

7. Salon Yönetimi

7-1. Salon tipleri ve yerleşimi

7-2. Salon isimlendirme/Marka yaratma

7-3. Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü

7-4. Salon Kiralama

7-5. Salon açmanın Yasal prosedürleri

7-6. Salon Finansmanı

7-7. Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi

7-8. İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi

7-9. Malzeme odasında bulunması gerekenler

7-10. Salon Personeli

7-11. Salonda Gelir-Gider göstergeleri

7-12. Salon Kayıtları ve Formları

7-13. Salon Tanıtım ve Pazarlaması

8. İlk Yardım

8-1. Genel İlk Yardım Bilgileri

8-2. Hasta / Yaralının Ve Olay Yerinin Değerlendirilmesi

8-3. Temel Yaşam Desteği

8-4. Kanamalarda İlk Yardım

- 8-5. Yaralanmalarda İlk Yardım
- 8-6. Yanık Donma Ve Sıcak Çarpmalarında İlk Yardım
- 8-7. Kırık, Çıkık Ve Burkulmalarda İlk Yardım
- 8-8. Bilinç Bozukluklarında İlk Yardım
- 8-9. Zehirlenmelerde İlk Yardım
- 8-10. Hayvan Isırmalarında İlk Yardım
- 8-11. Göz, Kulak Ve Buruna Yabancı Cisim Kaçmasında İlk Yardım
- 8-12. Boğulmalarda İlk Yardım
- 8-13. Hasta / Yaralı Taşıma Teknikleri

EK 2 Sağlık Bakanlığının Yayınladığı Temel İlk Yardım Eğitim Konularının İçeriği

EĞİTİM KONULARI	UYGULAMA SAATLERİ	
1-GENEL İLKYARDIM BİLGİLERİ:	Toplam Süre 30 dk.	
	Teorik	Pratik
İlk yardım nedir?	30 dk.	
Acil tedavi nedir?		
İlk yardımcı kimdir?		
İlk yardım ve acil tedavi arasındaki fark nedir?		
İlk yardımın öncelikli amaçları nelerdir?		
İlk yardımın temel uygulamaları nelerdir?		
İlk yardımcının müdahale ile ilgili yapması gerekenler nelerdir?		
İlk yardımcının ABC 'si nedir?		
2- HASTA/YARALININ VE OLAY YERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	Toplam Süre 60 dk.	
	Teorik	Pratik
İlk yardımcının bilmesi gereken ve vücudu oluşturan sistemler nelerdir?	30 dk.	30 dk.
Vücutta nabız alınabilen bölgeler nelerdir?		
Hasta/yaralının değerlendirilmesinin amacı nedir?		
Hasta/yaralının ilk değerlendirilme aşamaları nelerdir?		
Hasta/yaralının ikinci değerlendirmesi nasıl olmalıdır?		
Olay yerini değerlendirmenin amacı nedir?		
Olay yerinin değerlendirilmesinde yapılacak işler nelerdir?		
3-TEMEL YAŞAM DESTEĞİ:		
	Teorik	Pratik
Solunum ve kalp durması nedir?	60 dk.	195 dk.
Temel Yaşam desteği nedir?		
Hava yolunu açmak için Baş -Çene pozisyonu nasıl verilir?		
Hava yolu tıkanıklığı nedir?		
Dış kalp masajı nasıl yapılır?		
Yapay solunum nasıl yapılır?		
Solunum yolu tıkanıklığı belirtileri nelerdir?		
Tam tıkanıklık olan kişilerde Heimlich manevrası nasıl uygulanır?		
4-KANAMALARDA İLKYARDIM:	Toplam Süre 45 dk.	
	Teorik	Pratik
Kanama nedir?	30 dk.	15 dk.
Kaç çeşit kanama vardır?		
Kanamalarda ilkyardım uygulamaları nelerdir?		
Şok nedir?		
Kaç çeşit şok vardır?		
Şok belirtileri nelerdir?		
Şokta ilkyardım uygulamaları nelerdir?		
Şok pozisyonu nasıl verilir?		
5-YARALANMALARDA İLKYARDIM:	Toplam Süre 45 dk.	
	Teorik	Pratik
Yara nedir?	30 dk.	15 dk.
Kaç çeşit yara vardır?		
Yaraların ortak belirtileri nelerdir?		
Yaralanmalarda ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Ciddi yaralanmalar nelerdir?		
Ciddi yaralanmalarda ilkyardım nasıl olmalıdır?		

Delici göğüs yaralanmalarında ne gibi sorunlar görülebilir?		
Delici göğüs yaralanmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Delici karın yaralanmalarında ne gibi sorunlar olabilir?		
Delici karın yaralanmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Kafatası ve omurga yaralanmaları neden önemlidir?		
Kafatası yaralanmaları çeşitleri nelerdir?		
Kafatası ve omurga yaralanmalarının nedenleri nelerdir?		
Kafatası ve omurga yaralanmalarında belirtiler nelerdir?		
Kafatası ve omurga yaralanmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
6-YANIK, DONMA VE SICAK ÇARPMALARINDA İLK YARDIM:	Toplam Süre 30 dk.	
	Teorik	Pratik
Yanık nedir?	30 dk.	
Kaç çeşit yanık vardır?		
Yanığın ciddiyetini belirleyen faktörler nelerdir?		
Yanıklar nasıl derecelendirilir?		
Yanığın vücuttaki olumsuz etkileri nelerdir?		
Isı ile oluşan yanıklarda ilkyardım işlemleri nedir?		
Kimyasal yanıklarda ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Elektrik yanıklarında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Sıcak çarpması belirtileri nelerdir?		
Sıcak çarpmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Donuk belirtileri nelerdir?		
Donukta ilkyardım nasıl olmalıdır?		
7-KIRIK, ÇIKIK VE BURKULMALARDA İLK YARDIM:	Toplam Süre 15dk.	
	Teorik	Pratik
Kırık nedir?	15 dk	
Kaç çeşit kırık vardır?		
Kırık belirtileri nelerdir?		
Kırığın yol açabileceği olumsuz durumlar nelerdir?		
Kırıklarda ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Burkulma nedir?		
Burkulmada ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Çıkık nedir?		
Çıkık belirtileri nelerdir?		
Çıkıkta ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Kırık çıkık ve buruklarda tespit nasıl olmalıdır?		
Tespit sırasında dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?		
Tespit yöntemleri nelerdir?		
8-BİLİNÇ BOZUKLUKLARINDA İLK YARDIM:	Toplam Süre 45dk.	
	Teorik	Pratik
Bilinç kaybı nedir?	45 dk	
Bilinç kaybı nedenleri nelerdir?		
Bilinç bozukluğu belirtileri nelerdir?		
Bilinç bozukluğu durumunda ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Koma pozisyonu (Yarı yüzükoyun-Yan pozisyon) nasıl verilir?		
Havale nedir?		
Havale nedenleri nelerdir?		
Nedenlerine göre havale çeşitleri nelerdir?		
Ateş nedeniyle oluşan havale nedir?		
Ateşli havalede ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Sara krizi (Epilepsi) nedir?		
Sara krizinde ilkyardım nasıl olmalıdır?		

Kan şekeri düşüklüğü nedir?		
Kan şekeri düşmesi nedenleri nelerdir?		
Kan şekeri aniden düştüğünde hangi belirtiler görülür?		
Kan şekeri düşüklüğü yavaş ve uzun sürede oluşursa hangi belirtiler görülür?		
Kan şekeri düşmesinde ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Göğüste kuvvetli ağrı nedenleri nelerdir?		
Göğüste kuvvetli ağrı belirtileri nelerdir?		
Göğüs ağrısında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
9-ZEHİRLENMELERDE İLKYARDIM:	Toplam Süre 30dk.	
	Teorik	Pratik
Zehirlenme nedir?	30 dk	
Zehirlenmelerde genel belirtiler nelerdir?		
Zehirlenme hangi yollarla meydana gelir?		
Sindirim yoluyla zehirlenmede ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Sindirim yolu ile zehirlenmelerde ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Cilt yolu ile zehirlenmelerde ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Zehirlenmelerde genel ilkyardım nelerdir?		
10-HAYVAN ISIRMALARINDA İLKYARDIM		
	Teorik	Pratik
Hayvan ısırıkları neden önemlidir?	30 dk	
Kedi, köpek ısırıklarında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Arı sokmalarının belirtileri nelerdir?		
Arı sokmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Akrep sokmalarının belirtileri nelerdir?		
Akrep sokmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Yılan sokmalarında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Deniz canlıları sokmasında belirtiler nelerdir?		
Deniz canlıları sokmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
11- GÖZ, KULAK VE BURUNA YABANCI SİCİM KAÇMASINDA İLKYARDIM	Toplam Süre 15dk.	
	Teorik	Pratik
Göze yabancı cisim kaçmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?	15 dk	
Kulağa yabancı cisim kaçmasında ilkyardım nasıl olmalıdır?		
Buruna Yabancı cisim kaçmasında ilkyardım Nasıl olmalıdır?		
12-BOĞULMALARDA İLKYARDIM	Toplam Süre 15dk.	
	Teorik	Pratik
Boğulma nedir?	15 dk	
Boğulma nedenleri nelerdir?		
Boğulmalarda genel belirtiler nelerdir?		
Boğulmalarda genel ilkyardım işlemleri ne olmalıdır?		
13-HASTA/YARALI TAŞIMA TEKNİKLERİ	Toplam Süre 15dk.	
	Teorik	Pratik
Hasta/yaralı taşınmasında genel kurallar nelerdir?	15 dk	
Acil taşıma teknikleri nelerdir?		
Sürükleme yöntemleri nelerdir?		
Araç içindeki yaralıyı taşıma (RENTEK manevrası)		

TOPLAM SÜRE: 16 SAAT

Ek 3. Uzman Görüşü Formu

1- Refleksoterapi eğitim programına sizce ihtiyaç varmı?

2- Bu program hangi düzeyde olmalıdır?

3- Bu program hangi fakülteye bağlı olmalıdır?

4- Bu program da hangi dersler yer almalıdır?

5- Bu derslerin içermesi gereken konular ne olmalıdır?

Ek 4. Anket Formu

Değerli katılımcı:

Bu anket Refleksoterapist Eğitim Programı içeriğinde yer alması gereken dersler ve konuların belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Söz konusu dersler için eğitim programı için belirlenecek olan içeriğin, öğrencinin eğitimine yararlı ve mesleğin gerekliliğine uygun kılınması için katkınıza ihtiyaç duyulmuştur. Anket, kişisel bilgileriniz ve konuyla ilgili önerilerinizi almaya yönelik olarak iki bölümden oluşmaktadır.

Vereceğiniz cevaplar, araştırmada sadece veri olarak kullanacak, hiçbir kişi yada kuruluşa verilmeyecektir.

Anket sorularının cevaplandırılmasında duyarlı davranacağınıza inanıyor, zaman ayırarak, gösterdiğiniz ilgiden dolayı teşekkür ediyorum.

Araştırmacı
Sheyda EMAMİ
G.Ü.Eğitim Bilimleri Enstitüsü

A- KİŞİSEL BİLGİLER

1- Yaş:

I. () 18-28 II. () 29-39 III. () 40-50 IV. () 51 ve Üzeri

2. Cinsiyet:

I. () Bay II. () Bayan

3- Eğitim Durumu:

I. () İlköğretim II. () Lise III. () Ön lisans
IV. () Lisans V. () Yüksek Lisans VI. () Doktora

4-Eğitim Aldığınız Alan::

.....

5-Çalışmakta Olduğunuz Alan:

Kurumunuz.....

Ünvanınız.....

6- Refleksoterapi ile ilgili herhangi bir eğitim aldınız mı?

I. () Evet II. () Hayır

7- Eğer 6. soruya cevabınız evet'se konu uzmanı olarak mesleki deneyiminiz:

I. () 1-6 II. () 7-12 III. () 13-18 IV. () 19-24 V. () 25 ve üzeri

B- REFLEKSOTERAPİST EĞİTİM PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

8- Refleksoterapist (Refleksoterapi uzmanı)Eğitim programına ihtiyaç var mı?

I. () Evet II. () Hayır

9-REP (Refleksoterapist Eğitim Programı)sizce hangi düzeyde verilmelidir?

I.() Lisans (4 yıllık) II. () Önlisans (2yıllık) III. () Sertifika IV. ()

Diğerleri.

10- Türkiye'de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitim Programı veren kurum ve kuruluşlar var mıdır?

I. () Evet II. () Hayır

****Eğer cevabınız hayır'sa C bölümüne geçin.**

11- Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları süre açısından sizce yeterli midir?

I. () Evet II. () Hayır

12- Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programları ders içerik açısından yeterli midir?

I. () Evet II. () Hayır

13- Türkiye’de bildiğiniz Refleksoterapist Eğitimi Programlarını tamamlayan kişilerin bilgi ve becerileri sizce yeterli midir?

I. () Evet II. () Hayır

C- DERSLERE VE İÇERİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

Refleksoterapist Eğitim Programında Yer Alması Düşünülen Alan Dersleri:

Refleksoterapist Eğitim Programında Yer Alması Düşünülen Dersler	olmamalı	olmalı
1- İnsan Anatomisi 1-2		
2- İnsan Fizyolojisi 1-2		
3- Mikrobiyoloji		
4- Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması		
5- Refleksoterapi bilgisi ve uygulamaları		
6- Mesleki İmaj		
7- Salon Yönetimi		
8- İlk Yardım ve uygulamaları		

14- Ekleme istediğiniz dersler var mı?

I. () Evet II. () Hayır

Eğer var ise derslerin adını lütfen yazınız:

Refleksoterapist Eğitim Programında (REP) Yer Alması Düşünülen Alan Dersleri ve Konuları:

REP DERSLERİ	DERSLERİN KONULARI	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum
İnsan Anatomisi	1. Anatomiye Giriş			
	2. İnsan Vücudunun genel yapısı			
	3 .Sinir Sistemi			
	4. Endokrin Sistemi			
	5. Hareket Sistemi.			
	6. Dolaşım Sistemi			
	7 . Solunum Sistemi			
	8. Sindirim Sistemi			
	9. Boşaltım Sistemi			
	10. Dolaşım Sistemi			
	11. Duyu Organları			
İnsan Fizyolojisi	12. Hücre Yapısı ve Fizyolojisi			
	13. Sinir Sistemi Fizyolojisi			
	14. Kas Fizyolojisi			
	15. Özel Duyu Organları Fizyolojisi			
	16. Boşaltım Sistemi Fizyolojisi			
	17. Kan ve Dolaşım Sistemi Fizyolojisi			
	18.Endokrin Sistemi Fizyolojisi			
	19. Üreme Sistemi fizyolojisi			
	20. Solunum Sistemi Fizyolojisi			
	21. Sindirim Sistemi Fizyolojisi			
	22. Metabolizma			
Mikrobiyoloji	23 Mikrobiyolojiye Giriş			
	24. Bakteri Bilgisi			

REP DERSLERİ	DERSLERİN KONULARI	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum
Mikrobiyoloji	25. Virüs Bilgisi			
	26.Mantar Bilgisi			
	27. Mantar Bilgisi			
	28. Temasla Geçen Hastalıklar			
	29. Mikroorganizmalardan arınma yöntemleri			
Vücut Bakım Sistemleri ve Sınıflandırılması	30. Biyolojik Kökenli *V.B.S			
	31. Maniplasyona Dayalı V.B.S			
	32. Zihinsel Bağlantılı V.B.S			
	33. Enerji Terapileri ile V.B.S			
	34. Alternatif Tıbbi V.B.S			
	35. SPA ile V.B.S			
	36. Egzersize dayalı V.B.S			
	37. Helioterapi ile V.B.S			
	38. Kimyasallarla V.B.S			
	39. Aletli V.B.S			
	40. Koku/Parfum/Aromaterapi			
	41. Diğerleri			
*V.B.S:Vücut Bakım Sistemleri				
Refleksoterapi	42. Refleksoterapinin Tanımı ve Tarihçesi			
	43. Refleksoterapinin Fizyolojik Etkileri			
	44. Refleksoterapi Ekolleri			
	45. Refleksoterapi Uygulamasına Hazırlık			
	46. Uygulama Teknikleri ve Manevraları.			

REP DERSLERİ	DERSLERİN KONULARI	Katılmıyorm	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum
Refleksoterapi	47. Ayak Refleksoterapisi			
	48. El Refleksoterapisi			
	49. Kulak Refleksoterapisi			
	50. Baş Refleksoterapisi			
	51. Refleksoterapinin Endikasyonu ve Kontraendikasyonları			
	52. Refleksoterapi Uygulama Durumları			
Mesleki İmaj ve İletişim	53. Kişisel ve Mesleki Sağlık			
	54. Fiziki Duruş			
	55. Kişilik Özellikleri			
	56. Etkili İletişim			
	57. Profesyonel Etik			
	58. Profesyonel İnsan İlişkileri			
Salon Yönetimi	59. Salon tipleri ve yerleşimi			
	60. Salon isimlendirme/Marka yaratma			
	61. Salon Mülkiyetinin hukuki statüsü			
	62. Salon Kiralama			
	63. Salon açmanın Yasal prosedürleri			
	64. Salon Finansmanı			
	65. Salon Resepsiyonun Dekorasyonu ve düzenlenmesi			
	66. İşlem odasının dekorasyonu ve düzenlenmesi			
	67. Malzeme odasında bulunması gerekenler			
	68. Salon Personeli			
	69. Salonda Gelir-Gider göstergeleri			
	70. Salon Kayıtları ve Formları			
	71. Salon Tanıtım ve Pazarlaması			
İlk Yardım	72. İlk Yardım bilgisi ve Uygulaması			

15- Refleksoterapist Eğitim Programıyla ilgili hazırlanan bu programdaki derslerde yer almasını istediğiniz başka konular var mı? I. () Evet II. () Hayır
Var ise lütfen yazınız:

Ek 5. Anket Formu İngilizce

This confidential survey is on the subject of Reflexology. It requires you to give personal details and opinions on this topic.

Thanks you in advance for completing this survey.

Best Regards
Sheyda Emami
Master Degree Student
Gazi University
Education Department
Ankara Turkey

A. Personal information

1. Age:

I. () 18-28 II. () 29-39 III. () 40-50 IV. () over 50

2. Sex :

I. () Male II. () Female

3. Education:

I. () Primary school II. () Secondary school III. () College IV. () Degree

V. () Master's Degree VI. () Doctorate

4. Qualifications

.....

.....

.....

5. What's your current position?

Company's

name.....

Position.....

.....

6. Have you ever taught Reflexology ?

I. () Yes II. () No

7. How long have you worked as a Reflexologist ?(years)

I. () 1-6 II. () 7-12 III. () 13-18 IV. () 19-24 V. () 25 or over

B. Your opinion and advice about Reflexology education

8. Do you think, short courses (2-5 days) are enough to learn Reflexology?

I. () Yes II. () No

9. Is Reflexology taught at university?

I. () Yes II. () No

10. How many levels of Reflexology learning are there?

.....

11. How long does it take to learn each level?

.....

12. Which specific areas do Reflexology treat ?

.....

13. What is Reflexology? What's your definition of Reflexology?

.....

C. Core modules covered on a Reflexology cours

Subjects of Reflexology course	Essential	Less Essential	Non Essential
I. Human Anatomy			
II. Human Physiology			
III. Microbiology			
IV. Body care and Techniques			
V. Reflexology and Practice			
VI. Professional Image			
VII. Salon Management			
VIII. First aid and practice			

14. Do you think the course cover other subjects? I. () Yes II. () No

If Yes, Which subjects?

D. Subjects and Details of Reflexology course

Subjects	Modules	Essential	Less Essential	Non Essential
I. Human's Anatomy	1. Introduction to Anatomy			
	2. General Human Structure			
	3. Nervous system			
	4. Endocrine system			
	5. Muscular & Skeletal system			
	6. Circulation system			
	7. Lymphatic system			
	8. Respiratory system			
	9. Digestive system			
	10. Urinary system			
	11. Reproductive system			
	12. The Sensory system			
II. Human's Physiology	13. Cell type			
	14. Physiology of the Nervous system			
	15. Physiology of the Muscular system			
	16. Physiology of the Sensory system			
	17. Physiology of the Circulation system			
	18. Physiology of the Lymphatic system			
	19. Physiology of the Digestive system			
	20. Physiology of the Urinary system			
	21. Physiology of the Respiratory system			
	22. Physiology of the Reproductive system			
	23. Physiology of the Endocrine system			
	24. Metabolism			
III. Microbiology	25. Introduction to Microbiology			
	26. Bacterial Infections			
	27. Viral Infections			
	28. Fungal Infections			
	29. Parasitology			
	30. Direct Infections			
	31. Sanitation			

Subjects	Modules	Essential	Less Essential	Non Essential
IV. Body Care	32. Biological & Natural methods			
	33. Manipulation			
	34. Mental care			
	35. Alternative Medicine			
	36. Spa & body care			
	37. Body care with Exercises			
	38. Heliotherapy			
	39. Body care with Chemical Production			
	40. Body care with mechanical equipment			
	41. Body care with Healing energy			
	42. Parfum/Aromatherapy			
V. Reflexology	43. Introduction to Reflexology			
	44. History of Reflexology			
	45. Theories of Reflexology			
	46. Specific anatomy of the Hand & Foot			
	47. Techniques of Reflexology			
	48. Foot Reflexology			
	49. Hand Reflexology			
	50. Ear Reflexology			
	51. Head Reflexology			
	52. Indications & ContraIndications			
VI. Professional Image	53. Personal & Professional Health			
	54. Ethics			
	55. Posture			
	56. Personal characteristics			
	57. Effectual relation			
	58. Professional human communication			
VII. Salon Manangement	59. Introduction, planing for business			
	60. Principles of marketing			
	61. Legislation			
	62. Beginning to manage the business			
	63. Salon Finances			
	64. Interior desing			
	65. Personnel			
	66. Quipment & material			
	67. Consultation forms			
	68. Cilent confidentiality			
	69. Promoting the business further			
VIII. First aid	70. First aid theory & Practice			

